

295

82

die eingekommene stücken

an

1861.

Register van diverse ingekomen Stukken over
het jaar 1861.

Volgen nummers	Datiens van ontvangst	Dakelyken Inhoud.	
		1861.	
1	Janu.	3	Brief van den Brigadier G. Jansen verzoekende om f40 verschot op zyn tractement.
2	"	"	Idem van Nicolaas Rapine, verzoekende voor een stuk gronds.
3	"	8	Idem als N. 2 van Generaux Maduro.
4	"	10	Misfivie van den Heer Kolonialen Secretaris te Curacao kennisgevende dat door den Heer V. J. Jonkh. ver- zet is aangebragt tegen de manumissie van een slavin van den L. F. Scholten.
5	"	10	Verzoek van Jan Peter Cires voor een stuk gronds.
6	"	"	Idem " Antoine & Frans Ras en Savinae German voor een stuk gronds.
7	"	29	Kwitantie van Jan Peter Cires en J. A. Werleman voor ontfangen gelden, wegens particuliere cochenille
8	"	"	Bewillingshaak van het dorp
9	"	"	Idem " " 1 ^o distich
10	"	"	Idem " " 2 ^o distich met geleide brief
11	"	"	Idem " " 3 ^o distich
12	"	"	Idem " " 4 ^o distich
13	"	"	Idem " " 5 ^o distich
14	February	8	Brief van den Kolonialen Ontvanger wegens de overma- king van f9200 subsidie.
15	"	13	Idem van den Griffier by de Ryksbank, erkennende de ontvangst der gevonden transporten en hypotheek
16	"	"	Idem van den Kolonialen Ontvanger terugzenden- de de stukken van den boedel van Jan V. Specht na by Gouvernement beschikking bepaald is dat de perceptie der belasting op erfopvolging op Am- ba self zal geschieden.
17	"	14	Brief van den President der Schoolcommissie alhier geleidend het Jaarlysch verslag der scholen

1801

48 Maart 22 Brief van Gabriel Grausquin verzochende 2 bunders
gronds by den berg Warawara 2^e district.

49 " 23 Idem van Manuel Kock verzochende 2 bunders gronds by
den berg Warawara 2^e district

50 " " Brief van Brodquant in Hylman met betrekking
tot de collecte ten behoeve der noodlijdenden in Nederland

51 " " Idem van Houtbriek en Schuman over dat punt

52 " 25 Idem van Peter Paulus Hylman en Brodquant

53 " " Lysten der respectieve districten volgens de ontvangene
gelden en pidenten ten behoeve der noodlijdenden in
Nederland ten gevolge der overstromingen.

54 " 28 Algemeene lyst (Kopy) der gecollecteerde gelden voor
den watersnood in Nederland ten bedrage van 250.10.

55 " " Kopy eener verklaring met betrekking tot de uitke-
ring van de etes. bank Selanias den den Ontvanger
op aanroep van den Heer D. Capriles gegeven.

56 " " Jaarlyks verslag van den districtmeester 5de district

57 " " Idem " Idem 3^e dist.

58 " " Idem " Idem 2^e dist met
geleisende missive.

59 April 3 Idem " Idem 4^e district

60 " " Brief van Martin Koolman verzochende 3 bunders
gronds in het 2^e district by den berg Warawara.

61 " " Idem van Casper, Maarten en Juan Tromp verzochende
3 bunders gronds by den berg genaamd Maria
Hermanus in het 2^e district.

62 " 9 Idem van Jan Michiel Poppe verzochende een stuk
gronds van 2 bunders by Jiribana 3^e district

63 " " Idem van den Kolonialen Ontvanger overmakende
de som van \$1200 per de bank Minerva.

64 " 15 Kopy schied van D. L. Henriquez aan het Hoof
Bureau, verzochende machtiging om een huis
eener minderjarige te verkopen enz.

65 " 16 Versoek van Hosi Trolly om 1/2 bunders gronden in het 2^e district

66 " 15 Brief van den Kolonialen Secretaris te Curacao gelie-
dende 28 manumissiebriefen.

67 " 19 Versoek van Anthony Patten om 1/2 bunders gronds in het

1801

68 April 25 Brief van den Procureur des Konings verzochende ophef-
ding omtrent de den den Huiselman aan den
brigadier alhier als visitateur betaald.

69 " 30 Idem van A de Hoffman geneeskundige houdende
verslag omtrent de roepstijf en de lijte kinder-
siekte.

70 Mei 1 Kopy opgaaft van de Administratie van Financien
te Curacao van lasten voor aankomende vaar-
tuigen op Aruba.

71 " " Versoek van Deiaan Pius voor 1 bunders gronds
in het 5^e district

72 " 4 Idem van Benoit Slagman om 1/2 bunders gronds
by de Loo Boten in het 2^e district.

73 " " Brief houdende versoek van G. E. Jauman ten
bekoming van ontslag als districtmeester, Lid
plaatsvervanger van het Predikgehoft en geau-
thoriseerde der Westkamer van Curacao.

74 " 13 Brief van J. G. Pius meldende dat een jongen
in een kano te Daimarie aangekomen is die
zigt van Martinique te verzoekt.

75 Maart 25 Versoek van Hermanus Koolman om een verlas-
ten stuk gronds op Commandeursbasis.

76 April 24 Versoek van Pedro German van een stuk gronds
by Loo Boten in het 2e district gelegen.

77 Mei 13 Procès Verbaal den den Opzichter by het Genie
departement te Curacao Martinus Penz inge-
dient omtrent zyne bevinding dergelijken
alhier en beraming van kosten voor deselver
reparatie.

78 " 17 Kopy notie van ingezondene versoeken voor con-
cessien van stukken gronds ten getale van 21.

79 " 21 Aanroep van Juan Tromp om 2 bunders
grond benoeden de gronden van D. Capriles

80 " 27 Versoek van Anne Leonora Curiel om 2
bunders gronds by de Tankje Linden 5^e district

81 " 28 Brief van den districtmeester J. M. Eman omtrent
eener verschil over kadestrijd van een stuk gronds
tusschen Simon Maduro en Daniel Thiel.

1861				
82	Mei	28	Brief van den districtmeester L. Schwenke van 2 kalkovens van J. German & N. Ras.	95
83	Juni	1	Brief van Lourens M. Cuvenenck. Minquaal verzoekende 5 bunders grond by den Pontenberg.	
84	"	8	Brief van George Angela verzoekende magtiging ter opening van 2 den hem berisde bewerkte stukke gronds gelegen in het 3 ^e district alhier.	96
85	"	"	Idem van Josi Lourens Kelly verzoekende magtiging ter opmeting van een door hem bewerkte stuk gronds groot 2 bunders gelegen by den Pontenberg.	97
86	"	9	Brief van G. A. Triguera, tussendende, namens het Curacaos gevestigde dames comite' van lysch ter bekoming van bydragten ter oprigting van een gedenkteeken voor onzen geverbiedigen Koning.	98
87	"	22	Brief van den Kolonialen Ontvanger houdende kennisgeving wegens de overmaking van \$1200 subsidie.	99
88	"	19	Klage van Peter Paulus, Pastoor van Stoudas wegens het bestaan eener clandestiene school op ~~Stoudas~~ ^{Capacito} .	100
89	"	25	Brief van den Predikant Kuiperi op de klage van den pastoor Paulus waarvan afschrift aan hem was toegeronden.	101
90	Zonder datum		Kopy adres van den Predikant Kuiperi aan den H. Gouverneur in substantie bevatende het verzoek tot het houden eener Protestantsche Godsdienstige school op Canachito.	102
91	July	8	Verzoek van A. H. Tromp van 1 1/2 bunders grond by den Pontenberg 3 ^e district.	103
92	"	24	Verzoek om verlof aan Curacao van den tyd van 10 dagen door den Ontvanger in Kolonialen Schryver.	
93	Augustus	10	Adres van A. Ridderstap verzoekende middel van betaling van den haer verschuldigde slavenbelasting (van af 1838) tot byden wyke de Emancipatie der slaven plaats heeft of dat zy komt tot overnemen.	104
94	"	12	Adres van den Landsonderwyzen C. L. Zeydenfelz houdende verzoek tot bepaling van het bedrag dat	105

1801. don hem gutocht eel moeten worden tot het verzekeren
van aanspraken op en pensioen aan zyne vrouw en kinderen.

Augustus 12. Aansoek van Joz. Termini de Cuba te gemeting van
een stuk gronds van 2 bunders benooid. Hoed 3^e
district.

" " Idem van Christoffel de Cuba om 2 1/2 bunders ook be-
nooid. Hoed.

" " Idem van Elias Angelus groot 2 bunders in het 2^e dis-
trict, (in de goet ordent.)

" 16. Bous van H. le Cues tota met M. P. Gonzales verzoekende
kosteloos ingevolge de wetten der landen den heer.
lyken staat te kunnen aanvragen.

" 17. Numerieke staat van 44. kistjes alci haest, afkomstig
van het Etablissement Cocotora en verzonden naar
Curacao.

" " Rieu van Schipper M. Senin wegens de ontraging
van 78 stukken geweren te ontbening naar Curacao.

" 19. Brief van den Procureur des Konings handelende over een
dusersyde gedane klage tegen des persoon van
Alexander Matthias.

" 20. Brief van den Ontvanger te Curacao kennisgevende
van de verzending van 1500 subside gelden.

July 18. Kopy verkest van Alexander Tully aan het Hoof. te
bestuur, te bekoming van kuytschelding een
bete van 150 waarte hy by Annis van het
Vredelgeest is veroordeeld.

Sept. 10. Brief van den Ontvanger alhier berekende bytenden
onvoldaan gebleven posten van grondbelasting
over het jaar 1807. met verzoek om voorstel tot
afschuyping by het Akteuuer te doen.

Aug. 30. Brief van den Alde by den (Dauwaarden in Gerecht.
sode te Curacao, verzoekende den Gerechtode
alhier te magtigen nevensgaanden brief aan
den Heer J. L. Schaduro te laten bezorgen enz.

Sept. 12. Kopy verkest van J. H. Specht aan het VBestuur
om admisie tot het openen een particuliere

W. J. J. 88.

N: 2.

N: 1.

Aruba den 3 Januarij 1861

W. J. J.
Welddelgestrengen Heer Bezaghebber op het eiland Aruba

Geeft te kennen met den
grootst verschuldigde eer
bied den Persoon Schkele
Gansen dienende als Brigard
dier bij de Brigarde edba
rechausfus op dit eiland
Dat hij door familielie omstan
digheden enige schulden
heeft moeten maken en daar
hij zich tot op heden onmacht
tig gevoelt om volgens belofte
en afspraak te voldoen zoo
is mijn wensch om van Uwe
Edelgestrengen een maand voor
schot op mijn Soldij te mogen
ontvangen en die maandelijks
met zes gulden aantezuiveren tot
dat de Som zal voldaan zijn
ik hoop dat Uwe Edelgestrengen
mijn een gunstig advies zult
doen geworden dat ik mijn
dan alzoo als man zoo als
het behoort mijn in het

Publick zal kunnen
vertoonen

J. M. M.

Hand der Wedelghestrungen Heer
Geraghebber des Elands Aruba.

Ik ondergeteekende neem bij deze de vrijheid om
Wedelghestrungen te verzoeken in het bezit gesteld
te worden van een stuk grond, gelegen
in het 2^e District d'ezes Elands, ten einde
hetzelve voor den landbouw af te perken en
zal het voornemde stuk grond, hetwelk in
een Noord Westelyke richting van den Wyk
gelegen is, naar gissing 2 bunder groot
zijn.

Daar hetzelve echter ligt in dat gedeelte
van het Eiland dat door den Heer Schepers als
grond is aangevraagd, zoo onschiedp ik mij
gehouden al aan de bepalingen daaromtrent
bestaande, dat namelijk de Heer het recht
heeft om ten allen tijde in het verzoekte stuk
te mogen graven, zoodat de enige aanspraak op
schaderegoeding zal mogen doen gelden.

Aruba den 23 Januarij 1861.
Met de meeste hoogachtingsroep
Wedelghestrungen Heer

W. Wedelghestrungen dienaar.
Het formis meerke
van Nikolaas Rafisier.
Gesteld in openbare tegenwoordigheid.
E. C. Jarmann.

8:8

P. 3.

Aruba den 8^{en} January 1861.

Dienaageteekende voorloft zich de vrijheid
Uly hierty te verzoeken hem toe te willen staan een
stiek gronds tot den landbouw te laten opmeten, welke
stiek gronds, gelegen in het 2de district, benoorden den
tuin aankomende van Heer P. S. Figenis, eene uitge-
stelttheid van 2 hunders kan beslaan.

Met hooftachtig en eerbied ondersteltent heescht.

Uly's onderschryf dena
Generaal v. Madurg

Der Welld. Gede. Heer
Gesindebber
van Aruba.

8

N. 1/1.

N. 1/1.
Curacao den 9 Januarij 1861.

Ik heb de eer Wed. te verzoeken
aan de weduwe Lodewijk Frederik Scholten
op Aruba kennis te geven, dat door den heer dr.
C. H. Jonckheer verzet is aangeleekend tegen
de manumissie van hare slavin Louisa
Palestina, oud 33 Jaar, dochter van Maria
Helena.

De Koloniale Secretaris,
J. W. Beaugrin.

Aan
Den Welld. Geste. Heer
Geraghebber van
Aruba.

Hand des Wel Edelgheboornen Heeren
Gefraghebber des Eilands Aruba.

S.S.

Ik ondergeteekende neem bij deze de vrijheid
and Edelgheboornen te verzoeken, ind het berest gesteld
te worden wordend vord and stuk grond gelegen ind
het 2de District des Eilands Aruba inde het
: zelve voor des landbouw ofte pookend ind dal
het voornemende stuk grond, hetwelk bekend
vord des beny Waramand gelegen is, naar
gifsing 3 bunders groot zijnd.

Daar het zelve eilanden ligt ind dat
geheelte vord het Eiland, hetwelk door des heer Lloyd
als goudmijn is aangewezen, ind onderwerp ind mij
geheel ind al aan de bepalingen, daaronder
bestaande, dat namentlijk des Heeren Gedeputeerde
heeft vord ten aller tijde ind het verzoekte stuk
grond te mogen graven, onder ik enige aand
: Spraken op. Schieding vesting zal mogen doen
geloken.

Aruba des
16 Januarij 1861.

Met de meeste hoogachting
verblijft ik Wel Edelgheboornen Heeren.
Wel Edelgheboornen chinan.

Jan P. Croes

No. 6.

Jaar betrekke echter licht in dat
geheelte van het Eiland, hetwelk door deze hun
Lijda als grondmijer is aangewezen en onder-
werpen wij ons geheel en al aan de bepalingen
daarom ten t bestaande, dat namelijk, when
Aan het recht heeft om ten allen tijde in het
verzochte Staat grond te mogen graven, zonden
wij enige aanspraken op schadevergoeding zullen
mogen oever geloken.

my enige
mogend oever gelokt.
Het ok meeste hoogenkoning verheerd
wrij Wel Ede. Lijfsteurgund Heen.
Aruba werd
Wet Ede. Lijfsteurgund onledarige chinaren.
6 Januarij 1861.
De heer van der +
vond Antonio en Frans Ras en Jeroe heeren.
gesteld was om te tegenspreken.
E. E. Yerman.

16 Januarij 1861.

De heer is overleden + + +
vader Antonie en Frans Ras en Jeroen Geerman.
getueld en onze tegenwoordigheid.
L. L. Geerman.

E. C. Jarman.
John F. Croes

W. B. B. S. S.

Handwritten signature: *John W. Smith*

unpublished

This image shows a blank, aged, cream-colored page, likely an endpaper or flyleaf of a book. The paper has a slightly textured appearance with some minor discoloration and faint horizontal lines. There is a significant amount of ghosting or bleed-through from the text on the reverse side of the page, which is visible as faint, mirrored cursive script. The page is otherwise empty of any markings or text.

十一

N. J.

Ontvangen van den Heer Geraghten van Aude
de som van $\text{f} 2386, 28$, voor opbrengst van 1009
Dierstunten al $\text{f} 2, 55\frac{1}{2}$ van het Gouvernement van inges
rekening op den 2^{en} October 1801 verkocht.

Aude den 28^{en} January 1801.

Legge $\text{f} 2386, 28$
Verloft $\text{f} 5, 95\frac{1}{2}$
 $\text{f} 2380, 25\frac{1}{2}$

Jan T. Coes

Ontvangen van den Heer Geraghten van Aude
de som van $\text{f} 390, 23$ voor opbrengst van 155 Dierstunten
alle als boven.

Aude den 29 January 1801.

Legge $\text{f} 390, 23$
Verloft $\text{f} 9\frac{1}{2}$
 $\text{f} 380, 25\frac{1}{2}$

J. A. Wellenanz

Handwritten signature or name in the top right corner of the right page.

Handwritten text, possibly a date or name, located below the signature on the right page.

Handwritten text, possibly a title or header, located below the previous text on the right page.

Handwritten text, possibly a letter or document, located in the upper middle section of the right page.

Handwritten text, possibly a letter or document, located in the lower middle section of the right page.

Handwritten text, possibly a letter or document, located in the bottom section of the right page.

Handwritten text on a lined paper strip, possibly a letter or document, located in the center of the left page.

Handwritten text on a lined paper strip, possibly a letter or document, located on the left side of the left page.

+-+

Hand der Weltbegüterten Heer:
Erzählender des Landes. Araber.

Alten:

Land und Wälder
Gegenden des Landes
Amber. Alhier.

Amber. Alhier.

Lane den 24. d. d. 1797.

Erzähltes des Lands. Ambo.

Chier.

S. S.

1840

[illegible]

Den Wte. Allachtstongen Heer
Beyaghebber

12

[Faint, illegible handwriting]

(Faint, illegible handwriting)

[illegible]

Blank ledger page with four horizontal ruling lines.

Aruba

Staat van Bevolking

1860

Omschrijving	Ingezetenen															Slaven.					Aanmerkingen							
	Geboortig in de Colonie					Geboortig in de overige Westindische					Geboortig in de Nederlandsen					Geboortig in andere Oorden.												
	Mannen	Vrouwen	Jongens	Misjes	Totaal	Mannen	Vrouwen	Jongens	Misjes	Totaal	Mannen	Vrouwen	Jongens	Misjes	Totaal	Mannen	Vrouwen	Jongens	Misjes	Totaal								
Oranjestad	127	209	131	112	579	20	31	10	8	69	8	2			10	7	11	9	4	31	684	15	75	38	40	168	852	"

Totaal Huizen & Tuinen		
Oostelyke en Westelyke Dis.	170	2
Tuinen in het Dorp Oranjestad.		

Godsdienst	
Protestanten	169
Rommelen	679
Israëlieten	4
Totaal	852

Schuarden.	
Mannen	57
Vrouwen	60
Totaal	117

Geraafte Bevolking	
Mannen	177
Vrouwen	323
Jongens	188
Misjes	164
Totaal	852

Tij van allerlei aard					
Jaarden	Erven	Wuilels	Wuilels	Erven	Jaarden
6	8			1	

De Wijkmeester van de Oostelyke en Westelyke Wijk in het Dorp Oranjestad

B. G. Quant Jr.

Aan den Welddelgestrond Heer
Graaghebber des Lands Aruba

Cilant Aruba. Staat der bevolking Over 1800.

Bevolking.	Ingenieten.										Totaal.	Stamm.					Gemeenstotaal.
	Gebortigen in de kolonie.		Gebortigen in overige St. d.		Gebortigen in de Asiaten.		Gebortigen in andere wesen.					Stamm.					
	Mannen.	Vrouwen.	Mannen.	Vrouwen.	Mannen.	Vrouwen.	Mannen.	Vrouwen.	Mannen.	Vrouwen.	Mannen.	Vrouwen.	Mannen.	Vrouwen.			
1 ^o District.	23.	26	35.	36.	114.	1.	1	2	2	2	118.	8.	5.	9.	3	26.	—143—

bragen bij de
bevolking van
H.C.
ster van het
H.
E. E. Jarmad.

<i>Totaal bevolking</i>		<i>Godsdienst</i>		<i>Gebortigen.</i>		<i>Overblijfsel.</i>		<i>Lee.</i>	
<i>Mannen.</i>	<i>Vrouwen.</i>	<i>Protestant.</i>	<i>Rommisch.</i>	<i>Mannen.</i>	<i>Vrouwen.</i>	<i>Mannen.</i>	<i>Vrouwen.</i>	<i>Protestant.</i>	<i>Rommisch.</i>
24	24	143	143	2.	2.	24.	32.	24.	32.
						44.	33.		
						143			

Aan den 24 Januarij 1801.
De secretaris van het district.
P. Schrengle

Aan den WelEdelgestrongen Heer
Graaghebber des Elands Aruba.

Ik heb de. u. WelEdelgestrongen bij die
te eland te komen, de Staat der Bevolking van
het 2de District over het jaar 1861.

Aruba eland

De Districtmeester van het
2de District.

12. Januarij 1861.

E. E. Jarmann.

1860

Brick

S. R.

12.

about 1860

Completed

1860

1860

1860

1860

J. J. Quant

20

Eiland Aruba.

Staat der bevolking.

Over het jaar 1860.

omschrijving.

Omschrijving.	Ingezeten.					Mannen in d. Kolon.					Totaal.															
	Geboren in de Kolon.		Geboren in de overige West-Indien.		Geboren in de Nederlanden.	Geboren in de Kolon.		Geboren in de overige West-Indien.		Geboren in de Nederlanden.	Geboren in de Kolon.		Geboren in de overige West-Indien.		Geboren in de Nederlanden.											
	Mannen.	Vrouwen.	Jongens.	Meisjes.	Totaal.	Mannen.	Vrouwen.	Jongens.	Meisjes.	Totaal.	Mannen.	Vrouwen.	Jongens.	Meisjes.	Totaal.	Mannen.	Vrouwen.	Jongens.	Meisjes.	Totaal.	Mannen.	Vrouwen.	Jongens.	Meisjes.	Totaal.	
2 ^{de} District.	189	112	195	255	181	4	2	-	-	6	2	1	-	-	3	1	-	-	-	1	189	30	39	29	36	134
																992.										

Totaal huw. en t. w. n.			
Totaal District.		Mannen.	Vrouwen.
186		161	

Godsdienst.	
Evangelisten	161
Protestanten	181
Totaal	992

Schuiven.	
Mannen	16
Vrouwen	47
Totaal	93

Totaal bevolking.	
Mannen	226
Vrouwen	230
Jongens	222
Meisjes	229
Totaal	992

Nieuw a. h. l. a. a. o. b.					
Laarzen	1	18	-	48	900
Laarzen	1	18	-	48	900
Laarzen	1	18	-	48	900
Laarzen	1	18	-	48	900
Laarzen	1	18	-	48	900
Laarzen	1	18	-	48	900

Opgemaakt op Aruba den 12 Januarij 1861.
De Districtmeester van het 2de District.

E. E. J. J. J.

St. Louis

St. Louis

St. Louis

St. Louis

St. Louis

St. Louis

St. Louis

St. Louis

Staat der Bevolking Ingezetenen.

No. 11.	Staat der Bevolking Ingezetenen.																													
	Inschrijving					Geboren in de kolonie					Geboren in overige Westindien					Geboren in h. Land					Geboren in andere Ouden					Haven				
	Mannen	Vrouwen	Jongens	Meisjes	Totaal	Mannen	Vrouwen	Jongens	Meisjes	Totaal	Mannen	Vrouwen	Jongens	Meisjes	Totaal	Mannen	Vrouwen	Jongens	Meisjes	Totaal	Mannen	Vrouwen	Jongens	Meisjes	Totaal					
3. district.	58.	50.	45.	60.	213.	1.	"	"	"	1.	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	214.	12.	2.	3.	1.	18.	232.			

Getal. Huizen en Huizen		Godsdienst.	Gehuwden.		Gente Bevolking.	Vee van allerlei aard.					
Huizen.	Huizen.		Mannen	Vrouwen		Gaar den	Ervels.	N. Ervels.	Hoornbesten	Schapen.	Gouten.
3. district	34.	38.	Protestanten 8	Mannen 9	Mannen 71.	3.	73.	1.	8	55.	893.
			Roomschen 224	Vrouwen 9.	Vrouwen 52.						
			Israeliten "		Jongens 48						
			Totaal 232.	18.	Meisjes 61.						
					Totaal 232.						

Ateba den 15 January 1861.
De district meester van het 3. district.
Joh. M. Emans.

Chute

Stall

Logan

Check printing of 600 in the night

Labrador in the evening

61	60	55	48	39	3	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
----	----	----	----	----	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

Calcutta

61	60	55	48	39	3	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
----	----	----	----	----	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

Calcutta

61	60	55	48	39	3	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
----	----	----	----	----	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

Aruba

1861

Staat der Bevolking

Ingenen

Ingenieurs																											
Anschrijving	Geboortig in de kolon					Geboortig in de overige West Indie					Geboortig in Nederland					Geboortig in andere oml.					Haven					Genaal Totaal	
	Mannen	Vrouwen	Jongens	Meisjes	Totaal	Mannen	Vrouwen	Jongens	Meisjes	Totaal	Mannen	Vrouwen	Jongens	Meisjes	Totaal	Mannen	Vrouwen	Jongens	Meisjes	Totaal	Totaal	Mannen	Vrouwen	Jongens	Meisjes		Totaal
1 ^o District	67	69	55	48	239	3	.	.	.	3	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	242	2	5	5	3	15	257

Getal huizen plantagen huizen	plantagen	Gods Dienst		Gehienden		Generale Bevolking		Vee van allerlei aard					
		huizen	plantagen					Paarden	Exels	Mul Exels	Storndieren	Schapen	Geiten
1 ^o District	41	34	Protestanten	.	Mannen	72		2	52	.	5	660	446
			Roomschen	257	Vrouwen	74							
			Israeliten	.	Totaal	60							
			Totaal	257		51							
						Totaal	257						

De district master van het vroe
district deres eiland
Antuen Henriquez

gindboord

N° 4.

Dybaag
1 Stuk.

S. 14
Vertragen den 8 februari 1861.

Curacao, den 7. February 1861.

Jaarboek

S. 13

Staat der Bevolking Ingesetenen

Inschrijving	Geboren in de koloniën					Geboren in overige Westindien					Geboren in andere landen					Geboren in Sluis					Generale totaal						
	Mannen	Vrouwen	Jongens	Meisjes	Totaal	Mannen	Vrouwen	Jongens	Meisjes	Totaal	Mannen	Vrouwen	Jongens	Meisjes	Totaal	Mannen	Vrouwen	Jongens	Meisjes	Totaal							
5 & 6 district	79	76	82	89	326	1	2	"	"	3	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	329	5	8	10	15	38	367

A. Gomez, voorzitter de
de som van Traael
syne aankomst op Aruba
inlijgend Cognosement
rangio
Traup

Totaal Huizen en Huizen

5 & 6 district	Huizen	Huizen
	47	44

Godsdienst

Protestantschen	5
Roomschen	362
Israelieten	"
Totaal	367

Gehuurden

5 Mannen	20
20 Vrouwen	6
6 Jongens	92
92 Meisjes	104
Totaal	367

Gene Bevolking

Tee van allerlei aard

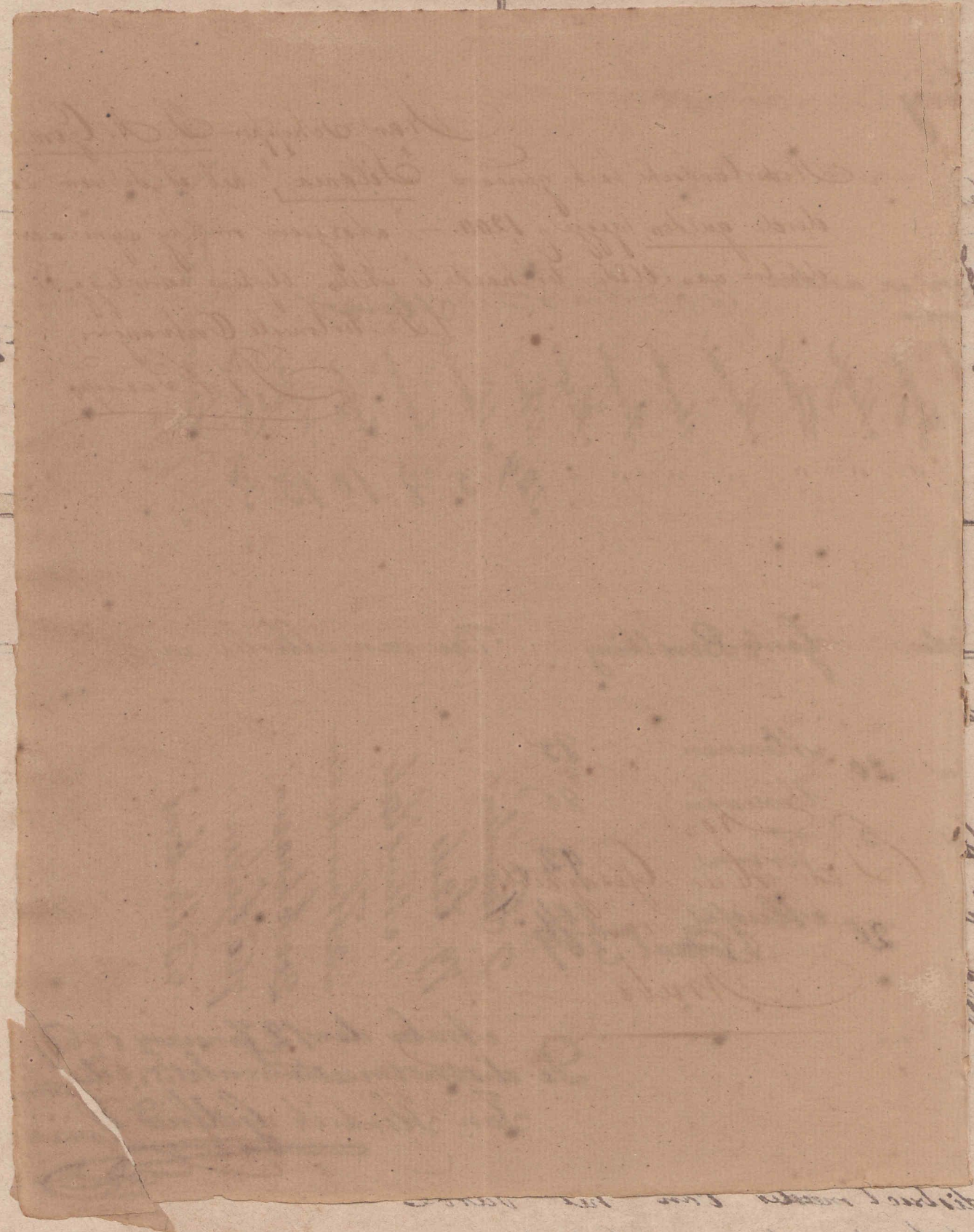
85 Mannen	86
86 Vrouwen	92
92 Jongens	104
104 Meisjes	367
Totaal	367

Aruba den 12 January 1861
De districtmeester van het 5. 6 district
Jan Hendrik Godfried Eman

1381

grootboek

grootboek

N° 14
Vertragen den 8 Februar 1861.

Curacao, den 7. Februar 1861.

N° 4.

Bijlage
1 Stuk.

Aan Schipper J. A. Gomez, voornam de
Nederlandsche bark genaamd "Silania", heb ik de som van Twaalf hon-
derd gulden, (zegge 1200.-) afgegeven om bij zyne aankomst op Aruba
deselve aan Uld. ter hand te stelle, blykens hierinlygend Cognossement.
De Koloniale Ontvanger,
J. I. P. B. van der Meer

Aan
Den Heer Gesaghebber
van
Aruba

Antwerpen 13 februari 1861.

N°. 10.

Curacao, den 8^{en} Februari 1861.

N°. 5.

P. 1

Antwerpen den 3 februari 1861.

Curacao den 24^{en} Januari 1861.

N°. 3.

N°. 13.

Ik heb de eer hierby de ontvangst te acqueren van
Uw Edel Gestrengheden missive dtd. 10^{en} Januari d.j. ten ge-
leide gestreht hebbende van achttien duplicaat transporen,
ten en twee duplicaat hypotheken, welke gedurende het
afgelopen jaar 1860 ten Uwenk zijn verleden.

De Griffier by de Regtbank,
des. Meunier

Aan

Den Wel Edel Gestrengen Heer

Gezaghebber
van

Aruba.

Ontoanger 13 februari 1861.

N°. 102

Curaçao, den 8^{en} Februarij 1861.

N°. 5.

Bylagen
Diverse

By Gouvernements beschikking dd. 1 deser N°. 83, bepaald zijnde: dat, overeenkomstig het deurege door den Heer Administrateur van financieën, gedaan, voorstel, voortaan de belastingen op de erfvolgingen op de eilanden Bonaire en Aruba op dezelfde wijze zullen ingevoerd en aan de kas van het betrokken eiland verantwoord worden als ten aanzien der overige landbelastingen gebruikelijk is, geef ik my, de eer Wel E. d. G. te doen teruggevoeren, de shutts, rakende den bodel van myn, den Heer Jan Vos Specht, die my onder geleide van missive dd. 17 Augustus 1860 N°. 49, toegezonden was.

De Koloniale Ontoanger, belast met de Perceptie der belasting op de Erfvolgingen.

J. J. P. P. P.

Aan
Den Heer Gesaghebber
van
Aruba.

Verslag der S. S. S.
Aruba den 14de Februarij 1861.

W. Ed. Gestr. Heer!

Verensgaande heb ik de eer W. Ed. Gestr. te doen toekomen
het verslag der Schoolcommissie van Aruba over het jaar 1860.

W. Ed. Gestr. Heer! Ik neem terens deze gelegenheid waar
in de betuiging aan te bieden mijner persoonlijke hoogachtting, waarmede
ik de eer heb te zijn,

W. Ed. Gestr. Heer!

W. Ed. Gestr. Heer!
D. A. Kuiperi.

Aan
Den W. Ed. Gestr. Heer
Den Heer Sp. de Heer
Gesaghebber
Alhier.

Verslag der Schoolcommissie
van Aruba, betreffende de school
in het onderwijs der jeugd op
een genoemd eiland, over het
jaar 1860.

§1.

De schoolcommissie van Aruba verslag gesen,
de van den tegenwoordigen Staat der school en van
het onderwijs der jeugd op dit eiland, verheugt zich
thans in de eerste plaats melding te mogen maken
van den uitmuntenden toestand der geheel over,
nieuwe school en der onderwijzers woning, waaraan
op eene voldoende wijze is voorzien in een sedert lang
bestaande behoefte. Voort acht zij zich verplicht
het hoofdbestuur deser Kolonie hieraan te
betuigen voor de gelukkige wens eens onderwij-
zers, wiens ernstig streven het schijnt te zijn, om
zijne krachten onverdeeld te wijden aan de oplei-
ding onzer schooljeugd en die daarmede eenen
aandrag genomen heeft met eenen jor, die ons
voor het vervolg de beste verrichtingen van hem
doet hopen.

De inwijding van het geheel vernieuwde school,
lokaal en de gelijktijdige installatie van den
Onderwijzer had plaats op den 28^{en} October l.j. —
De school werd geopend met een getal van zestien
kinderen, welk getal echter met den dag zoordanzig
toenam, dat welken meer dan veertig aanwagte.

Onkrsteloo's onderoors gedaan werden en onmin-
gen moesten worden afgemeten, om dat de Ouders
tot de meer bemid delde Klasse van inwoners be-
hoorden.

Later op den 17^{den} December jl. heeft de Schoolcom-
missie, die in tusschen door de benoeming van den
Heer B. van der Pijnt vullig was geworden, een
examen gehouden over de twee aangezette kinderen, meer
lepten om zich met de aangezette kinderen bekend te
maken, dan wel om hunne voorzettingen te beoordeelen.
Zij had daarbij terens gelegenheid om den onderoorsker
in zijnen nieuwe werking meer opzettelijk gade te slaan,
en maakte het gevoelen van hoort voldaan klaar,
over te kunnen vreesen, zoodat zij goede hoop heeft,
dat de aangezette verhooring van het traktement
des onderoorsers en de verbetering aan het school,
geboort aangebragt, gemenschte vruchten zullen
dragen.

§2.

De daarop volgende dag, de 18de December jl. was
in bepaalt tot het houden van het Jaarlijk exam-
men der alhier gevestigde school door R. v. v. v. v.
Kinderen, staan de onder het bestuur van den Wel-
erwaarden Heer Pastoor en onder de leiding van
twee Dusters van liefdadigheid.
Dit examen ving aan des morgens om half negen
uren, en eindigde omstreeks half twee uren na
den middag. Het werd vereerd met de tegenwoor-
digheid van den Wel Ed. Gestr. Heer Geraghebber al-
hier, eenige anders der aangezette kinderen en andere
belangstellenden.

Aanwesig waren honderd zestien kinderen, en af-
wezig zes wegens ziekte, als anders in de makende
Linnen een getal van honderd twee en twintig school-
kinderen, zoo jongens, als meisjes, en over het geheel een
vermeerdering van twintig kinderen, voor het laatste
schooljaar; daaronder te meer behuigt de commissie van
Linnen over de bekrompenheid van het schoollokaal,
dat het naannood zoo vele kinderen kan besatten.
De kinderen zijn verdeelt in drie klassen, en de eerste of
hoogste Klasse wederom in twee afdeelingen.
Tot de eerste Klasse, waarin onderoors gegeven wordt
in het Nederl. lezen, - het vertalen, in het inlandsch, de
gronden der Nederl. taal - tevens taalkundig ontlezen,
flant: opstellen, verbetering, schrijven, naar dicke, de vroege,
van de doekwoorden van den 1^{en}, 2^{en} en 3^{en} rang, - de diepste
regelen der tien deelige en gewone breuk, a regel van drie,
Aardrijkskunde van Europa, de verdeeling, landen, hoof-
en koopsteden, zeen, rivieren, meeren, en: behooren:
in de eerste afdeeling drie jongens en elf meisjes.
in de tweede afdeeling vijf jongens en drie en twintig meisjes.
Tot de tweede of middelste Klasse, waarin een, als
vroe, onderoors gegeven wordt in het Nederl. lezen, vertalen,
schrijven, rekenen, de beginselen der verkniging van het
naannood, en de verveging van het doekwoord, be-
hooren: twaalf jongens en zes en twintig meisjes.
Tusschen tot de derde of laagste Klasse behooren: negen
tien jongens en drie en twintig meisjes; dus te samen
negen en dertig jongens en drie en tachtig meis-
jes, oplopende tot het volgende schooljaar.

Schoolstaat over 1860.

1 ^{ste} Klasse	1 ^{ste} Afdeling	3 jongens	11 Meisjes
	2 ^{de} Afdeling	5 jongens	23 Meisjes.
2 ^{de} Klasse	-----	12 jongens	26 Meisjes.
3 ^{de} Klasse	-----	19 jongens	23 Meisjes
te Lamen		39 jongens	83 Meisjes

Daarsteltende een totaal van 122 Schoolkinderen.

Het examen had met naauwgezetheid plaats en mocht de goedkeuring wegdragen van de Commissie en de daartoe tegenwoordig zijnde belangstellenden. Na afloop van het selve had er een tentoonstelling plaats van onderscheidene handwerken door de Meisjes deser school vervaardigd, welke mede de goedkeuring wegdroeg der aanwezige Dames. En hiermede kunnen wij voor ditmaal ons verslag besluiten met den wensch en de bezegeling dat de goede God, de vereenigde pogingen van het hooft bestuur der Kolonie, van den Onderwijzer en der Onderwijzeressen zegene ter aankweeking van beschaving en veredeling der inwoners van dit eiland; opdat zij zelve bij toenemen der belangstelling daaraan de gewenschte resultaten mogen plukken.

De School Commissie van Aruba
Voornoemd.

N. A. Kuiper

Pater Paulus Pastoor

M. V. M. M. M.

Aruba den 14^{en} Februarij 1861.

N° 24.

Aan den Wel Edelen Gestrongen Heer
Graaghebber des Eilands Aruba.

Wondertekende reeds bij de de
vrijheid om Widdelystrangen te verrichten, in het bezit
gesteld te mogen worden van een stuk grond gelegen
in het 2de District des Eilands, ter einde het selve
voor den landbouw af te gebruiken en al het voornoemde
stuk grond, hetwelk beruimd van de St. J. v. v. v.
gelegen is, naar gesching 3 bunders groot is.

Daar het selve reeds ligt in dat
geede van het Eiland dat door den Heer
Hoyda als grondwijd is aangemerkt, is onder
-werp ik mij geheel en al aan de bepalingen, daar
-omtrent bestaande, dat namelijk, omden Heer
het recht heeft om ten allen tijde in het voorsz.
stuk grond te mogen graven, zonder ik eenige
aanspraak op schadegcompensatie zal kunnen doen gelden.

Het de meeste voorgaande verbleef
ik Wel Edelen Gestrongen Heer.

Aruba den
15 Februarij 1861.

Mr. Wel Edelen Gestrongen Heer.

Het trouw X want van
Ignacio van den Bergh
gesteld om tegenwoordigheid.

E. E. Jarmann.
Pater. Pater.

Schoolstaat over 1860.

1 ^{ste} Klasse	1 ^{ste} Afdeling	3 jongens	11 Meisjes
	2 ^{de} Afdeling	5 jongens	23 Meisjes.
2 ^{de} Klasse		12 jongens	26 Meisjes

N° 24.

Aan
Den Wel Edele Gestrungen Heer
Geraghebber van
Ambo.

Ambo den 15^{en} Febr. 1861.

Gestrungen Heer!

Gest de ondergeteekende aan Uwe
Edele Gestrungen met verschuldigden eerbied te kennen, dat hy gaarne
wenscht by uwe goedkeuring in het bezit te mogen gesteld worden van
een stuk land, groot min of meer twee en een halve bunders,
gelegen in het 3de district in den omstreken van
mijn tuintje met name Dijk W. — De ondergeteekende
verlangt, dat de meting naar den wel Edele Gestrungen goed dinking
wel licht geschieden kan worden.

Uw Wel Edele Gestrungen tot^{te} Dienaar

J. A. C. Lampe

Schoolstaat over 1860.

1ste Klasse { 1ste Afdeling 3 jongens 11 Meisjes
2de Afdeling 2 jongens 11 Meisjes

N° 24.

Aan den Wel Edell. Heer

N° 19.

Aan den Wel Edell. Heer
Gegaghebber des Eilands Aruba.

Ik ondergetekende word bij deze de vrijheid
en Wilsf. stringen te verzoeken in het berid gesteld te worden
worden van een stuk grond gelegen in het 3de District
des Eilands, ten einde hetzelfde voor den landbouw afte-
perken en zal het bovengenoemde stuk grond, hetwelk
bekend is van den Inzestalling, gelegen is, naar
gisting 3 bunders groot zijn.

Daar hetwelk echter ligt in dat
gedeelte van het Eiland, dat door den Heer Lijde
als goudmijn is aangewezen, en onduidelijk is
niet geheel en al naar de bepalingen daaromtrent
bestaande, dat namelijk, den Heer het recht heeft
om ten allen tijde in het verzoekte stuk grond te
mogen graven, zonder te eenige aanspraak op
schadevergoeding zal kunnen doen gelden.

Met de meeste hoogachting en blijf ik Wilsf. stringen
Heer.

Aruba den
18^{den} Januarij 1861.

Van Wilsf. stringen Dienaar.

Jan Hendrik Groes 33

Schooltaet over 1860.

1ste klasso { 1ste afdeeling 3 jongens 11 meisjes
2de afdeeling 5 jongens 23 meisjes.

f. 24.

Hand der W. E. M. Stenard Mason

No. 20.

Aruba den 18^{en} February 1861.

Mittheile Gertungen Herr!

De onverzekerde Calisto Emeys, burger en in-
woner op dit eiland, veroorloof zich met gepaste eerbied by de,
den tot veelvuldig getuigenis te adreneren met onsne,
— and hem de noggenning gelieft toe te staan om een stuk land
graad in het nyssie district des eilands, ter groote om een bunder, over
den landbouw te laten opstellen, waaraan hy in het bezit van een
twee honderd gulten van onkosten hy nog ontbrekende is

Allet de meeste Hoogerechtting heeft de ondergeteekende de eer
Zich te onteekenen: Mulder de Oettersingh Wier!

Mildele Gestränge über!

Munich, O. Schenker

Dit is het merktheken van
Calisto Emeyer.

Getuigen

В. Михайлов

Juan B. Capriles

Den welcke Gesteengs Heers
Graaghebber op dit Eiland.

J. H. Jarman.

Schoolstaat over 1860.

1ste Klasse 1ste Afdeling 3 jongens 11 meisjes

N° 24.

Aan den Wel Edelhertigen Heer.

N° 22.

Aan den Wel Edelhertigen Heer.
Graaghebber des Eilands Aruba.

W ondergetekende neem bij deze de vrijheid
om Edelhertigen te verzekeren in het bier gesteld te
mogen worden van een stuk grond, gelegen in het
District des Eilands ten einde hetzelve door den
landbouw op te perkken en al het voornoemde stuk
grond hetwelk benoemd van den Berg Bakon
gelegen is, naar graving & anderszins groot is.

Daar hetzelve echter ligt in dat
geheelte van het Eiland, dat door den Heer
Alfred als grondmijer is aangewezen, is inderdaad
in mij gehouden al aan de bepalingen daaronder
bestaande, dat namelijk den Heer het recht heeft
om ten allen tijde in het voornoemde stuk grond
te mogen graven, zoodanig als enige aanspraak op
zich overgeding zal kunnen doen gelden.

Het de meeste vergoeding van hetzelve Wel.
Edelhertigen Heer.

Aruba den
18 Februarij 1861.

W. Wel Edelhertigen daaraan
Het Persoon ~~Armer~~ van
Jm Christoffel Werleman.
Gesteld in de legendeheid.
E. E. Jarmann.

36 Joannes Cornelis Reas

Schoolstaat over 1860.

1ste Klasse { 1ste Afdeling 3 jongens 11 meisjes

N° 24.

Hand den Wel Edelhertigen Heer.

N° 23.

Hand den Wel Edelhertigen Heer.
Graaghebber des Eilands Aruba.

Ik ondergetekende neem bij deze de vrijheid
om Wel Edelhertigen te verzoeken, om het bezit gesteld te mogen
worden van een stuk grond gelegen in het 2de District
dies Eilands, ten einde hetzelfde voor een land bouw
afteperken en dat het voornoemde stuk grond hetwelk
bevestigd van den berg Warawara gelegen is, naar
gisting & bunders groot is.

Daar hetzelfde ook ligt in dat
geheelte van het eiland dat door den Heer Lloyd
als grondmijer is aangezien, zoo verzoeken ik mij
geheel en al aan de bepalingen omtrent
bestuande, dat namelijk dien heer het recht heeft
om ten allen tijde in het voornoemde stuk grond
te mogen graven, zoolen ik enige aanspraak
op schadevergoeding zal kunnen doen gelden.

Wat de meeste vergoeding, zal ik Wel Edelhertigen daarvan
Aruba den 18 Februarij 1861. Gesteld in mijn eigen hand.

E. E. Jarmann.
M. P. Solagnier

Schoolstaat over 1860.

1ste Klasse 1ste Afdeling 3 jongens 11 Meisjes

N. 24.

Van den Wel Edellijfstrangen Heer
Graaghebber des Elands te Amba

Ik ondergetekende neem bij deze de vrijheid
om Wel Edellijfstrangen te verzoeken in het bezit gesteld te worden
van een stuk grond, gelegen in het 2de D. Stree-
cken Elands, ten einde hetzelfde voor den landbouw
op te werken en zal het voornemde stuk grond
hetwelk nabij de Berg Warawand gelegen is, naar
giffing & borden geest zijn.

Dien hetwelk te weten ligt in de
geduhte van het Eland, dat door den Heer
Lijdes als grondmijer is aangewezen, in onder-
schik gesteld en al aan de bepalingen daarvan
bestaande, dat namelijk door Heer het oogen-
heft om het allen tijde, in het voornemde
grond te mogen graven, worden ik enige aan-
spraak op schadevergoeding zal kunnen
doen gelden.

Mit de meeste hoogachtung overblijft de Wel Edellijfstrangen

Amba den
22. February 1861.

Heer.
Wel Edellijfstrangen Dinaar.

Jon L. Gals

Aan den Wel Edele Gestrengheden
Geraaghebber des Eilands Amba.

Wij ondergetekenden nemen bij deze
de vrijheid ons Wel Edele Gestrengheden te verzoeken ind het
besit gesteld te mogen worden van een stuk grond
gelegen ind het Ede District des Eilands
ten einde hetzelve voor den landbouw af te gebruiken
en dat het voornemde stuk grond hetzelve
aan den tweed Jan Pieter groenst, naargesing
i bunden groot zijnd.

Dann hetzelve ecetera. Ligt in dat
geteekende van het Eiland dat door den Heer Lloyd
als grondmijn is aangewezen, en enderom
mogehel in al naar de bepalingen, daaromtrent be-
: staande, dat namelijk de Heer het recht
heeft, om ten allen tijde in het voornemde stuk
grond te mogen graven, zonder wij enige aard-
: spijne op schadevergoeding zullen mogen doen
gelden.

Met de meeste eerbijding en hooft
Wel Edele Gestrengheden.

Amba den
28. Februarij 1861.

Wel Edele Gestrengheden. Dinaeren.

Jan Pieter Croes
Jacobus Croes Fk

[Faint, illegible handwriting at the top of both pages, possibly bleed-through from the reverse side.]

[Large sections of faint, illegible handwriting covering the middle of both pages.]

*For John Case
March 1860*

*For John Case
March 1860*

Land des Wohlgehorchens
Gesagter des Landes. Anka.

Alten

[Faint, illegible handwriting]

7
Aus den Mittheilungen des
Geographischen Vereins.

Alten.

o. 8. 28.

Land der Wohlthaten
Freigebter des Landes von da.

Alte.

c. 28.

Herrn den Wohlgeehrten Herrn.
Verwalter des Landes. Straßburg.

Adress.

o. S. 28.

Hand und Weibchen gestempelt
Gegeben des Landes. Hubs.

Almer.

c. 8. 28.

Hand und Weibchen gestempelt
Gegeben des Landes. Hubs.
Almer.

Chrysomelids 1864 a few

Deu meliculus Agathopus etc
Agathopus sp. etc

Eiland.

c. 28.

Adieu.

o S. 28.

An
Den Herren Herren
Grafen von ...

c. 28.

48

Wald und Jagdungen H. v. p.
Vertrag über das Lands. Anba.

Adier.

No. 28.

No. 26.

And den Weldeled Gestringerd Aen
Gezaghebber des e. lands Aruba.

[illegible]

I. Van het reeds wettig bestind stat gedeelte
 d'and het deland stat ooren des sden stads als
 grondwijd is aangemerkt, is overgenomen i' de wij-
 gebuure al naar de beynalingen daaronder be-
 staande, stat namelijk te sden stede. Het recht
 heeft ons te verwilligen, ind het overnemen te sden
 grond te mogen graven, vonden i' eenige and-
 spreekte op sden dereng oeding sal kunnen doen
 gelden.

Met de meeste hoogachting van bij A ike
J. J. Edelgisting. Heer.

Amberburg
23 February 1861

Mr. Melchiorstengen Trinaan.

Het Permis + over te.
 H. 1000

I send you Samuel Jones ^{Esq.} ~~Esq.~~
 he shall be ordered to give you a Discharge.
 I am Dear Sir
 L. L. Garrison

6.6. Garmann.

J. H. Garrison. 49

Van den Wel Edele Gestunged Heer
Graaghebber des Elands Arubaw.

Ik ondergetekende neem bij deze de
vrijheid om Udele Gestunged te versoecken in het be-
ginstet te mogen weeten van een stuk grond
gelegen in het District des Elands
teinde het selde van dat land beordagt en
in dat het voornoemde stuk grond hetwelk be-
doeld is en dat Ding daarvan gelegen is, naar
giefte te beuieren grootzind.

Daar het selde eeten ligt in
dat goede land dat Eland dat alomst
vloeds a te gendrijft is aangewezen, en onderzocht
ik mij geheel en al naar de besprekingen daar.
overteent bestaande, dat namelijk dat Eland
het recht heeft, om ten allen tijde in het voornoemde
stuk grond te mogen graven, zonder ik eenige
sprake op schadevergoeding zal kunnen
doen geltend. *Met tegengestelde tekenen.*

Aruba den 23
Februarij 1861.

en Anand Westland g. steld
in orde tegenwoordig heide.
G. E. Janssen.
J. H. Gorman.

Nad den Wellidhbestemmelungen.
 Herrschebber des Landes Aruba.

Ik ondergetekende neem by deze
 de vrijheid om Wellidhbestemmelungen te verrichten in het
 belang gesteld te worden van het land
 grond, gelegen in het district van de lande
 ten einde hetzelve voor den landbouw af te openen
 in al het stuk grond hetwelke nabij de vrye
 Prins gelegen is, naar geting 1. beneden gest
 zijt.

Daar hetzelve recht in ligt in
 dat geelste van het land dat door den
 heer de vrye als grondwijd is aangewend, en
 in de vrye als grondwijd is aangewend, en
 daarmede bestaande, dat namelijk de vrye
 heer het recht heeft om te allen tijde in het
 verwerpte stuk grond te mogen graven, en den
 ik eenige aanspraak op schadevergoeding
 en al kunnen deze geland.

Het de meeste vergoeding zal bij de Wellidhbestemmelungen
 Aruba den 23 February 1861. Gesteld in mijn tegenwoordigheid.
 door Jacobus Lues.

J. E. Jermard.
 J. H. Jermard.

Aan den Welldede p. 29.
Gestrenge Heer, Gedeputeerde
des Eilands Aruba.

Ik ondergeteekende neem by deze de
Mijheid Urd Gestrenge Teverkoeken,
in het bekint komen gesteld worden van
een stuk grond, groot drie bunderen.
gelegen in het tweede district, in het
midden van den rooi, genaamd Picaton.

Daar hetelve een gedeelte uitmaakt
van den grond door den Heer Soijds als
grond mijn aangewezen, Zoo onderwerp
ik mij geheel aan de bepalingen daar
"ontrent bestaande: Dat die Heer nament-
lyk altyd het regt heeft om ten alle tyden
"in het door my verkochten stuk grond
tenoegen graven, zonder dat ik eenige
aanspraak op schade vergoeding kan
doen gelden.

Aruba 25 Febrary 1861. Thomas Geerman
Het kruis X merkt
van Thomas Geerman
gesteld in mijn tegenwoordigheid.

J. E. Geerman.

J. H. Geerman. 52

Aan den Weldele p. 30.
Gestrenge Heer, Geraghebber
des Eilands Aruba.

Wy ondergeteekender nemen by de de
ryheid Wd Gestrenge te verkopen, in
het bekint gesteld temogen worden van een
stuk grond Les bunder groot, gelegen
de Zuid zyden van den Berg (Cristal) in het
derde district des Eilands.

Daar het selve een gedeelte uitmaakt
van den grond door den Heer Roy als
goud mijn aangeweken, zoo onderwer-
pen wy ons geheel aan de bepalingen
daaromtrent bestaande. Dat die Heer
namentlyk, altyd het regt heeft, om ten
alle tyden in het door ons verkochten stuk
grond temogen graven, zonder dat wy enige
aansprake op schadevergoeding kunnen
doen gelden.

Hermanus Koolman

Aruba 25
February 1861.

Nicolaas Lourens Rafini
Bennua Blagnier

Aan den Welldelgestungen Heer
Graaghebber des eilands bruto

Wij onder getekenden nemen by deze
de vrijheid om Welldelgestungen te verzoeken in het bruto
te worden gesteld van een stuk grond gelegen in het 2de district
des eilands, ten einde hetzelfde voor den landbouw af te perken
en zal het voornemde stuk grond, hetwelk in een wettelijke
richting van den berg Gumpinje gelegen is, naar gesingde bruto
ders groot zijn.

Daar hetzelfde echter ligt in dat gedeelte
van het eiland, dat door den Heer Lloyd als grond was
aangevraagd, zoo onderwerpen wij ons geheelmaal aan de bepaling, en
daarom trent bestaande, dat namelijk de heer het recht heeft
om ten aller tijde in het verzoekte stuk grond te mogen
graven, zoodat ik enige aanspraak op schadevergoeding zal
kunnen doen gelden.

Aruba den
26 February 1861.

Met de meeste hoogachtung
verbleven wij Welldelgestungen
Heer
Mwen Welldelgestungen
Dinaa van.

Het kruis + merk
ind staak was gesteld in
nare tegenwoordigheid.

G. E. Jarman.

J. H. Jarman.
Jan Madoeroe

Aan den Welldad. Gethenige Heer
Gezaghebber des eilands Surinam.

De onvergatenheid neemt by den de vry-
heid, Welldad. Gethenige te versuiken in het land gesteld
te moeg, worden van een stuk grond, geleeg in het 3^e
district des eilands, ter eene hethenige van den
landbouw afteperken, en Sal het stuk grond hethenige
naby Churibana geleeg is, naar gelyk 2 bunderen
groot syn.

Daar hethenige recht ligt in dat ge-
deelte van het eiland dat den den Heer Lloyd
als goetmyn is aangewez, soo onvergaten ik my
geheel in al aan de bepalenige daeromtrent
bistaande, dat namelyk den Heer het recht
heeft om ter alle tyde in het verachte stuk
grond te moeg, graas sonder eenige aanspraak
op schadevergoeding sal Rynne doen gelden.

Met de meeste hoogachtung verlyft ik
Uw Welldad. Gethenigen (Denaar).

Het kruis + merk
van Nicolaas Pasman.
Gesteld in een byenwonderlyk

R. M. B. B. B.

Jan H. Speckh

Surinam den 25 Febrary 1862.

100

James M. Smith
Glasgow, N. Y.

The correspondence must be sent to me
at the following address in the city of
New York, and in the event of my
absence, to the care of my wife, or
of my children, as the case may be.
I am, Sir, very respectfully,
Your obedient servant,
James M. Smith

101

James M. Smith
Glasgow, N. Y.

The correspondence must be sent to me
at the following address in the city of
New York, and in the event of my
absence, to the care of my wife, or
of my children, as the case may be.
I am, Sir, very respectfully,
Your obedient servant,
James M. Smith

San
Don. Walter Geringer, Gen.
Grazheller des alanis Bruder.

Hand der Wohlthätigen
Gesellschaft des Landes Ansbach.

Athier.

[Faint, illegible handwritten text, possibly bleed-through from the reverse side]

Handbuch der Naturgeschichte
der Pflanzen des Landes
Sachsen

Thier.

Waldgärtner-Herz
Grazgeheuer des Landes, Aruba.

Aruba.

32

Aruba

Aruba

Aruba

Aruba

Aruba

Aruba

Aruba

60

Land der Widdergastungen
Gegenden des Länders. Tomba.

Admir.

Copy

P. 33

Versteckung des besten
des Länders. Tomba. von Hel. J. 1800.

Van den Welgesterigden Heer
Graaghebber der Eilanden Suraba.

Alhier.

Copy

P. 33

Uitslag volgens den toestand
der eilanden Suraba over het jaar
1850.

A. — Bevolking —

Uit de ingekomen staten van de heeren regenten
en districtmeesters, is met het juistheid, over als het ver-
leden jaar, mining gekeurd kan worden, betreef het ge-
tal der bevolking op den 31sten December 1850, als volgt.

	Ingevo.			Overgevo.			Totaal der bevolking
	mannen	vrouwen	Totaal	mannen	vrouwen	Totaal	
In het deop —	312	372	684	56	118	174	— 858 —
1 ^o District —	81	57	138	17	8	25	— 163 —
2 ^o Dito —	389	409	858	59	75	134	— 992 —
3 ^o Dito —	104	110	214	15	3	18	— 232 —
4 ^o Dito —	125	117	242	7	3	10	— 252 —
5 ^o 6 ^o Dito —	102	167	269	15	23	38	— 307 —
	1183	1292	2475	109	225	334	— 2849 —

Men zou eerder de bevolking op ruim 3000 zielen
kennischatten, hoevel door het verspreid worden der menschen
eene volledige volkstelling nogt niet moogelyk, zoo niet on-
doenlyk zijn zoude.

By de opgave van staats hebben de heeren regenten
en districtmeesters niet onnoodig dwylig aangest, daar
het cijfer op 31 December 1850, ingewolde eenheid, waargen
met eenige zekerheid gerekend kan worden, 500 bedraagt,
behalve 8 Gouvernementsflaaten, die mede naar de 104 begrepen

60
zijn, uitmakende alzo een verschil van 11.

Gedurende het jaar 1800 werden de burgerlyken
getrouwd, waarbij 8 kinderen in echt aangema-
ken zijn. De burgerlyken moeten weinig
vuldige wezen, vooral onder de onryke bevolking.

Er worden twee slaven gemammotteerd, en
aanzeek van mammotteer voor 6 gedraen, welke baat-
sten evenwel nog geene vrybrieven bekomen hebben.

Uit de Registers van den burgerlyken stand
blykt het dat er geboren werden.

— Vrouwen —	— Niet vryen —
Sanct mannelijk geslacht 70	Sanct mannelijk geslacht 11.
" " vrouwelyk " — 8	" " vrouwelyk " — 9.
Totaal — 78	Totaal — 20.

Daarby het getal overleden bedroeg

— Vrouwen —	— Niet vryen —
Sanct mannelijk geslacht — 22	Sanct mannelijk geslacht — 5
" " vrouwelyk " — 10	" " vrouwelyk " — 5
Totaal — 32	Totaal — 10

B. — Bestuur —

In het jaar 1800 is de overgrote meerder-
heid der burgerlyken geworden tot de betrekking van
Geraaghebber derze eilanden, zynde by gedurende ander
half jaar met de waarneming van die betrekking
belast geweest.

C. — Militaire Beheer —

In de Schutterij is geene verandering gekomen
gedurende het jaar 1800. Zy heeft bestaande uit
tegen 1 kapitein Commandant en 500 manschappen,
die op de Staten gemeentelyk
als met veel te land afwezig verduyde waren.

In der daad bestaat er alhier geene Schutterij.

D. — Regterij en Policee —

1. Regterij. Gedurende het jaar 1800 zijn by het Rec-
gerijt behandeld de navolgende zaken.

— Civiel —

By misdryfke Schikking afgemaakt —	1
Naar condemnatie gelyk —	2
Naarhangig gebleven by het einde des jaars —	1
Totaal —	4

— Correctionele —

By condemnatie —	5
" verschutting —	1
" absteratie van de instantie —	1
Totaal —	7

In het getal der zaken.

2. Policee. In de maand Juny en wederom in de
maand November van het jaar 1800 hebben onder de
hier getetachte marchandes een vergadering
naam Bureau metation plaats gehad.

Er werd ook verhuurd als thef van het deta-
chement marchandes aangesteld.

Gedurende dat jaar zijn er 11 personen ver-
teerd aanboeten in betref tot om rondom de kust
van het eiland te vissen.

3. Graanthouwen van de Stad. De bevoegdheid in dese
late bevoegdheid van de Stad op dit Eiland.

In het jaar 1800 hebben de graanthouwen
en geprepareerden bestaande uit een generalisator,
die evenwel van een weinig betrekking is geweest
tot zels dat is de overgrote meerderheid van de land-
belastingen, noch het geheel bedrag der begravenis-
kosten kunnen worden bepaald.

Eene tweede zaak, betreffende het tweede hui-
lyk

lyke en nu worden die een minderzang kind had, worden
handa. maar misacht behandeld. -

By het einde des jaars is, op ~~meerdere~~ aanden
ken J. H. van der Bunt, eerst ontley met de
trekking verleen, tusschen ~~aan~~ kenname is gevee
den de heer J. H. van der Bunt. P. de Lofft Beaufort.

Gevangenisfen

By de twee oude gevangenisfen werden in
het afgelopen jaar neg 4 gevangenen in het Groot
Looftman gekaand.

Er werden gedurende het jaar 9 personen gevangen
waaron 3 slaven.

Op 1 Januarij 1851 kwamen zich al die gevangene
nigen ledig.

E. - Gerechtsd.

Heemskant valt weinig te zeggen na
het vernieuwen in het verslag van het jaar 1850.

De Predikant, by de Protestantische Gemeente
de heer P. H. van der Bunt heeft sacht en vryen tyd de reg
ling der Gerechtsd. oefening vordang gelyk, dat
in den eenen zondag in het dorp en den anderen op
Canachto gesprekt wordt.

F. - Instelling van de schoolen

Behalve de kerkekerken, waarvan by het Be
stand niet bekend is, kan geen andere instelling
van kerkelijkheid op dit eiland opgemerkt worden
van de armenken.

Die kas, geadministreerd door den Gesaght
ken en een ingezetene, overleent naar haar vorm
geen en 20 tal zeer armzigen, een vry maande
lyke gemiddelde 1/20. werden uitgedeeld. By overige
vanbehoeftegen wordt een doordicht in sommige
indien vasttekt.

Vschoen

Oftschien de uitgaven, gedurende 1850 aangien
ken waren dan van vorig jaar, was toch he
solder in kas op 11de December 1850 f 212. 26. zodat
over het gehele jaar slechts eenen achteruitgang van
ruim f 39 is geweest.

De inkomsten van die kas bestaan uit de
meestegelden, boeten van geschikte en, - alle an
re geldboeten, - 50 ct van ieder paspoort op sigel, -
de gewolsteegelden by huurdijken en de schenking
van het stellen en de vishuishouwen.

G. - Gerechtsd. dienst.

De dienst wordt hier uitgeoefend door eenige
admittendeen gevee inkeelmeester op een jaanwerde
van f 900. - waarvan by de armken des lands, de arm
kenen het detichement marchangies ende land
slaven gratis moet behandelen. Er wordt hem voor
een gemiddelde waarde van f 150. jaarlyks aan
gevee middelen verstrekt, welke stukken moeten
van de armken.

De gezondheidstoestand van het eiland was
tothekelyk gunstig. Slechts in den aanvang van
het jaar hervochte er een een lichte kinderpest,
die echter geen sterfgevallen veroorzaakt heeft.

H. - Onderwijs.

Norde vertooying van het heestel schoolge
bouw en de onderwijzers woning, werd in October
van het afgelopen jaar, de heer C. J. L. van der Bunt, ge
vee en algemeen Opgichter op dit eiland, na voor
de school commissie te Linacoo afgelegd examen,
door het Bestuur tot onderwijzer aangesteld op een
verhoogd inkomen van f 1000. - s jaan benoemd,
waaron by aan 10 tal kinderen gratis on
derwijs zal moeten geven.

65

Jan

San die school en de directe van genoemde
 denigen kan een weinig gezegd worden, daar by slechts
 een paar maanden werkzaam is geweest en er dus niet
 enige iedeling kan worden verwacht van kinderen die
 een lang buiten leering waargemaakt.

De school commissie verklaart in haar verslag
 betreffende de school en het onderwijs alhier over het
 jaar 1800: "dat sy zich verpligt acht het hooftbestuur
 "deze kolonie hierin dank te betuigen voor de gelijke
 "kege eens anders jaars, evenals eenige strooming
 "schijnt te zijn om egne kwaliteiten overneem te nemen
 "aan de opleiding ongeschoolde en die daarom
 "eenen aanvang genomen heeft met eenigen, die
 "ons voor het vervolg de beste verwachtingen van
 "hem doet koesteren."

Omrent de alhier gevestigde N. O. armenschool
 wordt door de commissie aangenomen dat dezelve
 "in het afgelopen jaar door 122 kinderen bezocht werd
 "endat de depassen met nauwgezetheid plaats had
 "ende goetkeuring heeft ingezien van de commissie
 "die ende daarbij eigene tegenwoordig eigene belang
 "hebben."

D. Landsgebouwen en openbare wegen.

In het afgelopen jaar is:

1. het schoolgebouw en de leidingen eening als het een
 geheel vernieuwd.

2. het opbouwen van een gerezen kamers tot stand ge
 komen en

3. aan de Geraaghebbering de nodige herstellingen
 gedaan.

Het is echter te betrouwen dat men by het doen
 dier herstellingen, zich van de bestaande eenige een

baatheden

baatheden heeft moeten beemen, aan sy by hunne
 ingezakken een veel sluwheid en omzichtigheid
 van den dag leggen; en het werk alge veel te een
 vult. Het hooftbestuur heeft te ongeve alle poging
 aangewend om werklieden daartoe of lieden te bekomme

Oeten Westen van de Geraaghebber eening
 staande heeft is en het laatste van het jaar, door een
 re. en de dandelingen zodanig geteerd en niet eigen
 veld. en gezet, dat dezelve gesetlyk is moeten
 worden vinge. en dat den dagen veld worden

In den loop van het jaar worden een
 gen in het dorp aangelegd. Des van eigen in de
 October en November hebben een d. eigen een geschaar
 ingt, die nu sporing heetlyk veld worden.

De Grondmeester te ategen eenisch met al ge
 te reparatie en dient ook veld te worden, door
 lieden en veld, met gebrek van fondsen, niet
 kunnen gedaan worden.

K. Geldelyk beheer

De ontvangsten en uitgaven, van een veld
 met eenige zekerheid is kunnen worden nagegaan
 syn in 1800 geweest als volgt:

Ontvangsten:

Stokgeld.	292 50.
Formgeld.	41 20.
In en veld van veld.	101 87.
Liegeld.	428 19.
Belasting op eigendom van veld.	643 50.
Grondbelasting.	1649 90.
De veld veld veld.	79 34.
Belasting op den veld veld.	50. —
	3292 50.

	Op	3291 50.
Potenten op drankenwinkels	255	—
Woning op de inkomsten der ambtenaren	950	58
Leges	444	75.
St. opbrengst van geboortewindus	33	89.
Verkoop van rce	50	—
Salen van afstaats van Gouven gebouwen	12	73.
Staten der deure aandelen in de alkenen	243	86.
Totaal	3291	838.

	Uitgaven	
Frachtmanten	10511	86.
Pensioenen	1490	37.
Bureaustoten	200	—
Schoolkosten	98	40.
Sandstaven	581	907.
Bewoningsteden, dienstverleners etc.	962	86.
Frachtgelden	281	59.
Sandgebouwen	5104	077.
Cultuur	42	977.
Hugen	249	797.
Geneeskundige dienst	124	52.
Buitengewone uitgaven	310	85.
Totaal	31008	86.

De inkomsten van 1850, vergeleken by voorgaand jaar, zijn inruigenveest, en hebben de begroting overtroffen, doch zijn nogthans minder dan in 1859.

De uitgaven daarentegen zijn iets meer dan voor het voorgaande jaar. De subsidie van 1850 was 300 meer dan in 1859 oorgeslekt.

Op 1ste December 1850 was een som van 4115,53 aan belastingen uitstaande.

I. Slavenverkoop

De slaven op dit Eiland worden over het algemeen goed behandeld. Zij doen zich goed gekleed voor, en klagen nooit over het verstrekken van rantzen.

Een geval van slavenmisshandeling dat zich in 1850 voorgedaan heeft, is door het Gedeputeerd bestuur der opheffing eener geldboete van 100. welke by een gansege beschikking van het Alts Bestuur tot 15. is verminderd.

Geen ontlastingen noch vergoedingen daartoe hebben hier plaats gehad. (Zie bylage staat aantekening der bestanden de slaven naar slaven opgelegd, gedurende 1850.)

M. Synergie.

S. Landbouw. In het jaar 1850 werd de heer op het Gouvernements Etablissement Soutera niet geleed, daar het gewas een klein stand en er waarschijnlijk geen veredeld van getrokken zou worden. Slechts van het instellen der ontkieming zijn eenige uitgaven ge- daan, die evenwel van geen betekenis zijn geweest. Het gewas dat in dit jaar (1851) twee jaar oud zal wezen, zal een veel te veredeldig resultaat kunnen geven, indien de prijs redelyk is.

De algemene opst over 1850 was niet slecht. Deugden distictmeester geen daaronder wel welke hooftkoren schepels versien, maar pindas zij op, dan die opgevat hierin op te nemen, acht de ongeteekende minder doelmattig, en vergaen de getallen van die Slaven en geiguen en getuigfelle of geen goede infor- matie gegeven zijn.

De verhoudingen van landbouw zijn de een wechschien en enigzins anders, onderscheiden soorten van bodem, pindas in de Coloniën, welke laatste

door een vijf a zesal menschen in het groot bewerkt
wordt.

2. Veevecht Het getal particulieren op Wt. December
1800 bedroeg volgens cijfers van de regt en districtme-
ten als volgt.

- 56 paarden
- 470. Crib.
- 1 muilvel.
- 105 Hoorvinders
- 225 Schapen
- 9150 gerten
- 179. Varkens.

Het gemeente is bevestigd en een onbekend getal
milde crib in inpand.

In het afgelopen jaar is er weinig nu dan dag
te of juist gisteren. Deels ten gevolge van regenval en
and men nog dierz weder op het land.

De uitbouw van een is niet ergenszij geweest ten
ende was in eilten geid vryzj gemiddeld 1800.

Er worden aan andere vryzj vryzj.

10 bewindvater gerdend of 30.	480.
1 paard	75.
815 Schapen	2445.
104 gerten	492.
17 Varkens	24.

Totaal. 7 3510.

3. Afgifte van gronden

Gedurende het voorafschijft jaer zyn den het Hof
Postum 17 concessien verleend, van eenze amandlyken inhoud van 18553
bunders, tenzyl tenzgegeven en afgeschreven zyn 19 concessien,
metende te samen 30,20 bunders gerd.

Op Wt. December 1800 waren uitgegeven

44

439 concessien, metende te samen 890.02 bunders.

Verhouden der verleend concessien zyn een stukken
gurd, welke vryzj den de ingetomen vryzjlyk
schuimgemakts en onbekend waren en die door gepaste
machtegelede aangevoerd zyngevoerd, om eenzake van
vryzj van die gronden te doen.

Het in het vryzj hebben van niet geveerd,
deere gronden deureit steeds vryzj, tenzyl van het
tegenwoordige gerd vryzj stukken worden onbekend
den concessien. Tenzamandlyk heeft men aan de
vryzj een einde te maken.

Het veel kan er gerdzj vryzj van de meest
schafzj tot ontgerring van de vryzj berattende
gurd, aangezien vryzj enige maanen de vryzj
heer door het vryzj van de vryzj gestaakt zyn.

4. Schiedel vryzj vryzj

Bevestigd is dehandel in het afzj
lepenjaer vryzj vryzj gemest. Tenzvryzj jaer he-
ber het vryzj bevestigd onbekend waren, die zj
van vryzj vryzj vryzj, tegen vryzjlyk vryzj vryzj
vryzj.

De vryzj vryzj is ook vryzj vryzj gemest dan
vryzj vryzj vryzj, waarvan vryzj vryzj vryzj
gurd vryzj, vryzjlyk vryzj 1840.

Er vryzj vryzj vryzj.

175 vryzj, metende te samen 3939 bunders.

Waarvan 10 vryzj vryzjlyk vryzj.

- 55 " vryzjlyk vryzj
- 4 " vryzjlyk vryzj
- 4 " vryzjlyk vryzj
- 1 " vryzjlyk vryzj
- 1 " vryzjlyk vryzj

T. 66.

68

D. H. Schuifstermischep's Perseus bevoelt in de maand Mei van het afgelopen jaar deze Reede te verhooring een commissie met de Reijthuis en onderzocht te doen in een commissie zaak. De Perseus is alhier 3 dagen ten anker gebleven, doch heeft niet slecht weder ten anker te kamperen gehad.

Er werden in 1800 alhier een seilboot van ongeveer 2 1/2 ton, en een barkje van gemiddeld 8 Ottonen gebouwd, welke laatste nog niet van stapel gelopen is.

Volgens gehoudene aantekening is alhier ingevoerd:

18 Ophusen rum	af 120	2500
1 vat Rum		60
9 " brandewijn	" 75	450
10 " anisade	" 60	900
1 peff inge		100
20 vattjes "	" 25	450
45 kisten "	" 8	300
98 " jenever	" 10	980
249 vaten meel	" 25	6225
10 " Yams	" 6	60
1 " Linskeel		8
9 manden aardappelen	" 3	27
5 vaten vleesch	" 40	200
5 vattjes boter	" 10	60
93 Schepels maïs	" 2	180
119 " boonen	" 3	357
26 Lakken koffij	" 35	910
35 kisten kaayen	" 11	385
6 vaten olie	" 80	480
10 " stoffen	" 20	200
14 kisten tabak	" 30	420

D. C. 15788

10 daynen geurten vacht	af 4	240
3700 " suiker	" 2	7520
500 kisten embalen drooge goederen	" 40	20.200
61 " olie	" 6	306
50 " vanilleoli	" 5	250
20 " bokking	" 2	40
2 " kazen	" 6	12
6 vaten rozen	" 40	240
174 kisten aep	" 4	116
1500 planken	" 1	1500
500 dakpannen		50
14 pullengekrookte fynche	" 7	98
14 vattjes leeduit	" 5	70
11 kisten yacwerk	" 20	200
24 vattjes kruis	" 15	360
2 kisten goudwerk	" 240	480
3 kisten vanden	" 10	80
2 kisten touw	" 15	30
1 vat pek		15
4 snaden aardewerk	" 60	240
14 daynen geurten vellen	" 10	140
1 paard		50
43 kazen (van volderen)	" 30	1290
60 kisten klappertjes	" 8	480
20 vaten Florida water	" 5	100

Totaal inwaert 150.124

Perseus de Vroon bestaat heeft in de navolgende goederen

103 daynen

69

163 dergenen geesten vellen	af 10	1630
64 brennen dergenen	" 60	3840
405 " mineral steenen (per memoria)	" "	"
1485 vaten spindus	" 9	13365
349 Lakken dotes	" 4	1396
179 " brennen	" 6	1074
124 " maas	" 3	372
20 pakken papelen	" 8	160
124 dergenen geesten vellen	" 5	620
100 Lakken (gevoerd schenck)	" 2	200
1875 d. m.	" 100	187 50
8442 " Cochenille	" 2.38	14126 60
250 vaten doord.	" .75	187 50
62 Schepels maas	" 1.50	93
10 kochvelden	" 9	90
42 Vaatjes v.	" 25	1050
349 kisten en baken dergenen	" 40	21960
359 " olie enz.	" 6	2154
60 " klappertjes	" 8	480
30 " haargen.	" 11	330
20 " Leep	" 4	80
10 " Florida water.	" 5	50
4 Lakken koffy	" 35	140
4 pyper v.	" 100	400
3 kisten geweven	" 240	480
22 Vaatjes koud	" 15	330
59 kochvelden (waaran 43 ingevuld)	" 30	1770
4 varen	" 8	32
1 paard.		15
1 Ezel.		15
104 geesten	" 3	492
815 Schapen.	" 3	2445

Arche Februarij 1801.

Totaal. 71773 60.
De Gesaghetten v. v. v.
(w. g.) M. de Lee.

Kopy

N. 34.

Staat van straffen aan slaven opgelegd gedurende
het jaar 1800.

Naam, geslacht en deur en bo. vrij van de slaf.	Naam van den meester.	Soort der overtreding	Datum, na op de last jong heeft plaats gehad	Opgelegde straf
Julian, oud W. van, man. vrijheid.	J. H. van an Diest.	Bestelyk gewel.	2 ^e Junij	Opsluiting des nachts gedurende 3 dagen.
Guillenne, 19 jaar, mannelijk spuwer.	St. G. van mont.	Idem.	"	Opsluiting des nachts gedurende 3 dagen.
Leetia, oud jaar, mannelijk huisbediende.	Simonse mes.	Verbalen en met v. v. v. de omstandig. heden.	19 July	14 touwslagen.
Virginia, 18 jar. mannelijk, v. arbeider.	J. H. van an Diest.	Stijgloos en vol. deke k. k. k. k. gepaard met de e. k. k. k. k.	22 ^e "	Opsluiting by dag en nacht, gedurende 3 dagen.
Idem.	Idem.	Staat van v. v. v. v. v. v. v. v. v. v. v.	3 ^e Augustus	14 touwslagen.
Idem, 3 jaar. mannelijk, v. arbeider.	J. I. van der Biest.	T. v. v. v. v. v. v. v. v. v. het v. v. v. v. van v. v. v. v.	1 ^e "	12 touwslagen.
Jonathan, oud 10 jaar, mannelijk.	Jan Claas.	St. haatig v. loopen	13 ^e "	12 touwslagen.

Arche den 20^{en} Februarij 1801.
De Gesaghetten v. v. v.
(w. g.) M. de Lee.

Vrij kopy conform,
De Politieke Schryver,
J. H. v. v. v. 70

Copy

Concept

Instruction von dem geacht.
Lehrern geues unterrichteter
H. H. H. H. H.

Frankfurt den 20ten Febr. 1861.

Melodites Githogen Thees.

Elk appaaten eerbied nemen wy by dezen de vrijheid van
innuldeke ander gelede dezes ons te zeggen twee genenken
ge rekeningen van verschillend datus van den jaars mitterden
hief en geens meeter a. d. de Wapman ten laite des Bredels van den
den meden a. d. E. d. van ons op verschillend tyden ingedien.

By de indiening van de eerste van den 4ten Decemberrap,
de globale som van 200 uitmakende, waarvan my ons by ge-
schifte bepaald verset hebben met uitsluiting derelies specifiek
over te leggen, verklaart genaemde heer Hoffmann danstas volbracht
niet te linden overgaan, vermits derelies door in dat geval op een
graafte door Engde getraagt overden.

Eniger tyd later schryft Zynde. echter tot de overtuiging
te zijn gekomen dat onze pretentie op biljshoud gegrond was
en lagder toen een tweed gesceceffueerd okening dd. 14 Decem-
ber aan ons werd, welke met de voorige een gelyks som uitmaakte,
met aanbieding daarvoor een afslag van 50 te maken, met welke ons
had my ons echter nog niet vereens konden houden, hem ons dan
onwrikelyke gunstige ten opzichte de berekening der visiten en andere
kosten opmerkenmakende, - waarop Zynde. ons rondtuit beting-
de: ~~opende~~ ifung hing te kunnen doen en liever geen cent van willen

Der adeliche Gehung, Herr
Grazgebrer altes.

Recept

N° 37
Concept

Instructie van den genees-
leiden genees inholmeester
van het Eiland Aruba.

Aruba 14 December 1860

De erven van Mevrouw Maria Doro-
thea Pardo Wed^e des Heeren
Warten Lvertz. Debet aan
Alexander de Hoffmann Geadm.
Genees en Heelmeester wegens
Genees en Heelkundige Diensten
als volgt:

1860
Tot 14
November, 8, een visiet met vacatie fl. 5. "
" 9, een visiet met vacatie " 5. "
" 10, een & Ag. Goulardi " 1.40
" 11, Ung. Digestivum " 1.20
" 12, Miatur volgens voorschrift " 2.20
" 13, 2 visieten met vacatie " 10. "
" 14, Kunstbewerking " 40. "
" 15, een visiet met vacatie " 5. "
" 16, Miatur volgens voorschrift " 2.20
" 17, een visiet met vacatie " 5. "
" 18, een visiet naar zons ondergang " 2. "
" 19, twee visieten met vacatie " 10. "
" 20, Kunstbewerking " 40. "
" 21, Miatur volgens voorschrift " 2.20
" 22, twee visieten met vacatie " 10. "
" 23, Valerian Poeder " 1.20
" 24, een visiet met vacatie " 5. "
" 25, een & Ag. Goulardi " 1.40
fl. 148.80.

Noteg

Concept

*Instruction van den g. eadmt.
teuden genes inholmester
op het Eiland Aruba.*

Kopij

Concept

N° 37

Instructione van den geadmit-
teerden genees inheelenmeester
op het Eiland Aruba.

1° De geadmittleerde genees in heelenmeester, als
ambtenaar, is stipte gehoorsamenheid ver-
schuldigd aan den Geraghebber.

2° Hy is verplicht in het des Oranjestad woon-
achtig te zijn en vermag hetzelve niet verla-
ten, tenzij tot het bereiken van patienten,
dan met voorkennis en toestemming van
den Geraghebber.

3° By een geuwend persoon, gecreep en synde is
hy gehouden zich onmiddelyk daarnaar te
begeven en het vereischte verband te leggen,
sonder eerst vooraf wegens de betaling te infor-
meren, met inachtneming der verplichting
aan de medicinale doctoren en chirurgens
opgelegd, by art 37 der Publicatie tot beting-
ling en bestraffing van seibelyke geweldda-
digheden.

4° Hy is gehouden, zodra hy by een patient, des-
vermogens of onvermogens synde, hetz by dag
of nacht, geroepen wordt, zich dadelijk
dernaar te begeven en bystaan hy sulks
bingselyk moogt komen te weigeren, zal
hy voor de eerste maal, op daartoe door den
Geraghebber te doen aanvraag, door den
Gouverneur, voor den tyd van zes weken en
voor de tweede maal, den tyd van drie maanden,
den, in zyn betrekking worden gesuspendeerd,

8. Van degevoorde Singestemen zal hy niet meer
der voor vriten, medicynen chirurgische
operatiën, verhoefingen enz. mogen beekenn,
danky het Volgende Parit is bepaald.

P. 38.

Ingrédienten om op de quantiteit van een flesch wijn te zetten.

in dit ten derde male plaats hebbende,
zal hy definitief uit dienst worden ont-
slagen.

5. Als daartoe bevoegd, en in overeenstemming
met de deswege bestaande Gouvernements
beschikkingen, is hy verplicht de navolgende per-

Lotiones of medicinale waschwaters, voor elke twee pond.

Half per once,

Spaansche vliegen en andere pleistert, naar rato van
derzelver grootte,

Zullende voor alle medicijnen voor kinderen
alleen de helft der bovenstaande pryzen gechargeerd warden,

Voor het genezen van een gonorrhoea simplex,

Voor het genezen van de hies veneria of venerische ziekte,
Amputatieën (afzettingen)

Het afzetten van een arm, dy of been, de verbanden en
beuodigde zalven daaronder begrepen, tot de gene-

zing toe,

Voor het afzetten van een vinger of teen, met de ver-
banden en zalf als voren.

Zullende er geen visietoe in bovengemelde ge-
vallen mogen betrekend worden.

Voor de volgende operatieën

Trepanatie met de verbanden als voren,

Voor het tapsen der waterreucht met de daartoe ver-
eischt wordende opzetting tot de genezing toe.

Voor het genezen van een hydrocele of waterbreuk
door injectie

Wits dito door incisie of openleggen

Voor de ontydelijke of veracrachte genezing

Voor het openen van een abces of zwaaier in de borst
of de borstholte

Voor het openen van enige andere verdere
procto derzelver grootte

N: 40.

Aan den Wel Edelf. gebooren Heer.
Graaghebber des Elands Ambts.

N: 38.

Voor het uitsnyden van een kogel uit arm of beenen

Idem uit de holte van het ligchaam

Voor het zetten van een seton en verbanden.

Pontenellen en ditte

Voor het wintelen, met de daartoe vereischte opzettingen en
medicijnen

Voor het eerste verband van een wond naar rato van de grootte

Voor elk verder verband, een genone visietoe

Voor het hechten van een wond, voor elk stuk

Voor het aderlaten en tandbreken

Voor het zetten van een lavement

Voor het assisteren by een schouwing in het doop
Idem in het land.

Voor het openen van een dood ligchaam

Voor het zetten van gebroken ledematen

Het zetten van een arm, dy of been, met de verbanden, en zalven,
daaronder begrepen, tot de genezing toe.

Wits van een rib of clavícula met verbanden en
zalven als voren.

Dits van een vinger of teen, met dito en dito

Voor het zetten van ledematen in derselver gerichte

Voor het zetten van een schouder, arm of knie

Voor dito van het heupbeen,

Wits van het gericht van de hand of voet,

Wits vinger of teen

Wits rib of clavícula

(Voor)

78

en dit ten derde male plaats hebbende,
zal hij definitief met den dienst worden ont-
slagen.
S. Als daartoe bevestiging en in overeenstemming
met de deswege bestaande Gouvernements
beschikkingen, is hij verplicht de navolgende pen-

24/10
Hr. Raad meesters
Voor een ordinaire verlossing zonder instrumenten
Voor een verlossing met instrumenten
Voor het verlossen van de placenta of moeder-
kake.
Tullende de geadmitteerde genees en hulpmiddelen
by alle voormelde operaties inge gene vriste naech
naamd mogen berekenen.

Aruba 26 february 1860.

De Gezaghthouder van Aruba,
(vrijg.) M. de Vries,

Leve kopy conform.

De Koloniale Schryver.

J. H. P. Beaufort

N: 40.

Aan den Wel Edele Gestrongen Heer.
Graagthouder des eilands Aruba.

N: 38.

Monsieur le Gezaghthouder,

J'ai l'honneur de vous écrire
pour vous demander un congé
de huit à dix jours pour aller
régler mes affaires à Caracas.
J'ai l'honneur, Monsieur le
Gezaghthouder, de vous saluer
fort sincèrement.

Votre très-humble serviteur

H. J. de Hoffmann

Aruba 26 février 1860.

A Monsieur
monsieur M. de Vries, Gezaghthouder
Ar.

17

Maria Theresia

[illegible]

Handwritten signature

Amesbury 18th.

I want to see
 you and I shall be
 glad to see you.

N. 40.

Land der Wohlthätigen Heger.
Grußgeben des Landes Strube.

N. 37.

Aruba 27. February 1861.

Widdels Gestrungen Heu

Deze is dienende Uwv. Ed. Geste. met verschildende, verbid.
te verzoeken, dat ik van Uwv. Ed. Geste. het stuk of splot grond
mag erlangen, in het derde district duns eiland onder den naam
van (Ermita of Hermita) welke stuk grond lag wat bevestigd warden van
het huis Paradera of Parady, en bevestigd warden van het huis Cheri-
ba. om dezelve naar behoort ^{Recht} te laten opmaken, en voor dezelve consessie
te kunnen vragen. —

Ik heb het volle vertrouwen, hooft. een gunstige toestemming
van Uwelid. Geste. te zullen verkrijgen. - heb ik met de meeste eerbied
en hoogachtting onder tekenend.

W. Adels Leetseense Heer

2 pounds

Widdels Speckbringe Flew.
Widdels, Gert. Widdels, Duns.
Flew. Gersman

Am.
Des. Willdel, Geste. Flur.
Geragheffer dner eiland,

1841
 1842
 1843
 1844
 1845
 1846
 1847
 1848
 1849
 1850
 1851
 1852
 1853
 1854
 1855
 1856
 1857
 1858
 1859
 1860
 1861
 1862
 1863
 1864
 1865
 1866
 1867
 1868
 1869
 1870
 1871
 1872
 1873
 1874
 1875
 1876
 1877
 1878
 1879
 1880
 1881
 1882
 1883
 1884
 1885
 1886
 1887
 1888
 1889
 1890
 1891
 1892
 1893
 1894
 1895
 1896
 1897
 1898
 1899
 1900

Wm. L. Garrison

The President
 of the United States
 Washington, D.C.

N. 40.

Auf dem Wohlbedingten Heer.
 Gungkibber des Landes Strube.

Ondergeteekende neemt bij deze de vrijheid
 en Weldadigstangen te verzoeken in het besit te worden
 gesteld van een stuk grond, gelegen in het 2de District
 deses Elands, ten einde hetzelfde voor den landbouw
 afte gebruiken en zal het vernoemde stuk grond, het
 welk in een zuidelyke rigting van den Berg *Manan*
 gelegen is, naar griffing 2 bunders groot zijn.

Daar het wel is weten ligt in
dat geschiedte van het Eiland, dat door den Heer
Dijds als grondmijn is aangewezend, zoo ondermy
ik mij geheel in al aan de bepalingen slaan
constant bestaandes, dat namelijk ik een
het recht heeft om ten allen tijde in het Verrekoote
stuk grond te mogen graven, zoudten ik eenige
aanspraak op schadevergoeding zal kunnen doen
gelden.

[illegible]

Aruba den
26 February 1861.

Un. Wel. Belustigungen. Die an

Het kruis X vande
van Simon Starch gesteld in
onze tegenwoordigheid.

E. E. Farman.

J. H. Searman.

Aan

N° 41.

Den Wld. Gestr. Hier
Gestaghebber van
Aruba.

Aruba den 4de Maart 1801.

Gestunge Hier!

Geft de ondergeteekene Burger e inwooner
alhier aan Wvld. Gestunge te kennen, dat hy
wenscht in het Gestr. te mogen gesteld worden
aan een stuk land meer dan landbouwer van
meer of min ander half bunder groot; gele-
gen in het 2de district.

Wvld. Gestunge, Wvld.
Johan C^{de} Lampe.

82

gelegen in Noord dertie onder vierde district,
de plaats genaamd Matadera. -

Wvld. Gest. Wvld.
Johan Maduro

83

90

B. 42

XVI^{de}
NEDERLANDSCH LANDHUISHOUDKUNDIG CONGRES,

TE HOUDEN

te Dordrecht,

Van 18—22 Junij 1861.

Punten van behandeling voor de Afdeelingen.

Na
Van Heer Geraghter
van Aruba.

N. 42.
Aruba d. 5 Maart 1861.

Geëhringe Heer!

Ik richt mij hier aan Uwe Ede. en
lyk Uwe Ede. te kennen te geven, dat ik onderge-
tekende, mensch goerne door Uwe Ede. in het Ge-
teit te worden gesteld van een stuk land tot
den landbouw en meer of minder 2 bunders goed,
gelegen in Noord derwaer onder vierde district,
de plaats genaamd Matadero. —

De Uwe Ede. Geëhr. Dienaar
Simon Maduro

83 *90*

842

XVI^{de}

NEDERLANDSCH LANDHUISHOUDKUNDIG CONGRES,

TE HOUDEN

te Dordrecht,

Van 18—22 Junij 1861.

Punten van behandeling voor de Afdeelingen.

4^e AFDEELING.

KOLONIALE LANDBOUW.

I.

Gelden in het algemeen voor Indië dezelfde beginselen en regels van bemesting, als voor de gematigde luchtstreek?

Of brengen het tropisch klimaat of andere omstandigheden, aan Indië eigen, wijziging in die beginselen en regels?

II.

De bevolking van Suriname met Nederlandsche landbouwers is tot nog toe met geen' gunstigen uitslag bekoord. Men vraagt, langs welke middelen zoude deze zoo belangrijke aangelegenheid kunnen bevorderd en bereikt worden.

III.

Volgens het vrij algemeen gevoelen in Indië, zijn gronden, ongeveer 2000 voet boven de oppervlakte der zee gelegen, en bevattende eene dikke en rijke laag van humus, de nieuw ontgonnen boschgronden, het best geschikt voor koffijcultuur. Die gronden worden echter jaarlijks schaarscher, zoodat zelfs de land-

84

88

90

streken, waar vroeger overvloed van boschgronden voorhanden was, daaraan nu zoo groot gebrek hebben, dat veelal op vroeger verlatene gronden moet worden geplant, wier gebruik van korteren duur is en waarop ook de vrucht veel minder slaagt.

Naar aanleiding dezer voor de belangrijke koffijcultuur, zoo ongunstige toekomst, wordt gevraagd:

Welke middelen kunnen er met vrucht worden aangewend, om uitputting van den grond te keer te gaan en de reeds in zekere mate uitgeputte koffijakkers in Oost- en West-Indiën tot nieuwe krachtige voortbrenging geschikt te maken?

Kan daartoe gerekend worden om, bij aanleg, de boomen op wat grootere afstanden te planten, en na slooping van een' ouden koffijtuin, op nieuw te planten op denzelfden grond, maar *tusschen* de geweene standplaats der oude boomen, vooral als dan de gesloopte oude boom, zoo veel mogelijk bij den nieuw te planten, in den grond wordt gebragt, met het een of ander spoedig rotting verwekkend middel, zonder dat dit de nieuwe plant moet kunnen benadeelen.

Voor zoover én in het algemeen én ook hierbij, bemesting in aanmerking komen kan, wordt gevraagd: Welke mestspeciën zijn daartoe de meest geschikten, en hoe behooren zij aangewend te worden?

IV.

Zoowel op Java, als in Suriname, wordt — naar men meent — bij de uitpoting van jonge koffijboompjes de penwortel zorgvuldig ontzien; maar dan dringt deze verder regtstandig den grond in, en stuit alligt op den rotsbodem van een bergachtig terrein of wel op den ondergrondschen waterspiegel van den horizontaal gelegen akker, ten gevolge waarvan het koffijplantsoen aan het kwijnen raakt. Men vraagt, of het ter voorkoming daarvan niet doelmatig zijn zoude, om den penwortel van het uit te poten boompje halverwege gaaf af te snijden, ter verkrijging van nieuwe wortels daaraan, die dan den grond in schuine rigting kunnen indringen.

V.

Daar Java voor het vervoer van thee naar Europa gunstiger gelegen is dan China, en de theehandel tot zulke groote omzetting van kapitalen aanleiding geeft, vraagt men:

a. Waarin bestaat volgens het standpunt van den handel beoordeeld, de betere hoedanigheid der Chinesche thee, boven die van Java?

b. Zoude het mogelijk zijn, om door middel der wetenschap

aanwijzingen te geven voor de verbetering van kultuur en fabricaat der Java-thee?

VI.

Het is bekend, dat bij de gouvernements-suiker-cultuur op Java, de met suikerriet te beplantene velden jaarlijks worden verwisseld, en dat aan dit stelsel van jaarlijksche verwisseling groote bezwaren verbonden zijn.

Het is mede bekend, dat b. v. de Chinezen, in de ommelanden van Batavia, voortdurend suikerriet verbouwen op denzelfden grond, maar de nadeelen aan dit stelsel verbonden door verschillende middelen trachten te verminderen.

Aan welke van de beide stelsels zijn de meeste voordeelen bij de minste nadeelen verbonden, en welk van beiden verdient alzoo, uit een zuiver landhuishoudkundig oogpunt de voorkeur?

VII.

Wat hebben de tot hertoe genomene proeven van bemesting van suikerriet geleerd, zoo met betrekking tot de verschillende mestspeciën, die zijn aangewend, als met betrekking tot de wijze van aanwending, en eindelijk ook met betrekking tot de verkregene resultaten?

VIII.

Zijn er in de Overzeesche Bezittingen proeven genomen met de teelt van het *Chinesche Suikerriet* (*Sorghum Saccharatum*)?

Zoo ja, waar en met welk gevolg?

Zoo neen, is het dan niet raadzaam hertoe aan te dringen?

Hoe geschiedt dit het best?

IX.

Het is bekend, dat de inlandsche bevolking geen of althans weinig werk maakt van de bemesting harer natte rijstvelden (Sawas). Zelden zal men eenige andere bemesting zien, dan hetgeen de karbauwen, die na het snijden der padie in de stoppels zijn gedreven, daar hebben achtergelaten, of de asch van die verbrande stoppels.

Zou de bemesting niet met voordeel kunnen geschieden?

Of zoude de bemesting in verband met de bevloeiing, ten voordeele komen van anderen?

Kan de bemesting met voordeel geschieden, op welke wijze dan het voordeeligst? Met welke speciën?

Of staat de beantwoording dezer vragen in verband met den

85

88

90

verschillenden aard der gronden, derzelver hoogere of lagere ligging of met andere omstandigheden?

Zouden vooral op *nieuwe gronden*, de rijstooogsten, niet veel zekerder en rijker worden door de aanwending van den mest, dien de Javanen thans nog grootendeels nutteloos wegwerpen?

Zouden door dien mest, de 2^e gewassen van zaad-indigo en anderen na den rijstooogst, mede niet veel zekerder, rijker en dientengevolge ook algemeener worden?

X.

Bij velen bestaat de overtuiging, dat de teelt der *indigo* aan de Javaansche bevolking niet welgevallig is, en de vrees, dat ten gevolge der toenemende vermindering van de indigo-cultuur op Java, dit zoo kostbaar voortbrengsel weldra geheel van onze markt zal verdwijnen, althans niet meer van Java zal worden aangevoerd.

Dit wordt toegeschreven aan den afkeer der Javaansche bevolking van de indigo-teelt; aan de uitputting van de gronden, en aan verbastering of ontaarding van de tot dusver vrij algemeen gebezigde stek-indigo (taroem kembang).

Men vraagt:

Aan welke redenen moet de afkeer der Javaansche bevolking van de indigo-teelt worden toegeschreven, en wanneer dit hoofdzakelijk gelegen is in uitputting van den grond en ontaarding van het gewas, welke zijn dan de middelen, die aangewend kunnen worden, om die ook voor de rijstcultuur zoo verderfelijke uitputting der gronden te keer te gaan, en het daarheen te leiden, dat dezelfde gronden voor rijst en indigo kunnen gebezigd worden, bij eene verwisseling van b. v. twee jaren beplant met rijst en een jaar met indigo, zonder dat de schade der uitputting ondervonden wordt? (Hierbij behoort te worden in acht genomen, dat van gewone bemestingen met dierlijke mest, met afval van indigo (ampas taroem), guano, enz., zoowel afzonderlijk als in verschillende verhoudingen vermengd, tot dusverre het gewenschte gevolg niet, althans niet volledig, werd verkregen.)

Wat kan er op groote schaal gedaan worden, om de verbastering van de taroem kembang weg te nemen en dien heester weder terug te brengen tot vroegere kracht en duurzaamheid?

Is het niet raadzaam, dat er maatregelen genomen worden, om de voortdurende der indigo-productie te verzekeren, door weder meer gebruik te maken van zaad-indigo (taroem bidjie) geplant als 2de gewas, na afloop van den padie-oogst?

Wat is het voor en tegen dezer kapitale hervorming der indigo-

cultuur, in verband met de ondervinding elders, b. v. in China, Japan en Britsch-Indië, opgedaan?

XI.

De katoen-cultuur op Java is tot dusverre in den regel niet voldoende, om te voorzien in de binnenlandsche behoeften; geheele scheepsladingen worden daarvan van elders aangevoerd, vooral van Palembang.

Dit in aanmerking nemende wordt gevraagd:

Welke luchtgesteldheid en welke soort van gronden zijn voor de katoen cultuur de geschiktsten?

Welke gronden worden voor dezelve afgezonderd in Amerika, Britsch-Indië, Siam en Cochin-China?

Bestaan zoodanige gronden niet in bijna geheel noordelijk en midden-Java?

Zou daar de katoen-cultuur niet als tweede gewas zeer goede uitkomsten kunnen opleveren, en alzoo die uitbreiding plaats kunnen hebben, niet alleen zonder den rijstbouw te benadeelen, maar zelfs hand aan hand kunnen gaan met uitbreiding der rijst-cultuur?

Zoude tevens de cultuur op Palembang nog voor geene uitbreiding vatbaar zijn?

Zoo ja, wat werd er dan reeds door het gouvernement of door particulieren gedaan om dezen zoo hoogst belangrijken tak van landbouw en nijverheid te bevorderen?

Wat kan en behoort er verder te worden gedaan, om daarvan meer gewenschte uitkomsten te verkrijgen?

Behoort zulks te worden overgelaten aan particuliere ondernemers, of moet 's gouvernement's bemiddeling worden ingeroepen?

XII.

Mag uit de omstandigheid, dat op Borneo, de katoenplant reeds in het wild groeiende wordt gevonden, terwijl tevens een groot gedeelte der gronden aldaar uit zilt alluvium bestaat, waaruit te Fernabucco de fijnste katoensoort verkregen wordt, afgeleid worden, dat Borneo in het bijzonder tot katoen-cultuur uitnemend geschikt zoude zijn?

Welke maatregelen zouden de katoenteelt aldaar kunnen bevorderen?

XIII.

In Suriname is de katoenbouw in voortdurend verval; in de zuidelijke staten van Noord-Amerika daarentegen ziet men de katoenproductie wonderdadig toenemen.

Nogthans moet, volgens bevoegden, de strook langs de zee, met het tropisch klimaat van Suriname, een katoenland bij uitnemendheid geacht worden. Zoude tot keering van dien ongunstigen loop der katoen-cultuur in Suriname de volgende middelen met vrucht kunnen aangewend worden?

a. Het bezigen van ploeg en egge, getrokken door vee, of bewogen door stoomkracht, ter betere omwerking van den grond.

b. Het in rechte lijnen uitzaaïjen of uitplanten van het katoengewas, ten einde den daartusschen gelegen grond, met schoffelwerktuigen, getrokken door ezels, gemakkelijker te kunnen schoon houden.

c. Het uitpoten van op plantbedden getrokken plantsoen, of wel van stekken, eenvoudig afgesneden van katoenheesters, ter voorkoming van het niet zeldzaam ongeval, dat het van zaad opkomend gewas door den katoenworm wordt verslonden.

d. Het teruggeven aan den grond, bij wijze van bemesting, van het afgeplozen katoenzaad, hetzij nadat dit verbrijzeld en van zijne oliedeelen ontdaan is, hetzij ongebroken.

XIV.

Zoude *Suriname*, indien zijne 60 uren lange zeekust, die naar het oordeel van bevoegden, gemakkelijk drooggelegd en mitsdien gezond en bewoonbaar gemaakt kan worden, eens ware bevolkt en ontgonnen, ten aanzien der katoenvoortbrenging het niet kunnen afwinnen van de katoenvoortbrengende staten van Noord-Amerika, die thans bogen op de voortreffelijkheid van hun „*Sea Island Cotton*?” Welke zijn de middelen, die daartoe kunnen strekken?

XV.

Eene meerdere zorg voor den veestapel op Java wordt zeer wenschelijk geacht. Zoude het in het belang daarvan niet raadzaam zijn, om bij elke dessa (dorp), als proef bij een te beginnen, vloeïweiden aan te leggen, dat bijna op alle gronden van Java gemakkelijk en goedkoop te doen is, waarop door bemesting tevens, krachtig gras werd geteeld, voor den veestapel van het dorp? Wat kan, ter bevordering daarvan, en het bezigen van goede grassoorten worden aangewend?

XVI.

Zijn er vroeger ooit proeven genomen met de invoering van het *Merinos-schaap*?

Bestaat er geene groote waarschijnlijkheid, dat het op Java zeer goed zoude tieren, en groote voordeelen geven, door den

wol en het vleesch, maar vooral ook door het leveren van veel goeden mest voor de koffijboomen?

XVII.

Wat leert de statistiek omtrent den uitvoer van kaas en boter uit Nederland naar de Koloniën, vooral naar de Oost-Indiën?

XVIII.

Wordt op Java en elders in de Koloniën ook zuivelbereiding gedreven, zoo ja, in hoeverre is deze voldoende voor de behoefte aldaar?

XIX.

Welken invloed heeft het klimaat in de Koloniën op de geschiktheid tot het melk geven der koeijen?

Zijn er wel eens proeven genomen om de zuivelbereiding aldaar door bekwame praktische landbouwers uit Nederland te doen uitvoeren? Zoo ja, met welk gevolg?

XX.

Zou het noodzakelijk zijn, dat Java, voor de behoefte aan zuivel afhankelijk bleef van landstreken in andere klimaten?

Zoo ja, welke middelen moeten dan aangewend worden, om onze Nederlandsche zuivelproducten daarvoor geschikt te maken?

XXI.

In vele streken van Nederlandsch Indië is de kennis aan onze werktuigen van landbouw zóó beperkt, dat zelfs onze ploeg en spade er schier nergens worden gebruikt. Men vraagt, of het niet in het belang van den landbouw der inheemsche natiën zou zijn, haar met onze meer volmaakte hulpmiddelen bekend te maken, en zoo ja, wat daartoe dienstig en aanwendbaar zou te achten zijn?

XXII.

Daar de cultuur van aloë uiterst gemakkelijk en onder een droog tropisch klimaat met de beste uitkomst te bedrijven is, en de aloë van Curaçao zelfs boven andere soorten voortreffelijke bestanddeelen bevat; zoo vraagt men, welke middelen strekken kunnen om op onze maar weinig vruchtbare West-Indische eilanden de cultuur van aloë meer en meer uit te breiden?

XXIII.

Zou de afvoer van hout uit de Djatie-boschen niet aanzienlijk kunnen verbeterd worden door het daarstellen van verlegbare rails?

Zoo ja, wat kan ter bevordering daarvan, worden aangewend?

Het Bestuur van het Landhuishoudkundig Congres beveelt zich zeer aan bij alle belangstellenden in den landbouw, in onze Koloniën woonachtig, tot schriftelijke mededeeling hunner waarnemingen en zienswijze over een of meerdere der bovenstaande punten van de 4^e afdeeling, en verzoekt die vóór 18 Junij 1861 in te zenden aan den 1sten Secretaris, te Dordrecht, ten einde die aan de leden dezer afdeeling te kunnen mededeelen en den hoofdzakelijken inhoud daarvan op te nemen in het verslag, dat van het Congres en het verhandelde in deze en de overige afdeelingen wordt in het licht gegeven en algemeen verkrijgbaar gesteld. Het Bestuur neemt de vrijheid om, voor het overige, ten aanzien dezer afdeeling te verwijzen, naar zijne advertentie in de mail-editie van de *Nieuwe Rotterdamsche Courant* in October 11.

Dordrecht, 19 December 1860.

Mr. G. A. DE RAADT, 1e Voorzitter.
J. A. DEN BANDT VAN HEERELINGEN, 2e Voorzitter.
F. C. DÉRING DURA.
J. P. BREDIUS.
F. VAN WAGENINGEN.
A. STOOP, Penningmeester.
Mr. H. A. NEBBENS STERLING, 1e Secretaris.
Mr. H. TIMMERS VERHOEVEN, 2e Secretaris.

Het Bestuur van het Landhuishoudkundig Congres beveelt zich zeer aan bij alle belangstellenden in den landbouw, in onze Koloniën woonachtig, tot schriftelijke mededeeling hunner waarnemingen en zienswijze over een of meerdere der bovenstaande punten van de 4^e afdeling, en verzoekt die vóór 18 Junij 1861 in te zenden aan den 1sten Secretaris, te Dordrecht, ten einde die aan de leden dezer afdeling te kunnen mededeelen en den hoofdzakelijken inhoud daarvan op te nemen in het verslag, dat van het Congres en het verhandelde in deze en de overige afdelingen wordt in het licht gegeven en algemeen verkrijgbaar gesteld. Het Bestuur neemt de vrijheid om, voor het overige, ten aanzien dezer afdeling te verwijzen, naar zijne advertentie in de mail-editie van de *Nieuwe Rotterdamsche Courant* in October 11.

Dordrecht, 19 *December* 1860.

Den H. H. d. Post. Herrn
Kriegsherrn von Strubach. -

Den Wd. Gattungs Ha
Geographischen An
Cura. —

Den Wd. Gattungs Ha
Geographischen An

An den Wohlgeborenen Herrn:
Inhaber des Landes Aruba.

Amster.

S. 144.

91

Den Welken, Luiteng, Hout.
Geraaghebber, Mrs. Seland.

S. 114.

Aangezien het drinkwater voor
de kinderen op de landschool vastge-
steld is, op $\text{fl. } 1.30$ 8 maanden, welk ge-
tal kinderen vroeger uit 10 bestond,
en thans vermeerderd is tot 40, heb
ik de eer W.M.B. verbeidig te verzoeken,
dit verschil in aanmerking te willen
nemen.

Dat het onmogelijk is p.m. dit
getal kinderen met het bedrag 8 mds.
voor den geheelen dag, van water te
kunnen voorzien.

Ten gevolge hiervan verzocht
de ondergeteekende W.M.B. 2 twoschen-
komst ter verhoging dier gelden.

Aan
Den Klerkbest. Heer
Geraaghebber van
Aruba

Aruba 15 maart 1861
De Lande Oordening
C. L. Zeprenfeldt

92

93

N. 40.

Aan den Welld. Gestr. Heer
Gesaghebber des Elands Aruba.

Curacao den 15 Maart 1801.

N. 45.

Curacao den 15 Maart
1801.

N. 47.

By deren heb ik de eer aan Uwel
Edel Gestr. toe te zenden den marichaus,
Jen Service Pasarus, die thans uit het
hospitaal ontelgen is.

De Prokureur des Konings,

De Familie

Aan den Welld. Gestr. Heer
Gesaghebber van
Aruba.

Aan den Wel Edelhertigen Heer
Geraaghebber des Elands Aruba.

Ik ondergeteekende meend bij deze de
vrijheid om U Wel Edelhertigen te verzoeken, in het
bier gesteld te mogen worden van een stuk grond ge-
legen in het District van de Elands, ten einde het
zelve voor den landbouw ofte pacht en al het voor-
noemde stuk grond het welk niet werd van de plaats
aan te komen genant gelegen is, naar gissing
1 bundel groot zijnd.

Het de meeste hoogachtung verblyft in wel-
Edelhertigen Heer.

U Wel Edelhertigen Dienaar.

Het keris X merke van
Bernard Adolphe Simon. ^{zoon}
gesteld in een tegenwoordigheid.

Aruba den
16 Maart 1861.

E. E. Jarmann.
J. H. Jarmann.

N. 48.

Aan den Weldele
Gestrenge Heer Gehaghebbes
des Eilands Aruba. N. 49.

Ik ondergeteekende neem by de re de rijkheid
Ud gestrenge te verkoeken in het berit gists
temogen worden van een stuk grond, groot
twee bunders. Gelegen in het tweede district
in de nabijheid des bergs genaamd Spia wara
"wara." Ten einde het afteperken en tot den
landbouw aan te leggen.

Het verkochte stuk gronds echter, liggende
in die streken door den Heer Loyd als grond
mijn aangeweken, Zoo onderwerp ik my volkes
"men aan de wetten dien aangaande; Konde
eenige eisch van schade vergoeding.

José Elcarone Caijama
Aruba 19 Maart 1861.

Ande die Wel Edelhertigen Heer
Gerag hebben des Elands Aruba.

Wenelgelyckende uien bij elien
de drijheid die Wel Edelhertigen te den roeken in het
best gestelt te mogen worden dan een stuk grond
gelegen in het Edele. Dit stuk elien Elands
Heer uide kerkelie door den land bouw afte poken
en al het voornemde stuk grond, het welk be-
vinden daer elien berg Warawad gelegen is, naar
gistinge bidders groot sijde.

Dan kerkelie elien ligt in dat
gedult. Dan het Eland stat elien elien hem
Leyde a by grondmijn is aangevonden, een
onvermijp ik mij gebul en al aan de bepalingen
aanvrent bestaan elien, namelijk, stat elien
hem ten alten tijde het velt al hebben en in
het voornemde stuk grond te mogen graven,
Vinden ik enige aanspraak op schadevergoeding
al kunnen elien gelden.

Het heugachtig verblefde Wel Edelhertigen
Heer.

Aruba elien

Wel Edelhertigen Dinaam.

22. Maart 1861. Het kruit X merke dan
Gabriel Jaramasquere, gesteld
in onze Degenwoordigheid.

E. E. Jarmam.

J. H. Jarmam.

Aan den Wel Ed. Gestrangden Heer.
Geraaghebber des Eilands Amboina.

Ik ondergeteckende neem bij deze de
vrijheid om Wel Ed. Gestrangen te verzoeken in het beest
gesteld te mogen worden van een stuk grond gelegen
in het 2de District des Eilands, ten einde de
elke voor den landbouw af te gebruiken en al het
voornamelijk stuk grond hetwelk nu niet door
van den berg Parnawara gelegen is naar
grijsing & buidens graat zijn.

Daar hetwelk er licht is dat
gevolgt is dat het Eiland hetwelk de den den
den & Hoijes als goudmijn is aangemerkt, en
niet meer is nu geheel en al aan de bevolkingen
daarom te bestaande, dat namelijc de
noemde den, ten allen tijde in het voornamelijk
stuk grond al moge worden, inden de
eenige aan spraken op schade daargelidende al
teruim den geland.

Al het hoegachtig verblif ik Wel Ed. Gestrangden Heer.

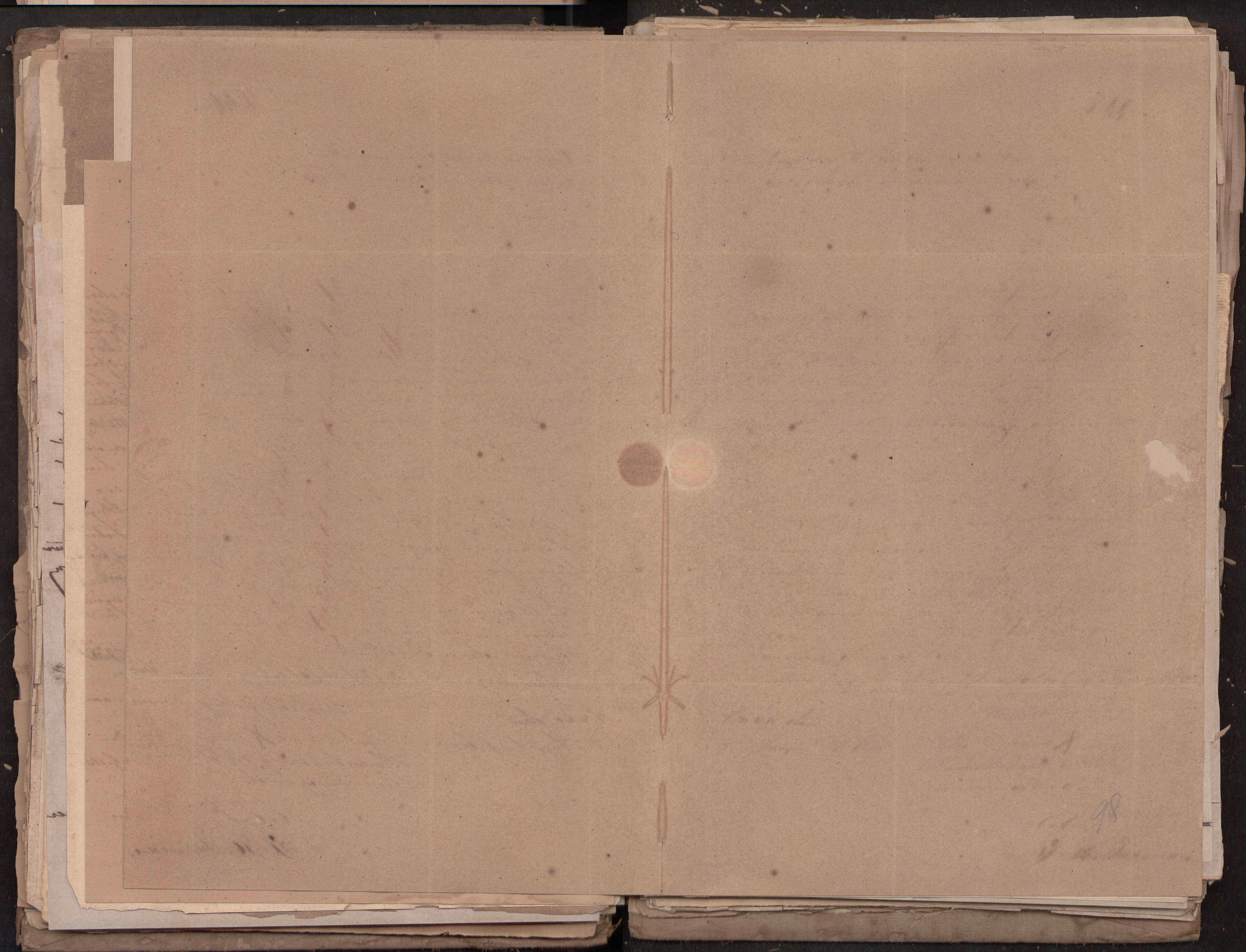
Amboina den
25 Maart 1861

Van Wel Ed. Gestrangen Dinaar.

Al het kruis X merke dat
Ammelkerk, gesteld in een
tegenwoordigheid.

C. E. Jarmann.
J. H. Jarmann.

Hand der Wiedergänger
Gedächtnis der E. Lande. Amba.

Alhier.

Landes-Verwaltungs-Bezir.
Veraghebter des Landes-Amtes.

Adrien

Den welbiedelen Gentringer
Heer Gysaghebber n. d. h. n.

De Commissie armoets
B. vander Schueren
J. H. G. Eman.

Hand oud Melkgetuigenstee.
Graag hebben des Elands Druk.

Alhier.

N. 53.
Totale
Namen der Intekenaren voor de noodtijden
van de Watersnood in de Nederlanden.
In het 2de District van Eland.

Amsterdam den 14 Maart 1800.

N. 50.
Meldden Getuigen Weer!

In volbrenging van het vertrouwen door meldden in
ons gesteld om in Commissie te benoemen ter insing der
Lijst, gaven by de bevoorwaarden van het ryfde en derde districten
voor de noodlijdenden in Nederland ten gevolge der nood-
lottige overstromingen, die in den laatste tyd aldus heb-
ben plaats gehad.

Hebben wij de eer onder geleide dezes van meldden
over te leggen eene nominatiens lijst der onwillige op-
pers naar gelang van hun vermogen; waarvan voor het
grootste gedeelte verbleven ryfde kunne liefdadigz giften van
de voortbrengselen van kunne tuinen van meldden te
ullen laten bezorgen, met uitzondering van eenige die
het kunne van koutante hebben bygegeven, naar opval-
ging der Commissie welke op de reeds gezande lijst staan
uitgedrukt, ten bedrage van f. 82⁴ dien wij mede de eer
hebben van meldden te doen overgaan.

Maakt het globaal bedrag te gering zyde naar eenen
redigtheid der bevolking, zal het aan ons immer tot volbre-
ning blyven indien hetelve de overtuiging by meldden
kan wegdragen dat wij met den meesten ryfde daarin wa-
ren werkzaam geweest.

De Commissie vormt
B. J. J. J. J.
J. H. J. J. J.

Den meldden Getuigen
Weer Graag hebben alhier.

1861

1861

Wet

in de... van de... van de... van de...

Wet... van de... van de... van de...

Wet... van de... van de... van de...

De Commissie van de... van de...

De Commissie van de... van de...

N. 53.

Statu

Wet... van de... van de... van de...

In het 2de District van de...

N. 51.

Wet... van de... van de... van de...

Wet... van de... van de... van de...

Wet... van de... van de... van de...

Wet... van de... van de... van de...

Wet... van de... van de... van de...

N. 53.
Bijzondere

Namen der Inteckenaars van de noodlijdenden
van de Watersnood in de Nederlanden.
In het 2de District des eilands.

E. G. Jarman.	fl. 10	Jan Hendrik Stokk.	fl. 50
E. G. Jarman.	fl. 10	Reinoud R.	fl. 50

N. 52.

Bomba den 25^{en} Maart 1881.

De ondergetekenden hebben de Eer aan den ten
geleide te doen intrekken aan "Magistr. van 'lyst
die in het oors. gecollecteerd getien, ten behoeve der
noodlijdenden in Nederland", metgevens het op die
lyst intgetrokken bedrag van f. 93.88.

Met hoogachtung namen de ondergetekenden aan.

Magistr. van 'lyst van 'lyst

Pater Paulus J. Willemse

J. H. B. B. B.

B. G. L. L. L.

Weldelgelingen van
Graagheeden des eilands
Bomba.

at hand 2 M. book no. 104

N. 53.
Lijst

Namen der Inteenaren voor de noodlijdenden
van de Watersnood in de Nederlanden.

In het 2de District des eilands.

E. E. Jarman.	20	Jan Hendrik Krook.	50
J. Jarman.	10	Regina Ras.	50
Daniel Tromp.	50	Jacobus Ras.	50
Antonie Duber.	50	Jacobus Duber.	50
Michael Solignie.	50	Antonie Duber.	50
Willim Barmes.	50	Antonie Ras.	50
A. pharus Quant.	50	Jacobus Bart Ras.	50
Jan Jacob Macours.	50	Willim ten Hede.	50
Helena Tromp.	15	Matthias de Vries.	50
Willim Macours.	50	Matthias Quant.	50
Gabriel Garayz quide.	75	Jan Ras.	50
Matthias Matthe.	50	Caroline van der Meer.	75
Matthias Matthe.	50	Jan Groot Kabel.	50
Jan Laurens Croes.	1	Matthias Rasen.	50
Manuel Krook.	25	Jan Peter Croes.	50
Anna Krook.	50	Jan Peter Croes.	50
J. St. Volubien.	50	Jan Peter Croes.	50
J. St. Robin.	50	Jan Peter Croes.	50
Matthias Krook.	50	Jan Peter Croes.	50
Janis Trilman.	50	Jan Peter Croes.	50
Lexel Macours.	50	Jan Peter Croes.	50
Bernard Macours.	75	Jan Peter Croes.	50
Simon Macours.	50	Jan Peter Croes.	50
Fredrick Trilid.	50	Jan Peter Croes.	50
Peter Trilid.	50	Jan Peter Croes.	50
J. St. Trilid.	50	Jan Peter Croes.	50
Peter Krook.	50	Jan Peter Croes.	50
Antonie Webb.	50	Jan Peter Croes.	50
Nicolaas Krook.	50	Jan Peter Croes.	50
Janach Croes.	1	Totaal bedrag.	40

Hand Pindert

Hoor Lampsd. 6 kan.
 Friedrich Peignat. 6 "
 Gentile Peignat. 6 "
 Paul Peignat. 6 "
 Jan Melchior. 5 "
 J. H. R. R. 8 "
 Daniel Croes. 4 "
 Juan Hernandez. 6 "
 Jan N. N. 6 "
 Jan N. N. 6 "
 Jan N. N. 7 "
 Tomas Deuber. 6 "
 Macynthe Peignat. 4 "
 Peter Lins in de wed. Meinhart 7 "
 Peter Peignat. 4 "
 Total 3 + 15 pindert. 6.00

Hand Bonus

Lucas Quant. 4 kan
 Alexander Quant. 4 "
 Total 8 kan bonus

Hand Maas

Pedro Fostoba 16 kan 0.80

Aruba 16 Maart 1861.

E. E. Jarmann.

L. + ...

Lyst van de in het dorp Oranjestad gecollecteerde
 gelden, ten behoeve der noodlijdenden in Nederland,
 ten gevolge der zware overstromingen.

M. de Kler	25	—
J. Hilleman (a) Paulus	10	—
J. H. R. Beaufort	7 50	—
B. G. Quant L. H.	2 50	—
H. J. de Kuis. (Kapelmaan)	5	—
Santhendrick Craste	2 50	—
Domingo A. Parde	1	—
Susanna en Jacoba Hendriks	—	75
C. L. Heppensfeldt	2 50	—
Dea. Jacob Thielens	—	50
Louisa Schotten	—	50
Peter Maduro	1	—
Santhendrick Boos	—	25
Gabriel Ruiz	1	—
Dea. Gerit Quant	—	25
A. J. de Hart	1	—
A. J. Balkema	1	—
L. Jansen	1	—
J. G. G. G.	1	—
Daniel Vaubert	1	—
Fredrick Vaubert	2 50	—
H.	—	50
Dea. J. Jansen Jr.	3	—
D. Capriles Jr.	3	—
Jan Nicolaas Vaubert	1 50	—
Dea. L. Vaubert	1	—
Disk Jansen	—	50
M. Senior	—	25

105

19 55.

Pedro de Leon.
Santiago Princesa.

19 56.

25

25

2

Wm. Brockhous

Michael S. Pausch

J. H. Cross

Nicolaas vanderdijck

Simon Cross

Simon Benate

Wm. Brockhous

Wm. Brockhous

Adriaan Wijger

Anthony Seasonus

Nicolaas Seasonus

Jan Seasonus

Jan Brockhous

Ch. C. Thiele

Jan C. Cross

Pindas

15

50

15

15

15

15

50

25

25

15

20

20

15

25

1

2

16.50

Leen 10.50.

7 kanpindas 50.

118.

Lijst der gecollecteerde gelden en producten voor
den watersnood in Nederland in het jaar 1861.

2de district - noordelijk gedeelte.

aan geld.

1. N. A. Kuiperi	15.00.
2. Anna Catharina Rasmijs	0.50.
3. Rita Henriques	0.15
4. Simon Pasch	0.50.
5. Francisco Rasmijs	0.50
6. Anthony Rasmijs	0.50.
7. Anna Pasch	0.25.
8. Jean Piël Thiele	0.25

te Lamen 17.65

aan pinda's

9. Joh. Henriques	1 Kan voor een draarse Kan.	0.25
10. Barthol. Franck	6 Kan voor	0.37.5
11. Joh. P. Rasmijs	6 Kan voor	0.37.5
12. Jacobus Pasch	2 Kan voor	1.50.
13. Hendrik Kock	6 Kan voor	0.37.5
14. Janiet Henriques	3 Kan voor	0.20.
15. Lenniet Kock	6 Kan voor	0.37.5
16. Daniel Werleman	1 Kan voor	0.25
17. Catharina Bieslick	3 Kan voor	0.20.
18. Louisa Le Cuijck	12 Kan voor	0.75
19. Jan C. Werleman	12 Kan voor	0.75
20. A. C. Rasmijs	6 Kan voor	0.37.5
21. Frans Rasmijs	3 Kan voor	0.20.
22. Joh. J. van der Buijs	1 Kan voor	0.75
23. Magd. German	6 Kan voor	0.37.5
24. Jacobus de Heij	1 Kan voor	0.25
25. Joh. Pasch	6 Kan voor	0.37.5

aan maïs.

26. Francois Hanneke	10 Kan	0.50.
27. Casper Th. Cross	10 Kan	0.50.

aan producten te Lamen 8.72.5

Recapitulatie

aan geld. 17.65
aan producten. 8.72.5
te Lamen. 26.37.5

108

Belofte van toezending zonder bepaling van elke hoeveelheid,
doers gedaan door Jan Werleman, Joh: van Laesch, Juriaan Geerman en
later nog door Pieter Janse de Mei, Jan Hendrik de Mei, Jan Boekhout en de Breda,
hond.

Santa Cruz de, 20 Maart 1861.

Alomte deen lijst opgemaakt door
N. A. Kruijer.

Lijst der gecollecteerde producten voor den Watersnood
in Nederland, in het jaar 1861.

San Pindas

Johannes Henriquez

~~Schepel~~ ~~Bank~~
H.

geroekend op.

f. 0 25
avr.

Julian Lemels	-	f. 50 -
Felipe Keli	-	1 -
Luis Ribero	-	15 -
Juan ch. Silvestre	-	50 -
Getrudas Faro	-	15 -
Jose Faro	-	15 -
Martín Ribero	-	15 -
Catarina Ribero	-	15 -
Maria E. Huip	-	12 1/4 -
Jan Gil	-	25 -
Felipe Cristiane	-	50 -
Pedro M. Cristiane	-	50 -
Alexandro Keli	-	25 -
Jan Hendrik Huip	-	25 -
Jean Gaida	-	15 -
Nicolas Tromp	-	7 1/2 -
Sarafein Quarto	-	25 -
Jan M. Cristiane	-	15 -
Jose M. Cristiane	-	50 -
Henehi Welms	-	15 -
Pilimon Lex	-	25 -
Johannes Cristiane	-	15 -
Francisco H. Bermudez	-	15 -
Antuein Henriquez	-	50 -
Felipe Cristiane Fz.	-	25 -
Rosalia Cristiane	-	15 -
Jose Welms	-	15 -
Bennardino Ribero	-	15 -

f. 7, 65.

Betogte van toezending zonder bepaling van elke hoerscheit,
 door gedaan door Jan Werleman, J. van Daesch, Juriaan Geerman en
 later nog door Pieter Janse de Mei, Jan Hendrik de Mei, Jan Boekhoud en de Boek-
 houd.

Santa Cruz de 20 maart 1861.

Alma dea lijst opgemaakt door
 N. K. Kruijer.

Laurentius Brouwer 50
 Simonet Brouwer 1
 Willem de Groot 50
 Nicolaas Brouwer 50
 Jan Willemsen 50
 Brijzel Brouwer 1
 Joz. de Groot 50
 Nicolaas Brouwer 50
 Cornelis Vogelaar 50
 Dr. Lammens 5:55
 J. van Geerman 50
 J. J. V. 2:50
 J. van 8:55

109

Lijst der gecollecteerde producten voor den Watersnood
 in Nederland, in het jaar 1861.

San Pindas

Johannes Henriquez

Schepel Kant

aan de d. d.

L. 10 25

Julian Lemel 50
 Felipe Teli 1
 Luis Ribero 15
 Juan M. Silvestre 50
 Getrudas Faro 15
 Jose Faro 15
 Marto Ribero 15
 Catarina Ribero 15
 Maria E. Hup 12 1/2
 Jan Gil 25
 Felipe Cristiane 50
 Pedro M. Cristiane 50
 Alejandro Teli 25
 Jan Hendrik Hup 25
 Jean Jaida 15
 Nicolas Tromp 7 1/2
 Sarafin Quarto 25
 Jan M. Cristiane 15
 Jose M. Cristiane 50
 Henchi Welms 15
 Filimon Lox 25
 Johannes Cristiane 15
 Francisco H. Benmuder 15
 Antuwin Henriquez 50
 Felipe Cristiane 25
 Rosalia Cristiane 15
 Jose Welms 15
 Bernardino Ribero 15

Maria Ogenias 15
 Agil Teli 50
 Marto Tromp 50
 Gaspar Wolf 50
 Simon Faro 25
 Maria Tromp 12 1/2
 Tomas Cuame 25
 Antonio Faro 15
 Johannes Gil 25
 Augustin Lemel 50

Martin Tromp 50
 Domingo Riddetap 25
 Nicolaas Rapini 50

8:65

110

Betogte van trezending zonder bepaling van elke hoedanigheid,
 werd gedaan door Jan Werleman, Joh. van Paesch, Juriaan Geerman en
 later nog door Pieter Hans de Mei, Jan Hendrik de Mei, Jan Boekhoud en de Boek-
 houd.

Santa Cruz de 20 Maart 1861.

Alma des lijst opgemaakt door

Lijst der gecollecteerde producten voor den Watersnood in Nederland, in het jaar 1861.

San Pindas

	Schepel	Kant	gerekend op.	f
Johannes Henriquez	1	4		0 25
Bartholo Grakew	1	6		0 37
Johannes Rafine	1	6		0 37
Jochem Paesch	1	8		1 50
Hendrik Koch.	1	8		0 37
Janit Henriquez	1	8		0 20
Terriet Koch	1	6		0 37
Daniel Werleman.	1	4		0 25
Catharina Billeck	1/2	3		0 20
Louisa le Croix	1/2	1		0 45
Jan Christopher Werleman	1/2	1		0 45
Anna Catharina Rasmyr	1	6		0 37
Francis Rasmyr.	1	3		0 20
Joh. Ignatius van Bunt	1/2	1		0 45
Mag. Geerman.	1	6		0 37
Johannes van Paesch	1	6		0 37
Jacobus de mey	1	4		0 25
Hoei Lampe.	1	6		
Frederik Peigna	1	6		
Gentiel Koch	1	6		
Paul Koch.	1	6		
San Aldolohunia	1	5		
Giles Ras	1	8		
Daniel Croas.	1	4		
Juan Hernando.	1	6	3 Schepels 15 Kant waaronter ontvaugen 24n f 6 -	
Jan Kelie	1	6		
Franki Kelie	1	6		
Canti Festeba	1	7		
Louis Oduber	1	6		
Hacynthe Koch.	1	4		
Peter Croas en de wed. Meinhart	1	7		
Pieter Koch	1	4		
Cornelis Tromp.	1	6		- 10
Nicolas Paesch.	1	6		- 40
Guis. Gervina, van Dijk & Jan de Kants	1	7		- 50
Phil Tromp.	1	4		- 30
Felix Mattie	1	5		- 37

Van Mais

Francis Hanneken	10 kan	a 39 fr kan	- 30
Casper Theodorus Croes.	10 "	"	- 30
Jansje Croes.	5 "	"	- 25
Pedro Simonier	12 "	"	- 60
Pedro Focke	14 "	"	- 80
Jacobus Winterdal	4 "	"	- 20
Jacobus Arends.	5 "	"	- 25
Richard Tromen	6 "	"	- 30
Bisento Tromp.	6 "	"	- 30
Gerard Pichot	6 "	"	- 30
Antony Kas.	4 "	"	- 20
Willem Noererts	4 "	"	- 20
Balentin Marcus	5 "	"	- 25
Manuel Frankew.	5 "	"	- 25
Helena Martyn	2 "	"	- 10

500

Van Boonen.

Lucas Quant	4 kan	a 12 "	- 50
Alexander Quant.	4 "	"	- 50
Macenta Nabe.	2 "	"	- 25

125

Recapitulatie

Van Pindas	15.70
" mais	5.00
" Boonen	1.25
	<u>21.95</u>

Aruba, den 28. Maart 1861
Conform met de door ~~de~~ Commissaris
ingediende Lijsten
de Gereguleerder
W. duun

Lijst der gecollecteerde gelden voor den watersnood in Nederland, Antwerpen 1861.

M. de Veer	25	O. D.	15
E. E. Jarman.	20	Jans Koolman	0.50
Kas. Kuiperi	15	Grnelis Maduro.	0.50
J. Willems (a) D. Paulus.	10	Bernard Maduro.	0.75
E. Jarman	10	Simon Maduro Bz.	0.50
J. M. R. Beaumont.	7.50	Frederik Kellie	0.50
Jan Pieter Croes.	5	Peter Kellie	0.50
D. Capriles Jr	5	J. H. Kellie	0.50
Dr. Med. J. Jarman Jr	5	Peter Koch	0.50
Jacobus C. Jarman.	2.50	Antonie Webb.	0.50
Jacobus Croes	2.50	Nicolas Koch.	0.50
R. G. Quant. Jr	2.50	Isaac Croes. Jr.	1
H. J. de Vries	5	Jan Hendrik Koch.	0.50
Jan Hendrik Castro	2.50	Regina Kas.	0.50
J. E. Leppensfeldt	2.50	Guillermo Kas.	0.50
Frederik Oduber	2.50	Jacobus Oduber.	1
J. Schmeigle.	2.50	Antonie Oduber. Jr.	0.50
J. J. Beaudryon.	2.50	Anton Raan.	0.50
Jean Oduber	2.50	Jacobus Raan.	0.50
Keto Croes.	2	Willem la Clei	0.50
Jan George Croes.	2	Matthias da Luga	0.50
J. A. Werleman	2	Martyn Euhut.	0.50
B. van der Vem Quant.	2	Jan Kas	0.50
Daniel Tromp.	0.50	Grnelis Franken.	0.75
Antonie Oduber	0.50	Jan Croes Jr.	0.50
Michel Solignier	0.50	Martina Kas.	0.50
Willem Helms.	0.50	Joans Croes Jr.	1
Stephannus Quant.	0.50	Suriaan Lampe	1
Am. Jacob Maduro.	0.50	M. J. vanderkrast	0.50
Helena Tromp.	0.15	Peter Lampe Jr.	1
Willem Maduro	0.50	Martin Tromp.	0.50
Gabriel Yvanagoun	0.45	Gilles Croes. Jr.	0.50
Raffi Matte	2	Gilbert Rafine	0.50
Christina Matte	0.50	Lourens Rafine	0.50
Jan Lourens Croes	1	Peter Croes Jr.	1
Manuel Koch.	0.25	Isaac Maduro.	0.25
Anna Koch.	0.50	St. Daniel Croes.	0.50
J. H. Oduber	0.50	Hein Croes. Jr.	0.50
J. M. Kora.	0.50	Domingo C. Pardo	1
Thabaya Koch.	0.50	Josanna & Jacota Arends	0.75

143 15

112

150 65

O. D. / 166 65

O. D. / 191 80

De Wed. Threlen	- 50.	Philip Kely.	0 22
Louisa Scholten	- 50	Michiel Tromp.	0 25
Pedro Maduro	1 -	Bernard Tromp.	0 15
Jan Hendrik Roos.	0 25	Peter de Cuba.	0 07
Gabriel Raur.	1 -	Jan Prolyk.	0 50
De Wed. Gorst Quant	0 25	José de Cuba.	0 25
A. J. de Mast	1 -	Jacobs Sacké	0 50
A. R. Balkema.	1 -	Jan Duter Quant	0 50
J. Jansen.	1 -	Jan Giesen.	0 25
Laure Guibel	1 -	Jan H. Eman	0 50
Daniel Oduber	1 -	Piet Paasklaas	0 25
H.	0 50	Jan D. Daal.	0 25
Jan Nicolas Oduber.	1 50	Jos. Broekhout.	0 50
De Wed. L. Oduber.	1 -	Abigael G. Paesch.	0 15
Dirk Jansen.	0 50	J. M. Croes.	0 00
M. Senior	0 30	Nicolaas vander Briel	0 25
Frederico de Leon.	0 25	Limon Croes.	0 50
Sanjago Primavera	0 25	Limon Donato	0 50
Camila de Jongh.	0 50	Louise Broekhout.	0 25
Alexander Almary	1 50	Hend. Broekhout.	0 25
Lourens Everts.	1 -	Apriaen Fegarra.	0 15
Adriaan Pécus	0 50	Anthony Erasmus.	0 20
Janse Everts	0 50	Nicolaas Erasmus.	0 20
Matthias Dautista	0 25	Jan Erasmus.	0 15
Anna Cath. Rasmyn.	1 50	Juan Broekhout.	0 25
Pete Henriquez	0 15	A. E. Threlen	1 -
Limon Paesch.	0 50	Lourens Croes.	0 50
Francisco Rasmyn.	0 50	Lermiet Briceño	1 -
Anthony Rasmyn.	0 50	Briceño de Cuba.	- 50
Anna Paesch.	0 25	Nicolaas Ras.	- 50
Jan Thiel Thiel	0 25	Jan Wouters	- 50
Josm. Eman.	1 -	Elieghel Ras.	1 -
J. H. vander Briel	1 50	Jose de Cuba.	- 30
Jos. J. J. Poppe.	0 15	Nicolaas Briceño	- 50
Elisabeth Croes	0 25	Camelis Lopez.	- 75
Daniel Dicks	0 15	Jaac German	- 50
Jan Ras.	0 25	Julian Semelari.	0 50
Com. Ras.	0 15	Philip Kely	1 -
Benito vander Briel	0 25	Louis Ribero	0 15
Matthias Tromp.	0 50	Man. A. Silvestor	0 50
Bernard Maduro.	0 50	Gertrude Faro	0 15
Thomas Croes	0 25	Jose Faro	0 15
Anthony Webb.	0 50	Martín Ribero	0 15

/ 191 80

/ 209 50

O. D. / 209 50

O. D. / 222 60

Catharina Ribero	- 15
Maria & Knip	- 12
Jan Guel	- 25
Philip Christiana	- 50
Pedro N. Christiana	- 50
Alphander Kely	- 25
Jan Hendrik Knip	- 25
Jean Kaida	- 15
Nicolaas Tromp	- 07
Larson Everts	- 25
Jan N. Christian	- 15
Jos. M. Christian	- 50
H. Wilms	- 15
Elemon Lee.	- 25
Johannes Christian	- 15
Francisco H. Bermudes.	- 15
Antony Henriquez	- 50
Philip Christian H.	- 25
Alalia Christian	- 15
Jose Wilms	- 15
Bernardine Ribero	- 15
Martin Tromp.	- 50
Domingo Ridderstap	- 25
Nicolaas Rafine.	0 50.
J. H. G. Eman.	0 50
Ramon Commencia	0 25
Dirk Werer.	0 25
Cornelis Werer.	0 25
Jan Dykhoff.	0 45
Johannes Dykhoff.	0 50
Martin Kely.	0 25
Lourens Kely.	0 25
Johannes Kely.	0 25
Felix Kely.	0 25
Andries Dykhof.	0 15
Jan Oduber Croes.	0 50
Johannes Gomes.	0 25
Jacobus de Lange.	0 50
Willem Thiel	0 25
Jan Kely.	0 15
Marruche Prolyk.	0 15
Daniel Oduber	1 35
Gerard Everts	0 15
Catharina Commencia	0 15

/ 222 60

Aruba den 28 Maart 1861
Conform met de demog
door H. Commissarissen
ingediende lysten
De Geraaghebber
W. de Vries

Kopie

Nijmegen 15 sept
van J. -

S. 55.

Den aanzeker van den Heer David Co.
fruits Jr., alhier woonachtig, consignataris van de
Nederlandsche bark Silania, of Ancke, uitlaand
de ondergetekende. Ontvangen of Ancke dit eiland.

dat degenemede Nederlandsche bark Si-
lania, gevond den Jero. Gomez, als Schipper,
op den 23 februarij ft. alhier naar Porto Cabello
is uitgeklaand, geladen met 125 zakken bonen
en dat de stukken, tot de uitklaring behoort
in denzelfden room waren opgemacht als van
alle andere vaartuigen, welke sedert het jaar
1800 af, met lading naar Seneguela uitgeklaan-
den.

dat de Supercargo van het vaartuig by de uit-
klaring der ondergetekende de vraag voorgehouden
heeft ofhy wel zeker was dat al de formaliteiten
in acht genomen waren, waarop hem ten ant-
woord is gegeven dat allen geobserveerd was, wat
voorgeschreven wordt by de laatste akten behorende
tot het uitkantschap van de Republiek van
Seneguela, namelijk die van den 5^{den} November
1856, openbaargemaakt te Curacao in February
1857.

Gezien,
De Gouwerneur van de
(w. g.) M. de Leeuw.

Antw. den 24 Maart 1861.

De Ontvanger van de
(w. g.) J. H. P. Beaufort.

Kopie conform.

De Ontvanger

J. H. P. Beaufort

114

J. deus

De eerste naar plantregent verlinde maand
October en hierfel de eigen geelende der gansche

N. 50.

Jaarlijks verslag des Districtmeester van het 5. en 6.
District naar den Gerechtshaghebber deses Lijlands.

- 1) De mais loget was op vele tuinen niet zoo voordelig, want
zy hebben veel schade door rupsen en vliegen geleden.
- 2) De andere voortbrengselen waren niet zoo voordelig geweest,
door aangerijpte schade der rupsen en andere insecten.
- 3) De eerste plantregen heeft in de maand Augustus en als
ook in de maand September plaats gehad doch niet
duur en opgehouden, tot midden van de maand October
is het weer duur door begonnen te regenen tot in het laatste
van de maand January geëindigd.
- 4) Sterfte onder het vee waren weinig in de vroegere maanden
van het afgelopen jaar daar de droogte niet aan,
houdent waren.
- 5) Enige personen sietonvermogen hebben kunne tuinen niet
vol kunnen beplanten, maar wel gedeeltelyk.
De slaven worden naar aanwijziging den Wet behandelt
en verdere alle belangrijke bijzonderheden omtrent den
landbouw en tecticht kunnen naar de bovengemelde vint,
standigheden van het Lijland beschouwd worden.

Aruba den 26. Maart 1864
De districtmeester van het 5. en 6. district alhier

Jan Hendrik Goett. Emans

3. deus

De eerste naar plantregien viel in de maand
October, en het is de regien geelende der gansche

N. 54.

Jaarlyks verslag des Districtmeester van het derde District
aan den Geraghebber des eilands.

- 1) De mais Regt was op meeste tuinen wordelijk, en voor het jaar
korte, strekzaam, Doch op eenige tuinen door reusen & vliegen
schaads aangerigt.
- 2) De andere voortbrenguelen waren niet zoo voor delig geweest, dan
aangerigte schaad der reusen.
- 3) De eerste plantregien heeft in de maand Augustus, als ook in
de maand September plaats gehad, doch niet zwaar, en opgehouden
tot medio van October is het meer begonnen zwaar, door te regenen
tot in de maand Januarij op, en ook geindig.
- 4) Sterfte onder het vee waren niet veel, in de vorige maanden
van het afgelopen jaar, daar de droogte niet aanhoudend bleef.
- 5) Eenige personen uit onovervraagd hebben hunne tuinen niet
vol kunnen beplanter, maar wel gedultelyk en van. Doch de
slaven worden naar aanmyding der wet behandeld, verdere
alle belangryke byzondheden omtrent den landbouw, ver-
teelt kunnen naar de bovengemelde omstandigheden van het
eiland beschouwd worden.

Aruba den 27. Maart 1861.

De district. meester van
het 3de District alhier.

Joh. H. Eman

J. E. Jarman.

Jaarlyksch verslag van den Distriktniester van
het 2de District van den Heer Geraaghebber van dit
Eiland

1ste Deel

De oogst over het algemeen genomen, kan niet
overduidelijk genoemd worden, want het grootste gedeelte
van het District aangaat. De maïs gaf op de meeste
tuinen slechts een halve oogst, echter enkele
tuinen maakten hierop een uitzondering en
moet dat ongunstig resultaat vooral worden
toegeschreven aan gebruik van reeds gedurende
de vorige maand November, alsmede de
laten het insect de vlieg genaamd, bij het uit-
scheiden der halmen veel schade op de maïs
tuinen, zoo ook de rups.

De binnin handel ook veel te lyden van het insect
de vlieg, welke het product der velders brand
gerekend wordende een volle oogst gegeven te hebben.
De horelhuur ingezogte maïs in het 2de District
brand op een 4000 schepels gewicht worden en kan
dat bedrag mogelijk met een 1000 schepels
worden vermeerderd, wanneer de tweede herop-
ingezogte zal zijn, welke op datzelfde staken nog
maat geschat kan op de tuinen staat.

2de Deel

Het insect dat aan de maïs dit jaar de
meeste schade heeft toegebracht, was de vlieg
en de rups als hiervoor vermeld; slechts
enkele tuinen bleef van die plagen bevig,
en waren dat nog de grond van waarop de velders
in de maanden July, Augustus en September ge-
plant hadden, zijn de de meeste velders en algemeen
plantsoenen met in de meeste helft van
de maand October gepland.

158

Den Wel Edele Gestrungen Heer
Geraaghebber des Elands.

Ik heb de eer Uid. Gestrungen bij
den toetranden het Jaarlyksch verslag van den
oogst en de telken van den bijvoelende.

De Distriktniester van
het 2de District.

Aruba den
2de April 1861.

E. G. J. Jarmann.

A. S.

Hand der Wohlthätigen Herrn
Grafen von Scharnhorst

Jaarlyks verslag des districtmeester van het vierde district overeenkomstig art. 6 der Instructie aan het Districtaal bureau. - 59.

Art. 1. - De mais oogst was met reinig
 uitsondering gunstiger dan verleden
 jaar, en strekzaam voor den jaar kost.
 De andere voortbrengselen echter wa-
 ren minder, door aangebrachte schade der
 insecten op de landvruchten en de
 noodige regens ten gekette tyden. -

2. - Door de vliegers zyn de maisplanten op de eene plaats wat meer en op de andere wat minder beschadigd geworden. -

B. - De eerste plant regen is met Oc-
tober begonnen, en in January ge-
eindigd. -

4. Sterfte onder het vee was verleden
jaar minder geweest dan in de vorige
jaren. -

5. De tuinen die bewerkt worden
zyn, met enkele uitzondering, in
eene onderhoudende toestand.

De Slaven worden allen door hunne meesters wel en naar aanwysing der wet behandeld en voortgebruikt al de overige belangrykheden van den landbouw in de die teelt naar gesteldheid en omstandigheden van het Eiland. -

Ambo, den 5 April 1861

De Districtmeester van het
4^e district dyes. Lands.

Antoine Henricus

Hand des Volckes bezeugend. Hier
gefragt haben die N. L. an der Hand.

De ondergeteekene neem bij deze de kennis
and Mededeelingen te verschenken in het licht gesteld
te worden worden van een stuk grond, gelegen in het
2de District van dit land, ten weste der rivier van dit
land beneft op te perken en zal het voorsz. stuk
grond hetwelk bekend is dan den berg Marawara
gelegen is naan gr. 10de 2de bunders groot, op.

Daar betrekke echter ligt in
dat gedultte van het Eiland, hetwelk door
den Heer Stijls als goudmijn is aangeweten, en
medewerps is mij geheel en al aan de bepalingen
der ontrent bestaans de, dat namelijk de
Heer het recht heeft om ten allen tijde in
het voorsz. st. te graven of te mogen graven, voor
en enige aanspraken op schadeloosstelling
of al te meer over gelofte.

Het negotieatien verbleef in de Wiedelijghe
Ghem.

Mr. Mel. C. L. Strungen. Dear Sir:

Aruba oliv
23 April 1861.

Het konink ~~X~~ overtroosd
Huanter Schoolman gesteld
in onze tegenwoordigheid.

C. C. P. Jarmard.

J. H. B. Beaufort

Chroux den 9. Apr. 1861

Aan den Weldele S. M.
Gestrenge Heer Gedeputeerde
des Eilands Aruba

By dese nemen de ondergetekende
de Ryheid aan. Wed. Gestrenge tever
Loeken; bezitters van 3 bunders grond
kenogen worden, gelegen in het tweede
District, tusschen van den Berg ge
naamd: Maria Hermans. Ten einde
dat stuk afteperken en tot den land
bouw aan te leggen.

Daar het selven echter gelegen is in
het gedeelte aan den Heer Loyd
afgestaan, zoo onderwerpen wy ons
aan de wetten dien aangaande
Zonder op schade vergoeding aanspraak
te maken. + + +

Aruba 3 April 1861 Casper
Maarten
Guan

Thompson

Chateau den 9 April 1861

N° 62.

Ambo den 9 April 1861.

De ondergetekende veroorlooft zich
de vrijheid welgest. hierby te verzoeken
hem de nodige magtiging te willen geven
om een stuk grond, gelegen in het G.
district des eilands, ten hooft van
Spiribana, schoon te maken, ten einde
hetzelv. te doen openeten en voor den
landbouw te bewerken; zulkende het
stuk ongeveer 2 hundert goud is.

Met hoogachtung a. d. e. tekenent
hij zich

Welgest. gehoorzaam dienaar,

Dit Ambo is gesteld

den Jan. 1861 Pap.

Den Welldigsthergen Heer J. H. R. B. van

Graaghebber

van Ambo.

Paris le 9. Mars 1854

Mon cher Monsieur

J'ai l'honneur de vous adresser ci-joint le rapport que vous m'avez demandé par votre lettre du 2. courant. J'espère que ces quelques lignes vous paraîtront satisfaisantes. Je vous prie d'agréer, Monsieur, l'assurance de ma haute considération.

Le Ministre de l'Intérieur

J. B. Dufaure

Van der Wiltstroom. Hier.
Zorg hebben de Landa. Amba.

Alhier.

Curacao, den 9 April 1861
J. de Wiltstroom
Schepman & Senior

Curacao, den 8 April 1861. N° 63.

N° 8.

Van der Wiltstroom.
Zorg hebben de Landa. Amba.

Curacao, den 9 April 1861
J. de Maas, Schrijver
Schrijver en Senior

Curacao, den 8 April 1861. N° 63.

N° 8.

Am.

Den Widdow, Gaster, Haver.
Gedraghebbende, deus erlands.

Ontvangst den 9 April 1861
van de ~~Mar. Bark~~ Minerva
Schipper M. Senior

Curacao, den 8: April 1861. N° 63.

N° 8.

Dyland
1. Shull.

Aan Schipper M. Senior, voernde de
Nederlandsche bark, genaamd "Minerva", heb ik de som van Toraaq
honderd gulden, Rege f 1200. - afgegeven, om by zyne aankomst op
Aruba, dezelve aan Uid. ter hand te stellen, blykens hierinliggend cognos-
sement.

De Koloniale Ontvanger,
D. J. J. Pruijs

Aan
Den Heer Gesaghebber
van

Aruba

Aan
Den Welldien getrouwe Heer
Gouverneur.

dezes

Eilands

De rekwestrant is overwegende het verzoek te volden
(Original) David Lopez Henriquez
I. H. van de Post

1864.
Hijze Excellentie de heer
Gouverneur van de kolonie Curaçao
in Nederlande Eilanden. N. 4-4.

Gef met onschuldigden eerbied te kennen:
de ondergeschikte David Lopez Henriquez, ingezet
op het eiland Aruba.

Dat hy nederste wel beschikking van zijnen
de Mevrouw Martin Everts tot 27 november 1864 aan zijne
zonen minderjarige kinderen tot ligaat is toegekend
een gemetseld huis met pannenhak, staande in het
dorp Oranjestad des eilands, welk hy privaat die
mede over enige andere gelegende effecten van die
Boedel door twee adellijke beraamde deskundigen
op de 12 Januarij 1865 heeft plaats gehad, op een gelde-
markt van 1865 is gewaardeerd.

Dat de rekwestrant als inboorling van het
eiland Curaçao zich met gemetige nitigten vroeger
to Corro had gewest, alwaar hy immers een beter
bestaan hoopde te vinden, doch door de troebele om-
standigheden der Venezolaanische Republiek genood-
zaakt geweest in den loop van verleden jaar met
zijne betryke familie herwaarts te rykplaats te nemen,
alwaar hy buiten alle gewin in de diepste armoede
gedompeld, met zijne vrouw en zonen nog allen hulp
behoevende kinderen in het vrangste van het leven
deelt, zonder uitdichten by voorzinking, zijn bestaan
te verbeteren, daar de adressant zijne vroegere be-
stemming als handelaar niet by de hand kan nemen
een gebrek aan geldmiddelen van aan die zaak een
klein gevolg te verlenen.

Dat de adressant hoewel als vader verplicht
de effecten zijner minderjarige kinderen in een onbe-
houde toestand te doen blyven in meerder zijner
menschen niet in vermogen is bedacht huis, dat reeds
in een vernallende toestand verker, by voorzinking
te doen herstellen en waardoor deszelfs waarde ook
met elken dag ten nede ga. en eindelijk tot een vol.

slagen nadeel der kinderen zal moeten uitloopen; ten
wyl het lot zyns kinderen thans zoo deernis waardig
is dat zy, verstoken van alle genot des levens en niet
zelden zelf het dagelijks nooden ontbrekende, barres
zaets met eene snelle en verscheurde verschooning
op het lyf, als de eenigste die zy ook hebben, het
onderlig gewoel met diepe smarten vervuld.

Dat de Rekwestraut als vromdeling hier
ter plaatse, geen landbouwer zynde, als het hoofd
bestaan van dit eiland, en by gebruik van geldmidd.
dum om iets anders te beginnen, het lot zyns families
met overmoed in de toekomst te gemoet zie, want
haareel in zyne vroege jeugd in den marinen stand
opgeleid, waarmede hy nog heden iets zou kunnen
verdieneu, bied hem de gelegenheid niet aan, door
de luttelste waart van dit eiland, daarmede de
omstandigheden van de zyne dragelyke te maken.

Redenen waarom de Rekwestraut zich
met ootmoed by dixer tot W. Hoog Ed. G. G. G.
in Kurende, met verzoeken: dat W. Hoog Ed. G. G. G.
consideratienlyk, behagen moge, zyne boven sietge
drukke omstandigheden in aanmerking nemende,
aan hem te verzoeken, gezegd huis aan zyne
zeven minderjarige kinderen aankomende, te
moge verzoeken en als vader en natuurlyken vroege
toetestaan deszelfs bedrag ten kunnen behoere en
in hun belang te administreren; primo: om hun
daaruit enige kleedingstukken te verschaffen
naarvan zy geheel ontbloot zyn en waardoor zy
in de gelegenheid kunnen worden gesteld tot school
te gaan, van welke zy tot heden geheel verstoken
zyn gebleven. - Secundo: bestellende som in een
klein handeltye te brengen waarmede het onderhoud
aan hun K. K. worden verstrekt zonder het fonds te
benadelen, alzo de adressant gene andere kanten
zie dat geld te besteden waardoor de omstandigheden
der kinderen gelenege kunnen worden.

Aruba den 15 April 1861

Het welk doende of
(ing) David L. Henriquez
Jonkopy Konfijn
De Gesaghebber van Aruba
M. de Vries

Aruba den 15 April 1861

Curacao den 10 April 1861

N. 7/2.
Bijlagen
22

Aruba den 10 April 1861

Aruba den 4 April 1861

Don W. L. G. G. G.
Gesaghebber van Aruba

Dere dient om zyne Edel te verzoeken
indien het mogelijk is, dat ik een stukje
grond van een half bunder, op Hoebada
ten Zuiden van Kaboeri gelegen, kan
krygen, om eeni teelt aan te leggen

Joseph Prolyke

D

128

Alleen nadeel der kinderen zal moeten uitloopen; ten
wyl het lot zyner kinderen thans zoo deernis waardig
is dat zy, verstoken van alle genot des levens en niet
zelden zelf het dagelijks noodig ontbrekende, barres

18. 66.
Antwerpen den 15. April 1861.

Caracas den 10 April 1861.

N. 7/2.
Bijlagen
28.

Onder gelide dier heb ik de eer. Uwel
Edel Gesteenge te doen toekomen acht en
tuintig manumissie brieven voor de perso-
nen van Antoine Bruno Everon - Jo-
hannes Everon - Mattheus Everon -
Louisa Palestina Schol - Leonora Eve-
ron - Maria Magdalena Everon -
Maria Elisabeth Everon - Maria Ge-
rarda Everon - Lourens Martin Everon -
Gerard Everon - Lucas Everon - Maria
Nicolaas Everon - John Everon - Fran-
cis Albertus Everon - Jan Frederik Ever-
on - Maria Rafaëla Everon - Maria
Alexandria Everon - Francisco Gregorio
Everon - Pedro Francisco Everon - Nelson
Everon - Juana Catharina Theresa
Everon - Palmira Everon - Santiago
Everon - Johannes Everon - Maria Fran-
cisca Everon - Petrus Joseph Everon -
Nicolaas Eransto Everon en Maria
Belyn Everon, allen aangekomen hebben
de aan ingezetenen op uw eiland, met ver-
zoek dezelve aangewende belanghebbende,
na inschrijving in de registers van den

Aan

Den Weddel Gesteengen Heer
Geszaghebba van Antea.

Burgerlijke

129

*De Kolomale Secretaris,
J. H. Baayen*

Copy

S. 59.

8. 67

Franka den 19ten April 1861.

Melchior Oertzen Meis,

Ten einde in de gelegenheid te worden gesteld om een area
 koraal te magt vestigen, neem de ondergetekende met gepositu
 eerbid de vrijheid by desen Ruwekaleken te verzoeken: aan de
 nood stand en wel in het derde District dezes eilands, een
 half bunders grond aan hem in 't bezit geliefte te doen over
 gaan.

al het bezwaarting veroorloof de ondergeteekende zich de eer
te onderteekenen: McAdelen Gert. Kier

McKeeley Custer. Miss

Querc. blanda

Dist ~~f~~ is het marktsteden van
Anthony Brette.

Getuigen

W. Gordon Grant
D. L. Swinney

Den melkdeleu Gutsheers
Geraßheber selbies.

Burgerlijken Stand op Amba wel te willen
doen intrekken.

N° 4.

Wet van 1861.

Wet van 1861.

Om te weten in de afgevaardigde te worden gesteld en een
kandidaat te worden, moet de afgevaardigde een
aankomst de afgevaardigde te worden gesteld en een
kandidaat te worden, moet de afgevaardigde een
aankomst de afgevaardigde te worden gesteld en een
kandidaat te worden, moet de afgevaardigde een

Om te weten in de afgevaardigde te worden gesteld en een
kandidaat te worden, moet de afgevaardigde een
aankomst de afgevaardigde te worden gesteld en een
kandidaat te worden, moet de afgevaardigde een
aankomst de afgevaardigde te worden gesteld en een
kandidaat te worden, moet de afgevaardigde een

Wet van 1861.

Wet van 1861.

Wet van 1861.

N° 59.

N° 68.

N° 76.

Bureau den 23. April 1861

De Heer P. A. van den
Wall Arnhem, heeft mijne inlichting inge-
voerd, roepen vint door hem gedaan. Sta-
ling aan den brigadier der marchauspij,
als visetateur te Amba. te somme van
f 6. wegens drie dagen, a f 2 per dag, aan-
zig, 24 h, by het embargueren van 18 h ka.
buiten, dan kommandeursbaai. - De heer
Arnhem voornaemd heeft de revisantie
hem daarvoor verstrekt, in mijne handen
gesteld.

Ik heb hem echter de revisantie
te opbeldering niet kunnen geven.

In het tarief van leges en
emolumenten van 1/9 July 1824 P. B. N.
vindt ik voor de gewone die toericht hou-
den by lossen en laden:

Op Zon en feestdagen alleen
1 P. B. N. voor vaartuijen van meer dan 10 ton-
nen, terwijl in het reglement op handelen
schep.

Den Welld. Gestr. Heere
Gexagublet van Amba.

131

Burgelyken Stand op Ambo wel te willen

Schepvaart van 19/24 October a P.M. 19,
in art. 28, bepaald is, dat de weging, by las-
sing of inlading, kosteloos moet geschie-
den; - art 30 stelt weder belooning niet.

Het doormerken volgens art.
31 is, naar zeggen van den heer Strueman,
niet verlangd, en de belooning, voor het ad-
sisteren by lading van bestel aan de plaats
genaamt het land, hiervan hier niet van toe-
passing, daar der Kivisantie selvo kom-
mandeurs baai vermeldt.

Het Solliciteur Wld gestroom
in derer sake de noodige opheldering kan-
ten verstrekken.

De Procureur des Konings

[Signature]

S. 59.

Kopy

Monsieur le Gouverneur.

J'ai l'honneur de vous accuser réception de vos deux
missives du 5 et 20 Ct dont la première était accompa-
gnée de trois paquets de verres renfermant du vaccin.

Les verres venus de la Hollande et étiquettes Ma-
tricht (14 nos. de 8 gen) et La Haye (28 nos. de 6) - en ont
donné aucun résultat.

Le troisième verre, délivré par moi l'officier de
santé Ferguson nous a donné de fort bons résultats
vaccinaux qui ont servi à répandre la vaccine parmi
la population. C'est avec le vaccin de la nommée
Irenia sur qui avait été inoculée le vaccin fourni
par le dit officier de santé Ferguson que j'ai vacciné
trois enfants de M. Frigero, le mien, celui de M.
le Gouverneur, celui d'une nommée Corina et d'un
autre qui à leur tour ont déjà tous fourni du vaccin
pour un plus grand nombre de sujets.

Cependant la petite vérole depuis le 1er de
mars ne paraît avoir cessé entièrement, car depuis
cette époque il ne s'est plus présenté aucun cas à mon
observation.

J'ai l'honneur, Monsieur le Gouverneur, de
vous saluer fort sincèrement.

Très très humble serviteur.

Ambo 30 avril 1800.

(v. g.) Alexandre de Sloffen arm.

A mon

très très humble

mon: M. de Sen.
Gouverneur

De M. de Sen.

[Signature]

S. 27.

Opgang van lasten voor aankomende vaartuigen
op land, ten behoeve van het Gouvernement
en van andere regthouders.

Ankergeld en Formengeld. (Publicatie van 25/2/56.
Lancet 1871.
gullet 1840) N.B. Vaartuigen alhier aankomende
en niet langer dan 24 uren ten anker blyvende, schenken
goederen te laden of lading in te nemen, zijn voor
het jaar 1881, vrij van ankergeld. Vaartuigen
onder Nederlandsche vlag, te stude te huis behooren
de, beneden de 5 tonnen, zijn ook vrij van ankergeld.

Loosgeld. Gouvernements beschikking van 14 Maart
1842, N. 91. alwaar bepaald is: dat telkens, wanneer de
overheid van de gewildigende looden zal ingeroepen of
daarvan vrijwillig gebruik gemaakt zal zijn, door de
elken kragtens zal kunnen worden geïnspecteerd als be-
reid.

Voor een vaartuig beneden de 30 ton	fl. 1.50
Idem van en met 30 tot beneden de 60 ton	" 10.
Idem " " 60 " " 100 "	" 12.50
Idem " " 100 " " 150 "	" 15.
Idem " " 150 ton en meer	" 20.

Porttas voor Nederlandsche vaartuigen, 33 cents, - voor vreem-
den 66 cents.

Moerstering van iedencompenseren 10 centen. Deze bevoor-
deelen ten behoeve van het Gouvernement.

Ankerbas (Regten ten bate van de) Zie Publicatie
van 17/26 November 1824.

Van schippers van bestaandten, hetzij onder de Neder-
landsche of enige vreemde vlag varende, als:

Van

N° 73.

Aan den Wel Edelhertigen Heer,
Graaghebber des Eilands Aruba.

Door mijn Vertrek van hier, naar
het Eiland Bonaire, heb ik de eer om Uw Wel-
Edelhertigen bij deze, mijn ontzag te
verzoeken, voor de navolgende betrekkingen
door mij te worden, plaats te bekleden.

Als Districtmeester van
het 2^e District, Sied-Plants-Korangen en
het Weide-geest en Gaantersperck van de
Wiss Onbeheerde en Desolate Boedelkamer
van het Eiland Curacao.

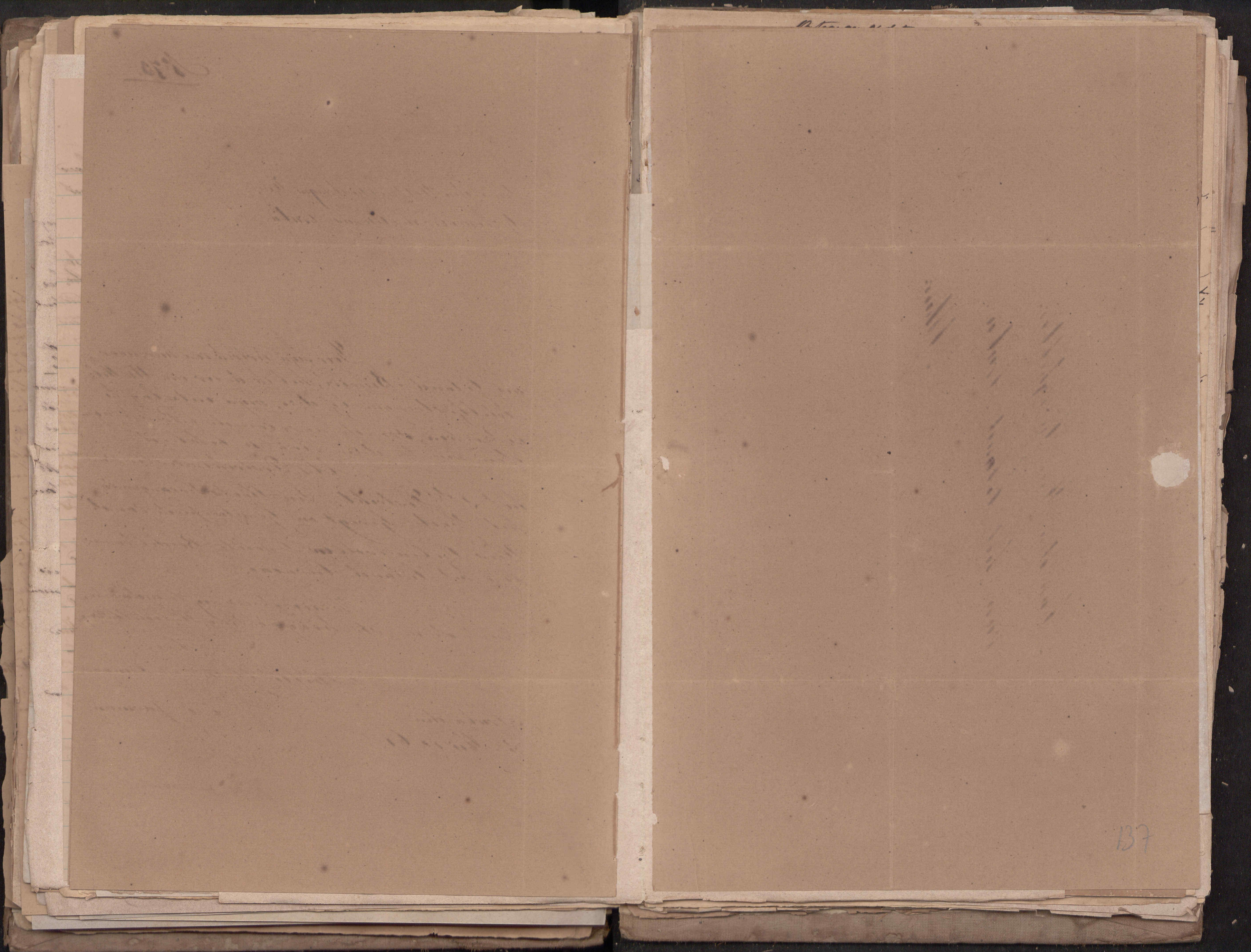
Ik heb de eer mij te onderschrijven
met de meeste hoogachtung, Uw Edelhertigen
Heer.

Uw Wel Edelhertigen Dienaar.

Aruba den
4 Mei 1861.

E. C. Jarman.

3740.4950

Aan den Heer Geraaghebber.
van het Eiland Amboina.

Alhier.

Aan den Welldede
Gestrenge Heer Geraaghebber 8.75.

74.

138

139

Aan den Welldede
Gestrange Heer Geraashebbes p. 75.

74.

De
welldede
Gestrange
Heer
Geraashebbes

Den welledelen Gedeputeerde
Gereghebbes op dit
Eiland.

Aan den Welledelen
Gedeputeerde Heer Gereghebbes N. 75.

74.
Welred. Gedeputeerde Heer!

By deze bring ik u welred. Gedeputeerde Heer
kenner, dat, op het oogenblik alhier
een kano is aangekomen, met een twintig
doodte jonge neger. aantwoord, dien ik
dadelijk alhier heeft laten dragen, en
aan het kresteren is, om hem van het
leven als Gods wil te behouden, en eenige
klynigheden die in de kano was.
Het ik ook hier laten brengen, tot welk
Gedeputeerde u de, zo veel als ik dien
jongen, negen beestene kan, is bij van
het Eiland Martinique.

Ik heb de eer te geyen my te
ondersteunen u welred. Gedeputeerde Heer
de uwe.

Den Welred. Gedeputeerde Heer
N. de Heer

Gereghebbes - des Eilands

Mai 13-1861

140

Aan den Welldede
Gestrenge Heer Geraghebber p. 75.
des Eilands Aruba.

By deze neemt de ondergetekende de vrijheid
Zich tot Wld Gestrenge te wenden, met verzoek
om hem in eigendom te testaan, het verlaten
stuk grond, vroeger toebehoord hebbende
aan Cobi Cives. Gelegen aan de Zee,
Zuid zyde der Commandeurs baai
Reeds eenige maanden geleden is genoemd
stuk grond voorloopig aan den ondergete-
kende door Wld Gestrenge toegestaan,
wie is hy een der werkers die Commandeurs
baai ontgind hebben, maar door ziekte,
geen gebruik der nederketting aldaar
heeft kunnen maken.

Aruba 26 Maart
1861

+
Hermanus
Koolman.

Aan den Weddele B: 76.
Gestrenge Heer, Gexaghebber
des Eilands Aruba

By deken neemt de ondergetekende
de rugheid aan Weddele Gestrenge te ver-
zoeken, hem in eigendom af te staan,
het stuk grond, gelegen beneden ^{de} Rooi
genaamd Warra. Warra. Zuidzijde
van Sero Boton in het tweede distrik-
ten einde het zelve af te perken en
tot den landbouw in gereedheid te
brengen.

Dit stuk echter gelegentijnde in
den door den Heer Loyd aangewezene
grond mijn, zoo onderwerpt hy zich
Volkomen aan de wetten dien aan-
gaande.

+
Aruba 24 April 1861. Pedro Geerman.

144

Kopie

Proces Verbaal.

Heden den 13. Mei 1861, heb ik onder getuikende Martijn Ruyt, opzetter by het Genie departement te Curacao, alhier in commissie gezonden, om te onderzoeken waaraan de lekkages der lands gebouwen op Stuba gelegen zijn en wat gedaan dient te worden om diezelven duurzaam te heratellen, my naar het Commandement huis, de Opzeters woning in het Fort, het Schoolgebouw en de Onderwijzers woning begeven en bevonden:

— dat al het gedane werk. aan de gebouwen slyken draagt van onkunde der ambachtlieden, zoowel van metselaars als timmerlieden;

— dat ik al dadelyk ingesien heb dat de gaanderijen van eerstgemeld gebouw te moeten wesen daar geen genoegzamen zorg gedragen is noch by het opspykken der latken, noch by het leggen der pannen.

Wat betreft het Commandement huis

1. dat het dake van het grootste gedeelte met pannen van een slechte kwaliteit gedekt is, welke noodzakelyk door baken diens vervangen te worden, daar derzelven, behalve het ongerief van lekkages, de versotting van veel houtwerk sullen veroorzaken.

2. dat de gaanderijen genoegzame helling hebben, doch dat derzelven pannen te dicht op elkan. der en wel op 9½ duim afstands gelegd zijn hetgeen een grootte vermindering in de helling veroorzaakt, zullende de latken op grootten distantie, en wel van 10½ duim gespykeld moeten worden.

3. dat de dakconstructies te laag zijn en veranderd sullen moeten worden door verhoging der zwa.

genaamde stoepen, hetgeen ongeveer 4000 klinkers zal
vereischen.

4° dat de goten aan de gaanderijen afgebroken en op
nieuw gebouwd zullen diene te worden, daar dubbel
reeds lekken en na de herstellingen op het dak geheel
beschouwd zullen zijn.

Werkende al den herstellingen, gesa, worden
door menschen die geen werk verstaan, zoo wel
kimmerlieden als metselaars.

Slechts betrekking tot de Opgang der woning
in het Houtman.

Dat het alre goed geschikt is met blaauw pannen
van goede kwaliteit en dat de lekken gevolgen
moeten waren van het slecht bestrijken der pan-
nen, aangezien hier en daar tegels het dak
scheuren en ritsen opstaan zijn.

Ontrent het Schoolgebouw en
de Onderwijzers woning.

Dat die gebouwen ook met een slechte zandpan-
nen gedekt zijn, (behalve de gaanderijen) doch
dat de lekken verholpen zullen kunnen worden
door het besmeren van het gehele dak met
teer.

Amaba datum ut supra.

/w.g/ Martyn Poney.

Von copy conform
De Graafschap van Amaba
Vanraas denzelven.

J. H. M. de Vries

Begroeting van uitgaven, aan arbeidsloon en ma-
terialen ter herstelling van het dak, de goten
en de dakvensters des Graafschaps woning op Amaba.

Arbeitsloon	400 00
3000 dakpannen a 1.20.	360 00
4000 klinkers . . 30	120 00
200 schepels kalk . . 40 ct.	80 00
25 dek cement, 1.20.	30 00
150 veters opplanken van latjes a 10 ct.	15 00
30 id spijkers a 25 ct.	7 50
	1012 50

Amaba den 13° Mei 1861.

De Opgang by het genie departe-
ment te Amaba.

/w.g/ Martyn Poney.

Von copy conform.

J. H. M. de Vries

N° 78.

Nota, behorende by de missive van den Graafheer van Auba aan den Heer Gouverneur van Cayana en onderhoorigheid d^{at} 17de Mei 1861 N^o , aintomende de namen der aansuchers van gronden en de grootte der aangevraagde percelen.

N ^o 1.	Anthony Ras, Frans Ras en Juriaan Geerman	Voor 643140 Ellen.
" 2	Frans Rasmyn	" 39648 "
" 3	Frans Coes Janszom	" 31608 "
" 4	Thomas Geerman	" 17900 "
" 5	Simon, Lourens, en Pieter Werleman	" 28144 "
" 6	Jan Maduro Zankzom	" 13916 "
" 7	Anous en Pedro Kock	" 14426 "
" 8	Simon, Sabaja en Jan Frederik Kock	" 13872 "
" 9	Jan Daniel Coes	" 18372 "
" 10	Jan Christoffel Werleman	" 23540 "
" 11	Hose Carlo Cayana	" 11576 "
" 12	Jan Ignacio van der Biest, Pieter Poppe en Binnelouw Hennequies	" 15194 "
" 13	Jan Michiel Poppe	" 10460 "
" 14	Nicolaas Erasmus	" 14436 "
" 15	Philip Geerman en Toost Thiel	" 21340 "
" 16	Bernard Maduro Janszom	" 9504 "
" 17	Juriaan Lampe	" 23390 "
" 18	Barnd Dijkstra Kock	" 10148 "
" 19	Benoit Solagnier	" 12546 "
" 20	Anna Catharina Ras Hermanus	" 33308 "
	Dijkstra en Francois Ras	" 5832 "
" 21	Johan Casper Lampe	" 23275 "

Nota den 17 Mei 1861.
 Von hely conform, De Graafheer van Auba.
 De Koloniale Schyren. (w.g.) ell. de Heer.
 J. H. B. Beaufort

179.

Aruba den 21^{en} Mei 1801

De ondergetekende veroorlooft zich
 de vrijheid Aldelgestungen hierby te verzoeken
 de nodige machtiging te willen verleenen tot
 het doen openeten van een steek gronds, gelegen
 in het O. district dyes eilands, ten noorden oegronde
 van den Heerd. Caput de f., welke ongeveer 2 buien
 den groot zal eyn, opdat hy daer voor concessie
 kunne aanvragen.

Hetwelk door de ang.
 Het kregismunt + van
 Juan Damp.

J. H. P. B. B. B.
 B. E. Quant h.

Hellde Gestungen Hene
 Genaghebber

van
 Aruba

179.

De ondergetekende veroorlooft zich
 de vrijheid Aldelgestungen hierby te verzoeken
 de nodige machtiging te willen verleenen tot
 het doen openeten van een steek gronds, gelegen
 in het O. district dyes eilands, ten noorden oegronde
 van den Heerd. Caput de f., welke ongeveer 2 buien
 den groot zal eyn, opdat hy daer voor concessie
 kunne aanvragen.

1791	1792	1793	1794	1795	1796	1797	1798	1799	1800	1801	1802	1803	1804	1805	1806	1807	1808	1809	1810	1811	1812	1813	1814	1815	1816	1817	1818	1819	1820	1821	1822	1823	1824	1825	1826	1827	1828	1829	1830	1831	1832	1833	1834	1835	1836	1837	1838	1839	1840	1841	1842	1843	1844	1845	1846	1847	1848	1849	1850	1851	1852	1853	1854	1855	1856	1857	1858	1859	1860	1861	1862	1863	1864	1865	1866	1867	1868	1869	1870	1871	1872	1873	1874	1875	1876	1877	1878	1879	1880	1881	1882	1883	1884	1885	1886	1887	1888	1889	1890	1891	1892	1893	1894	1895	1896	1897	1898	1899	1900	1901	1902	1903	1904	1905	1906	1907	1908	1909	1910	1911	1912	1913	1914	1915	1916	1917	1918	1919	1920	1921	1922	1923	1924	1925	1926	1927	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934	1935	1936	1937	1938	1939	1940	1941	1942	1943	1944	1945	1946	1947	1948	1949	1950	1951	1952	1953	1954	1955	1956	1957	1958	1959	1960	1961	1962	1963	1964	1965	1966	1967	1968	1969	1970	1971	1972	1973	1974	1975	1976	1977	1978	1979	1980	1981	1982	1983	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038	2039	2040	2041	2042	2043	2044	2045	2046	2047	2048	2049	2050	2051	2052	2053	2054	2055	2056	2057	2058	2059	2060	2061	2062	2063	2064	2065	2066	2067	2068	2069	2070	2071	2072	2073	2074	2075	2076	2077	2078	2079	2080	2081	2082	2083	2084	2085	2086	2087	2088	2089	2090	2091	2092	2093	2094	2095	2096	2097	2098	2099	2100	2101	2102	2103	2104	2105	2106	2107	2108	2109	2110	2111	2112	2113	2114	2115	2116	2117	2118	2119	2120	2121	2122	2123	2124	2125	2126	2127	2128	2129	2130	2131	2132	2133	2134	2135	2136	2137	2138	2139	2140	2141	2142	2143	2144	2145	2146	2147	2148	2149	2150	2151	2152	2153	2154	2155	2156	2157	2158	2159	2160	2161	2162	2163	2164	2165	2166	2167	2168	2169	2170	2171	2172	2173	2174	2175	2176	2177	2178	2179	2180	2181	2182	2183	2184	2185	2186	2187	2188	2189	2190	2191	2192	2193	2194	2195	2196	2197	2198	2199	2200	2201	2202	2203	2204	2205	2206	2207	2208	2209	2210	2211	2212	2213	2214	2215	2216	2217	2218	2219	2220	2221	2222	2223	2224	2225	2226	2227	2228	2229	2230	2231	2232	2233	2234	2235	2236	2237	2238	2239	2240	2241	2242	2243	2244	2245	2246	2247	2248	2249	2250	2251	2252	2253	2254	2255	2256	2257	2258	2259	2260	2261	2262	2263	2264	2265	2266	2267	2268	2269	2270	2271	2272	2273	2274	2275	2276	2277	2278	2279	2280	2281	2282	2283	2284	2285	2286	2287	2288	2289	2290	2291	2292	2293	2294	2295	2296	2297	2298	2299	2300	2301	2302	2303	2304	2305	2306	2307	2308	2309	2310	2311	2312	2313	2314	2315	2316	2317	2318	2319	2320	2321	2322	2323	2324	2325	2326	2327	2328	2329	2330	2331	2332	2333	2334	2335	2336	2337	2338	2339	2340	2341	2342	2343	2344	2345	2346	2347	2348	2349	2350	2351	2352	2353	2354	2355	2356	2357	2358	2359	2360	2361	2362	2363	2364	2365	2366	2367	2368	2369	2370	2371	2372	2373	2374	2375	2376	2377	2378	2379	2380	2381	2382	2383	2384	2385	2386	2387	2388	2389	2390	2391	2392	2393	2394	2395	2396	2397	2398	2399	2400	2401	2402	2403	2404	2405	2406	2407	2408	2409	2410	2411	2412	2413	2414	2415	2416	2417	2418	2419	2420	2421	2422	2423	2424	2425	2426	2427	2428	2429	2430	2431	2432	2433	2434	2435	2436	2437	2438	2439	2440	2441	2442	2443	2444	2445	2446	2447	2448	2449	2450	2451	2452	2453	2454	2455	2456	2457	2458	2459	2460	2461	2462	2463	2464	2465	2466	2467	2468	2469	2470	2471	2472	2473	2474	2475	2476	2477	2478	2479	2480	2481	2482	2483	2484	2485	2486	2487	2488	2489	2490	2491	2492	2493	2494	2495	2496	2497	2498	2499	2500	2501	2502	2503	2504	2505	2506	2507	2508	2509	2510	2511	2512	2513	2514	2515	2516	2517	2518	2519	2520	2521	2522	2523	2524	2525	2526	2527	2528	2529	2530	2531	2532	2533	2534	2535	2536	2537	2538	2539	2540	2541	2542	2543	2544	2545	2546	2547	2548	2549	2550	2551	2552	2553	2554	2555	2556	2557	2558	2559	2560	2561	2562	2563	2564	2565	2566	2567	2568	2569	2570	2571	2572	2573	2574	2575	2576	2577	2578	2579	2580	2581	2582	2583	2584	2585	2586	2587	2588	2589	2590	2591	2592	2593	2594	2595	2596	2597	2598	2599	2600	2601	2602	2603	2604	2605	2606	2607	2608	2609	2610	2611	2612	2613	2614	2615	2616	2617	2618	2619	2620	2621	2622	2623	2624	2625	2626	2627	2628	2629	2630	2631	2632	2633	2634	2635	2636	2637	2638	2639	2640	2641	2642	2643	2644	2645	2646	2647	2648	2649	2650	2651	2652	2653	2654	2655	2656	2657	2658	2659	2660	2661	2662	2663	2664	2665	2666	2667	2668	2669	2670	2671	2672	2673	2674	2675	2676	2677	2678	2679	2680	2681	2682	2683	2684	2685	2686	2687	2688	2689	2690	2691	2692	2693	2694	2695	2696	2697	2698	2699	2700	2701	2702	2703	2704	2705	2706	2707	2708	2709	2710	2711	2712	2713	2714	2715	2716	2717	2718	2719	2720	2721	2722	2723	2724	2725	2726	2727	2728	2729	2730	2731	2732	2733	2734	2735	2736	2737	2738	2739	2740	2741	2742	2743	2744	2745	2746	2747	2748	2749	2750	2751	2752	2753	2754	2755	2756	2757	2758	2759	2760	2761	2762	2763	2764	2765	2766	2767	2768	2769	2770	2771	2772	2773	2774	2775	2776	2777	2778	2779	2780	2781	2782	2783	2784	2785	2786	2787	2788	2789	2790	2791	2792	2793	2794	2795	2796	2797	2798	2799	2800	2801	2802	2803	2804	2805	2806	2807	2808	2809	2810	2811	2812	2813	2814	2815	2816	2817	2818	2819	2820	2821	2822	2823	2824	2825	2826	2827	2828	2829	2830	2831	2832	2833	2834	2835	2836	2837	2838	2839	2840	2841	2842	2843	2844	2845	2846	2847	2848	2849	2850	2851	2852	2853	2854	2855	2856	2857	2858	2859	2860	2861	2862	2863	2864	2865	2866	2867	2868	2869	2870	2871	2872	2873	2874	2875	2876	2877	2878	2879	2880	2881	2882	2883	2884	2885	2886	2887	2888	2889	2890	2891	2892	2893	2894	2895	2896	2897	2898	2899	2900	2901	2902	2903	2904	2905	2906	2907	2908	2909	2910	2911	2912	2913	2914	2915	2916	2917	2918	2919	2920	2921	2922	2923	2924	2925	2926	2927	2928	2929	2930	2931	2932	2933	2934	2935	2936	2937	2938	2939	2940	2941	2942	2943	2944	2945	2946	2947	2948	2949	2950	2951	2952	2953	2954	2955	2956	2957	2958	2959	2960	2961	2962	2963	2964	2965	2966	2967	2968	2969	2970	2971	2972	2973	2974	2975	2976	2977	2978	2979	2980	2981	2982	2983	2984	2985	2986	2987	2988	2989	2990	2991	2992	2993	2994	2995	2996	2997	2998	2999	3000	3001	3002	3003	3004	3005	3006	3007	3008	3009	3010	3011	3012	3013	3014	3015	3016	3017	3018	3019	3020	3021	3022	3023	3024	3025	3026	3027	3028	3029	3030	3031	3032	3033	3034	3035	3036	3037	3038	3039	3040	3041	3042	3043	3044	3045	3046	3047	3048	3049	3050	3051	3052	3053	3054	3055	3056	3057	3058	3059	3060	3061	3062	3063	3064	3065	3066
------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------

f. 88.

Leide den 24 Mei 1864.

De ondergetekende verzoekt zich de vry-
heid velfact. te verzoeken in het best gesteld te worden
van een stuk grond van ongeveer 3 bunderen, gelegen in
het s. district, ten hoogte van de Pankse Linder,
ten einde hetzelfde te doen opmeten en concessie daaraan
aan te vragen.

Hetwelke deinde zij.
Het kuissmeit van
Anne Leonora Luccel
J. H. O. B. Camp
K. H. Camp

Den Wellegeste. Heer.
Graaghebber van deinde.

177

1801. 17. 10. 1864.

De ondergetekende verzoekt zich de vry-
heid velfact. te verzoeken in het best gesteld te worden
van een stuk grond van ongeveer 3 bunderen, gelegen in
het s. district, ten hoogte van de Pankse Linder,
ten einde hetzelfde te doen opmeten en concessie daaraan
aan te vragen.

Hetwelke deinde zij.
Het kuissmeit van
Anne Leonora Luccel
J. H. O. B. Camp
K. H. Camp

Den Wellegeste. Heer.
Graaghebber van deinde.

N° 82.

Welbele Heer Geraghebber.

1801.

Amboina 28de Mei 1801.

Welbele Heer Geraghebber.

Gisteren middernacht ontving ik van de Heer Geraghebber een brief van den Perroon van Simon Madaro, om het stuk grond te gaan bezichtigen, welke door die Perroon is aangevraagd gevonden en waarover hij in de Perroon van Daniel Thiel in kennis is van wege eenige Cadoejis, van de morgen ben ik samen met hem (de Perroon van Simon Madaro) daar na toegegaan en hy over my, de Cadoejis aan, maar ik word de Perroon van Daniel Thiel niet, maar ik verrok aan de Perroon van Daniel Madaro, die daar in de buurt woont, en ook tuinen heeft, om my over die tuin inlichting te willen geven, en hy zide met my, dat die tuin een heel oude tuin was, van de geveerde Kommandeur van De Brak, en dat het enige jaar geleden dat die tuin door den Jur Louw van de Thiel gepaard is gevonden, en beplant, maar een drie of vier jaar, door hem is geabandonneerd gevonden, onder te beplanten, zoo als men zien kunt, nu door andere, (menich) is beplant worden, en zoo als ik die tuin bezond, dan heeft de Perroon van de Thiel geen de minste aanspraak of voorrecht over derden, noch over de Cadoejis want de Cadoejis die daar liggen, door den Perroon van Madaro gepaapt zijn gevonden, zijn nu een Cadoejis, als ook oude Cadoejis die aan de oude trankeerd was toebehoorend, behalve eenige minige Cadoejis, die men zien kunt dat het in die drie of vier jaar gepaapt zijn gevonden, om die trankeerd in orde te maken, en dat is een stuk van vier e vyfhonderd, dus in alle gevallen, heeft den Perroon van de Thiel geen aanspraak op die Cadoejis noch op die tuin, maar toch met de Perroon van Simon Madaro hem die Guldens afstaen voor de vier of vyf honderd, Cadoejis, van vier of vyf jaar, en dat vind ik dat het meer dat te waardig zijn want hy zijn niet goede Cadoejis. De Perroon van Jon

N. 82

N. 83

1801.

Wilde Heer Geraghebber.

De persoon Waas Geerman heeft bij mij gevraagd op Orders van Uld om een kalkhoven aan te leggen op Poenta Peda ik heb er naar toe geweest om te zien of er hout genoeg is en bevonden dat er een massa Eidelboomen staan. Als indien Uld het goed vindt, kwam aan de boschkanje doet het niet.

De Persoon Vierlaas Rav is thans weder begonden om een kalkhoven aan te leggen van het hout uit zijn tuin dat is reeds de tweede voor twee maand heeft hij ook een gebrand. En ik geloof niet dat Uld hem Permies gegeven heeft dus ik hoop dat Uld mij antwoord stuurt wat ik er mee beginnen moet.

J. Pringle

indien het 5.
groot onge-
mede daaronder
side enj.
ken van den
ordenen Biss.
aup

Stierman De Faber is ook gister, Ino den middag bij mij gekomen, te verzoeken, voor een huys of toestemming van myn kant. als Lijp District meester van dan Willeld Gest. een permit te kuny elangen, om een stel hout, zynde hooft, spoor, etc. te kuny gaan kappen, van het waker, dan een Lijp. Van Regens Lijp persoon, moet de Willeld Gest. dacht, met, dat hy een bedierd mensche is, de Lijp. verzoeken, Ridsen, hy heeft geen Lijp, maar is inwonende by Lijp. Sekeris van de Lijp. de Lijp. volgend Lijp gelooft of gelugte is hy, getrouwd met een Dichter van de Lijp. gemelde Lijp. de Lijp.

Willeld, Gest. Heer

Willeld, Gest. D. B. Indrida

Wij's Almsaar.

W. M. Enan

District van Lijp. District alth.

Handwritten text, mostly illegible due to fading and bleed-through from the reverse side.

N° 83.

Aruba den 1^{en} Juny 1801.

De vindingstekenen verordnen met de vinding
Widdelgelingen by den widdelgelyk te verordnen hant te
willen vergunnen en stek genies, gelijken het 5^e
centuel eigen eilands, by den ontonting, gort onge,
aan 5 bunders te laten openen, ten einde daaron
concepte aan te orogen.

Stetwelk de vinding
De++ kuismerken van den
aan Martin Emmerens Sier,
laas Miquel.

J y C B Bamp

Den Widdelgelingen den
Graaghester van
Aruba.

Termen
als Lipe
Kun, als
paan de
fuerdren
mensche
in inuon
gelovf of
gemet de

Van
De Welcke
Geraghester
Aruba

Aruba den 8^{en} Juny 1801

De ondergeteekende veroorlooft zich de vrijheid
Wijlgeestening hierby te verzoeken hem te willen magtigen
om een stuk gronds, gelegen in het 3^e district, groot ongeveer
2 bunders, te huurte van bloke, te laten opmeten, teneinde
conclusie daaronder aan te vangen. Lynde dit stuk gronds in
twee afzonderlyke stukken vercoelt en beuilde vorder kunnen

Stetivelt deinde enj.

+ Stetivelt deinde van George
otengel, die verklaard heeft
niet te kunnen schygen.

J. H. W. Brang

R. W. Brang

De Wilddelgelingen Hen
Geogelken van
stuck,

Den WelEdels Gt. Hr.
Gesaghebber des eilands

Ontvangen op dato

88.

Ontvangen den 22 Juny 1861
Curacao, den 21st Juny 1861.

Curacao den 1st Juny 1861

Van
Den WelEdelgestrungen Hrn
Gesaghebber van het eiland
Aruba.

Ontvangen
den 1 Juny 1861. 88.
Per de Ned. bark Minima
Schepman Senior

WelEdelgestrungen Hrn!

Vanens het dames Comité te Curacao
neem ik de arghied WelEdelgestrungen nevensgaande lijst
aan te bieden met belofte versoek zulve verder te laten onder-
gaan by alle Nederlandsche onderanen op Aruba ten
einde bydragen in te samelen voor het beoogde nationale
doel. Tevens versoek ik WelEdelgestrungen de goedheid
te willen hebben om de ingesomelde bydragen over te maken
aan een der dames van het Comité, of aan den onbep.
tutende die zich met betuiging van hoogachting noem
WelEdelgestrungen Hrn!
Van WelEdelgestrungen
de dienstwillige deenaar
P. J. J. J.

Ontvangen den 22 Juny 1861
Curacao, den 21. Juny 1861.

N. 84.

N° 18.

Dylag
1 Stuk.

Aan Schipper Martin Senior, voerende
de Nederlandsche bark, genaamd Minerva, heb ik de som van
Twaalf honderd gulden, (teggel 1200. -), afgegeven, om by zyne
aankomst op Aruba, dezelve aan Ud. ter hand te stellen, blykens
hierinliggend cognossement.

De Koloniale Ontvanger,

J. I. P. de Vries

Aan
Den Heer Gezaghebber
van
Aruba

Amsterd den 19 Junij 1861

Na aanblik der hertogelijke klayten
aangunne, eenen elckdestind school, die op
Pansite door Klayen. Enan gehouden wort,
by my, positant in qualitate als lid der school,
commissie ingekomen zijnde, heb ik het niet
ondienstig geacht deze overtrekking der wet,
onder welken benaming het ook sijn maggen,
aan de leden der schoolcommissie in de
zitting van te voren; gelijck by herhaalde malen
geschied is, door den schoolcommissie onder
de directie van den President van de schoolcom,
missie en leden van den kerk en van de
ook het vreesde lid van de schoolcommissie te
staat, van sijn welken zich geest heeft, waren
vonder blijft, mijn ingedende klayten, die op
grond der wetten stonden, vrankte en vrankte
gevaly.

ij Het dat de schoolcommissie betragt en
Nog liet is overgeantende scholen die onder
eene wetlige directie staan, een vrankte
te handelen en te voren dat de wetten der school
en de commissie der selve niet te voren gegaan
afgetreden worden, met meer recht en vrankte
het de plicht der schoolcommissie sijn, het vrankte
handen van te voren dat hier geen school
bestaan, maar niet alleen de wetten van

Den Wettelen gestangen vrank
Geragheken van Amsterd

(one)

12
ons geëerbiedigd gecommandeerd geacht worden,
maar naar welke de hiemmen van die Tederen opm
ten en getuise verkeren gekend te worden, maar
van de Commissie was met van het een als
van het andere de schuld rancie dragende
Derhalven stond ik mij tot Welld. Gedeputeerden
en geef Welld. met desan te komen. Dat
er reeds lang een clandestine school op
Comosito bestaat, wier meester K. L. J. J. J.
ongeschiedt, indergeve en instige met de school,
welk van den 16 Augustus 1839, reik ver
stout tegen de wet van Kinderen van het
schellende gelaafte te nemen overnoms van
gele te geven

Pater Paulus Boster van Aruba.

Kopie

(Kopie)

90
Van
Den Hoog Ed. Gedeputeerde
Gouverneur van Curacao en Vrij
Koningdom

Ontvangen op dato

89.-

Aruba, den 25 Junij 1861

Wel Ed. Gedeputeerde Heer!

Den Ontvangst erkenning van Welld. Gedeputeerde Heer van gisteren,
den 24de dezer N° 30 met bijlage, heb ik de eer Welld. Gedeputeerde Heer te berigten,
in antwoord daarop: Vooreerst, dat ik kennis genomen heb van den brief
van den Heer Pater Paulus, pastoor van Aruba; ten anderen, dat in
dien brief wordt gesproken van klachten tegen het bestaan eener clandestine
of sluipschool op Canachito; terwijl noch die klachten zelve, noch de klach-
ter of de klagers worden genoemd. Alleen schijnen er zekere klachten, welke
dan ook, bij den Heer pastoor te zijn ingekomen, en dat wel volgens d. l. d.
schrijven; bij mij privaats, in qualitate als lid der Schoolcommissie; —
maar welke klachten en wie de klagers zijn wordt niet meer door ge-
meent.

Het bestaan eener Protestantsche Godsdiensstige School op Canachito
is mij bekend; doch dese kan onmogelijk de clandestine of sluipschool
zijn, waarop de Heer pastoor schijnt te dwelen; enemin als eene
leeken- Lang- muziek of Schilder School, die door alle leerlingen
openstaat, eene clandestine of sluipschool kan genoemd worden.

Mijns inziens bestaat er dus noch eene aanklacht tegen het bestaan
eener Protestantsche Godsdiensstige School op Canachito, noch eeniger
aanklager daarvan, noch zelfs ergens op Aruba, zulk eene clandestine
of sluipschool.

157

ons geëerbiedigd Goutenamenit geacht worden,
maar maar zelfs de hiemen van die Tiedere spij

Het schryven van de, Heer Pastoor berookt den Kennel, op een doaling
die het best door een naem, en beter onderzoek der zaak zal worden, uit den
weg geruimd.

Ik heb de eer, Welld. Geotr. Heer! met de meest verschuldigde aandacht
te zijn,

Vr. Welld. Geotr. Heer! met de meest verschuldigde aandacht
D. A. Kuiperi
predikant

Kopy

(Kopie)

Van

90

Den Hoog Edel Gebrengster
Gouverneur van Curacao en Vader
Koningheid

Speeft te kennen met verschuldigde eerbied

D. A. Kuiperi, predikant by de Protestantsche
gemeente te Aruba: - dat hy, predikant, in zyne
betrekking van predikant by opgemelde gemeente
ingevals zyne acte van benestiging, afgegeven
door de Hoogsterw. Commissie voor de Prot. ge-
meente in Nederlands Oost en West Indien, verplicht
is onderwys te geven in de Protestantsche godsdienst
- dat hy, als hulpmiddel daartoe heeft opgericht
eene Protestantsche godsdienstige school, gesticht
op Canachits alhier, met oogmerk daarin onder-
wys te geven of te doen geven, tot zoo lang althans
plaatselyke omstandigheden en vooral zyne
ontbedevenheid met de inlandische taal hem
de hulp van anderen noodzakelyk maken. -
- dat tegen het bestaan van zoodanige school is
in verzet gekomen de B. K. Pastoor alhier, bewe-
rende, dat wettelyke bepalingen het bestaan
van zoodanige school verbieden. -
- dat hy, predikant sedert 1858 in deze kolonie,
ten eenenmale met zoodanige wettelyke bepa-
lingen onbekend was, en dus zyn recht tot het
geven van zoodanig onderwijs heeft gehand-
haafd, als ontleent aan het recht, door de
akte van benestiging voornoemd, aan hem verleend.
- dat des niettemin door den B. K. pastoor voor-
noemd eene klage tegen het bestaan dier school
is ingediend by den Wel Ed. Gede. Hen. Geraaghten
alhier, zich beroepende op den inhoud eener
publicatie van het hoofdbestuur der kolonie,

(Hun)

158

van den 5^{en} December 1834, houdende strafbepalingen
tegen het oprigten en houden van particuliere
scholen, zonder Consent van het bestuur. —
- dat hy, predikant, geene particuliere school heeft
opgericht; — maar een Protestantsche godsdienstige
school, —

- dat, alzo, zijn vrachten, die strafbepalingen van
geene toepassing kunnen zijn op de door hem
gevestigde school. —

dat, wel is naar aan de kinderen, die daar
onderwijs in de godsdienst ontvangen, zoer zoo
veel daartoe noodig, eenig onderricht gegeven
wordt in het lezen en schrijven; opdat zy in
staat worden gesteld den bybel selve te lezen
en te onderraken en eenige teksten leeren
uitschryven tot oefening van het geheugen;
doch dat dit, als middel, en geenszins het doel
van het onderwijs is en daarom nog geen school
daarstelt, als de zoo even bedoelde. —

- dat hy, predikant, echter om in geene Conflicten
te komen noch met het administratief gezag,
noch met de regterlyke magt, noch zelfs met
den Hoogleeraar alhier, zucht treedt tot Wet
taal Gestrang met vriendelyk verzoek dat
hem een Consent worde verleend van het
hoofdbestuur, tot het houden eener Protestantsche
Godsdienstige school op Aruba en des noodig
dispensatie der strafbepalingen, vervat in boven
gemaakte publicatie, zoo ontrent dierzelver
toepassing op gezegde Protestantsche gods
dienstige school verschil van meening mogt
blyven bestaan. —

Nietwyl doende W. Hoog Edgerts
ordinaar

(nog) A. A. Kuiperi
predikant

Voorkopkonform
De gezaghebber van Aruba

M. J. J. J.

Aruba den 8^{en} July 1834

De ondergetekende neemt de vrijheid W. J. J. J. J.
te verzoeken in het besit te worden gesteld van een stuk grond,
groot ongeveer 1/2 bunder, gelegen in het District van de
Ponstenberg, welke sedert een paar jaren bereid onder kultuur
is.

Hochachtbare deuring.

Het huismester van Aruba
& Henriquez F. J. J.

Frederik Lodewijk Eros

M. J. J. J.

Den W. J. J. J. J. J.
Gezaghebber

van
Aruba.

92

Aruba den 24 July 1861

Ik geef my dezer Weldelgestengete hereby te ver-
sacken, my voor den tyd van 10 dagen, verlof te willen ver-
nen, den einde naar Curaçao te vertrekken, alwaar parti-
culier aangelegenheden myne tegenwoordigheid vereischen,
terwijl ik my de ryghed veroorloof Weldelgestengete mynen
bieder, de Agencie Opzichter, om te dragen tot tydelijke
aanvulling myner functien, die niet volkomen hand-
verklard heeft, die functien op zich te willen nemen.

De Ontvanger op Aruba,

J. W. B. Camp

Den Weldelgestengeten Heer
Gezaghebber
van Aruba,

150

94.

1

...tion.

St. Albans

gustus

[illegible]

Naar aanleiding der Gouver-
nements dispositie dtd 9 July 1844,
heb ik de eer Uw Edelbeestrenge hierbij de na-
volgende opgaaf mijner Dienstgaan te doen
geworden, met het eerbiedig verzoek tot
bepaling van het bedrag dat door mij ge-
stort zal moeten worden tot het versee-
ken van aanspraak op vol pensioen aan
mijne vrouw en kinderen—

Benoemd tot oeff^{te} opzetter bij
de kulturen bij Gonnemanns diepositie tot
7 Augustus 1844 N° 164/2 sedert welken Tij-
ochter tot ultimo Decembe - 1844 hier niet
aanneming. Komers -

Plan of 1 January 1849 tot en met
July 1861 (getuend voor 1 Augustus 1859) zijne
12 jaren 7 mnd.

Indat de storting zal moeten
plaats hebben voor 7 jaren en 5 maanden
naar rede van mijn tegenwoordig inkomen
graat f1050.- 3 jaars, traktement en bepaal
de Emolumenten

Met hoogachting heet ik de
De ondermaats

De onderzeker
Edele Zeydenfeller

143
 Den Welld. Bestrengen Haer
 Gerooghebba van Aruba

Aruba den 12 Augustus 1801

De ondergetekende neemt met geestes eerbied
de ontheid Alldelgheing by aan te verzoeken de noodige
magtiging te willen verleenen tot het opmeten van
een stuk gronds, groot ongeveer 2 bunders, gelegen
in het 3^e district dier eilands, benoemen Moco, welke
hy sedert eenigen tyd scondomeesie bewoont heeft.

Wetende daende enj.

Het J. huismak van
Jose Timin de Cuba.

J. M. Brang

R. Brang

Den Alldelgheing en Hene
Gesaghet van
van Cuba.

Aruba den 12 Augustus 1854.

De ondergetekende naam met gepast
veroordeeld oordeel de welldelgelingen bij deze te verzoeken
de nodige magteging te willen verleenen tot het rooien
van een stuk land, groot ongeveer 2 1/2 bunders, gele-
gen in het 3^e district, benoemd met de naam, welke bij
reeds eenigen tijd buitenomceuse onder kultuur ge-
bragt heeft.

Hetwelke daende enz.
Het koninkrijk van Chris-
toffel de Lieba.
J. W. M. de Vries
R. M. de Vries

De Welldelgelingen Heer
Gesaghebber
deres eiland

Ambo den 12 Augustus 1851.

De ondergetekende verschoft zich de vrijheid Verdelijfingen bij den eerbiedgelyke te zoeken de nodige magtiging te willen verleenen tot het doorgraven van een atterk stuk grond, gelegen in het 2^e district dier eilands, groot 3 bunders naar grasping, en welk stuk grond byna twee jaren geleden door hem mededeling aan Alffuer. gemaakt is geworden en door omstandigheden niet eerder opgemeten had kunnen worden.

En dergelyc die gronden in de goudvanden gelegen zijn. Zoo verbindt hy zich om aan de Staatsschappij tot myn ontginning alhier ten allen tijde te regneren onder gemeldgronden te doen werken, zonder tot het geven van eenige schadevergoeding gehouden te zijn.

Het haazetting ondertekent by sich.

Welshofingis ondermy dienaar.

Dit is het kuismerk van Elias Angela.

De Verdelijfingen Heer
Gisaghetba van
Ambo.

Berijf van onze smogen, aan José la Caves Soto
et Maria Prudencia Gontale, tot beschotting
van het Segel van dit Rijk.

David Capriles

J. H. W. M. de Vries

98.

Aan

Uwe Welld. Gething, den Heer
Gething van het eiland
Aruba.

Geest met de verschuldigdheid te kennen, dat
José la Caves Soto en Maria Prudencia Gontale vrije leden
de eerste geboortig van Caracas de laatste van dit eiland,
Zich in den hurelyken Staat willen de begeven, en door
armoede Zich buiten Staat bevinden, de noodige uitgave,
het Segel, leges enz te beschottingen, verhalve 2, sup.
supplante, de vryheid nemen, Zich tot Welld. Geth. te
wenden, met het nederige verzoek, dat hun de vryheid
van onkosten van Segel, leges enz moge toegestaan
worden, ten einde hettelands in gevolge de wetten dater
lander, den hurelyken Staat te kunnen aanvaarden.

Het Welk dende

Aruba 16 Augustus
1865

Dit hieneven, Naar de x Kruis
testen en getuigen door de supplante
die verklaard hebben, niet te kunnen
schrijven. J. S. de Vries.

(Handwritten signature)

166

Ettablissement Socotras

99-

Numerieke staak der afgeleverde kistjes alci karst ver-
zonden per de Nederlandsche bark Menerva gerreed door
Schipper M. Senior op den 18 Augustus 1801.

Donloepend nummers der kistjes	Stk. b. inhoud	Nummer Rangen	Donloepend nummers der kistjes	Stk. b. inhoud	Nummer Rangen
N ^o 1	49		02	1202	
" 2	52		N ^o 23	55	
" 3	62		" 24	56	
" 4	50		" 25	56	
" 5	53		" 26	52	
" 6	55		" 27	55	
" 7	55		" 28	53	
" 8	52		" 29	57	
" 9	52		" 30	58	
" 10	57		" 31	52	
" 11	57	De leeg kistjes niet gemiddeld 9 Dier.	" 32	62	De leeg kistjes niet gemiddeld 9 Dier.
" 12	54		" 33	55	
" 13	54		" 34	57	
" 14	58		" 35	49	
" 15	54		" 36	52	
" 16	56		" 37	52	
" 17	53		" 38	54	
" 18	54		" 39	58	
" 19	57		" 40	58	
" 20	61		" 41	56	
" 21	49		" 42	54	
" 22	58		" 43	54	
			" 44	54	
DO	1202b.		Total	2413b.	

Gedien
De Geraaghten van Aruba...
W. de Vries

Aruba de, 18 Augustus 1801
De Mr. Oprechte
R. M. de Vries

Contranzas de 21 de Agosto 1869
 P. de real Barceloneta
 de Heppner al señor

Curaçao, den 20^{en} Augustus 1861.

101.
Contrango de 25 Augustos 1869
por de Red. Barpelinerra
Scheppe e Senior

Ik ondergetekende, Martien Senior, Schipper van
de Nederlandsche bark Almira, beken aan boord van
mijne ondergetekende bark ontvanger te hebben, acht en
veertig (48) muursteen geween, welke ik aanneem
bij aankomst op Lincaes van het Gouvernement aldaar
te zullen afleveren, tegen betaling van 25 of veertig sandk.
In dubbel afgegeven op Aruba den 10 September 1861.

M. Lénier

Den hoch zuvorigen
 Sen. Will. Gust. Steero
 Gerag. Subl. Dinn. Aruba

Ontvangt den 21 Augustus 1864
 pr de Ned. barkellenarra
 Scheppe senior 102.

Curaçao, den 20^{en} Augustus 1864.

101.
 Ontvangt den 21 Augustus 1864
 pr de Ned. barkellenarra
 Scheppe senior

N° 15.

Curaçao den 19^{en} Augustus 1864.

In antwoord op den brief
 van Wld. Gesteinge ddt 10 Augustus
 N° 40, heb ik de eer te berisken, dat ik,
 hoewel voornemens aan de Raad, welke
 het onderwerp aitsmaakte van uw schryf-
 ven van 25 July jl N° 36, gevolg te
 geven, nogthans eenigzints huivering
 daarvoor was, in de vrees dat de uitslag
 het gewenschte doel, niet zou bereiken,
 immers dat, zoo al condemnatie mocht
 volgen, wat ik als onafelachtig Sheld,
 den toch raelligt de opgelegde straf
 Den Wld. Geste Steero
 Geragheb Druuba

169

168

Curaçao, den 20^{en} Augustus 1861.

N° 22.

Beslaag.
1 Stuk.

101
Zoo luttel zou zijn, dat die gentsints Jon
stukken, om het gerage van Wldgesteng
te handhaven.

Ik het daer my daarom gema
gen, dat Wldgesteng de vervolgins
niet verder schijnt te verlangen. Het
indusfchen de Beslaagde, niet reeds
verschooning by Wldgesteng hebben,
en om te schenkenkomst hebben inge
raepen, om de zaak te laten rusten, dan
welk ik my hem daartoe te zullen be
wegen, en wil ik hem derhalve, tot
zoolang niet bekend maken, met het
dael om aan de zaak geen gevolg te
geven.

De Procureur des Konings

de P.
Amst.

Aan Schipper Martin Senior, voerende
de Nederlandsche bark, genaamd Minerva, heb ik de som van
vijftien honderde Gulden, (Rijks 1500. T afgegeven, om by eene aan
komst op Aruba deselve aan Wld. ter hand te stellen, blykens hierin
liggend agnosfement.

De Koloniale Ontvanger,

P. I. P. de Vries

Aan
Den Heer Graafheuter
des eilands
Aruba

Buys van onzen zoon verkeerd
aan de Heer van Kelly, tot het
bekostigen van een agel voor dat
rekwist.

Aruba den 18 July 1801.

De Leen der Storisindelen.
museu alhier.

(W. g.) Olapudo Jr.

A. H. van der Biest.

Van
Jure Excellentie,
Der Heer Gouverneur van
Guayana & Surinam.

Geeft de ondergetekende, Alexander
Kelly, burger ingezetene van Aruba, met de mees-
te verbod te kennen.

Dat hy by vonnis van het Vred.
Gerecht des eilands dd 31ste July 1801 tot een geboort van
150. veroordeeld is, ten sake van het wederrechtelyk afstap-
pen van een slavengonze, beneden den ouderdom van
14 jaart.

Dat uit het aangehaald vonnis, waar-
van rekwestant de vrijheid neemt Willy huybaan,
thutete kopy, hem den Heer Guaghetta tot dat
gehuik, gesegeten afgestaan, aan te bidden, blyft
dat hy den slavengonze gelaen had, omdat den ge-
slacht en twee dagen afwezig gebleven was.

Dat rekwestant op het tydsche dat
hy den jonze slay, met betu met dat dat hy uto
deed waartoe hy gerechtigd was, te men aan hy het
ook minder deed om den jonze te kastigen, dan wel
om hem van het kwaad af te houden, aangezien
de jonze zelfs het tongs zynen moeder, die aan een
ander tutehont museu moeth, in zyne gehele opvoeding
dus op hem rekwestant alleen berust. en eerst

laten voor het Collegie van het Vrederecht vernomen heeft dat het slaan van een slaaf jongen geen 14 jaar oud zynde by de wet, onder bedreiging van straf verboden is.

Dat wettenaar thans overtuigd zynde van een wederrechtelyke daad te hebben bedreven, dacht daarby met een gewet gewet, de verklaring, dijnft afleggen, dat hy bekend met die wetbepaling, te goeder trouw en overtuiging is gevallen.

Dat de slaaf jongen Eduardo Rui, geboren is, uit bedroefheid meer malen wettenaar thans te verlaten en 2 a 3 dagen in de bosschen verscheend te blijven, met hetgeen staande by de beste behandeling geniet, vooral met beschikking tot zyne voeding als kleding, hetgeen aan zyn voorkomen duidelijk sigbaar is.

Dat wettenaar overtuigd is dat het Vrederecht al de omstandigheden in aanmerking genomen heeft, wel hy slechts tot het minimum der by de wet bepaalde gelofte veroordeeld is.

Dat hy evenwel in de volstekte onmogelyk verkeer, om aan die veroordeling te voldoen, door hy niet een genoegzame inkomen heeft om zich en zyn gezin naar behoren te onderhouden.

Dat hy wel eigenaar is van eenige slaaf (meest allen kinderen) doch dat de allen by twee hypotheek verbonden zyn, voor byna de volle gehele waarde.

Waarom de wettenaar, met

een vast vertrouwen op W.H.G.'s menscheitende bedoelingen, niet met onmoedigheid tot W.H.G. vrent met de hese dat het Hoogdemocratisch behagen moge, hem kwijtschelding te verleenen van de gelofte van f30 waartoe hy by omme van het Vrederecht gecondemneerd is.

Het welk daande enge.

J.W.G. Alexander Kelly

Sen Kopy onform,

De Koloniale Schryver,

J.H.M. Benda

Amsterd den 18 July 1861.

Aruba den 10^{en} September 1861

Curacao den 30^{en} Augustus 1861.

Vertrouwen de W. Sept 1861

Weld. Gestr. Heer!

Ik heb de eer, W. Gestr. te verzoeken, den Algemeenen
Opzichter en Gerechtsbode te Aruba, te authoriseren omvorigaanden brief
met kopij rekening aan den heer Jacob L. Maduro Jr. te Aruba woon-
achtig te laten bezorgen en voorts de goedheid te willen hebben mij
met de eerste ophelplingeligenheid daarvan kennis te geven.

Vermeenen zal W. Gestr. ontvangen f. 1. voor den Gerechtsbode,
zynde voor het bezorgen van dien brief.

Indien genoemde heer Maduro zyne rekening met
de daarop vervallende kosten van f. 4. aldaar zal willen betalen, wordt W. Gestr.
verzoekt den Gerechtsbode te magtiger dat bedrag te ontvangen en zyne
rekening te kwiteren, en gezegd bedrag voor mij alhier te zenden.

Onder betuiging van hoogachtung, teeken ik mij,
De Hoedigste Klerk by
den Penwaarder d. Gerechtsbode enz.

Chack

Van
Den Weldelen Gestrungen Heer
Graaghebber van het
Eiland Aruba.

Den WohlEdelgestungen H. v. v.
Grafen v. v.
v. v.

De by de not rooqschennere ge-
regtelijke inrudding, welke in het afgelopen
jaar heeft plaats gehad, heeft met betrekking
tot de debiteuren van dit bedrag van 988 m.
nig of geen gevolg gehad, want het allen over-
wegende of ook wel onbekende lieden zijn, die
hoogenaan geen vaste eigendommen bezitten,
schakel het sterke grond, waarvan de belasting
verschuldigd is.

Met betrekking tot de laatste
post van G. M. Gärtner O. S., heb ik de Ede
Wd. Gede. te refereren naar de voegen gemidd
rapporten omtrent die belasting en Wd. Gede.
in Danking te geven of het niet onschadelijker
zoude zijn de belasting ook over 1858 & 1859, te

Somma

174

Het omme van f. 40.- toe afschrijving alomte
 vaker voor te dragen, door de vergunning tot
 het aanleggen van de soutpau, waarvan de be-
 lasting verschuldigd is, nu bijna 2 jaren geleden
 (zie Gouvernements dispositie, d.d. 14 November
 1859, N. 6011) ingetrokken is en de achtereaf-
 lige schuld vermoedelyk niet meer betaald
 zal worden.

De Ontvanger op Auba.

J. H. B. Beaupre

Orig. verordening naar Guayaquil
 die heeft tot Sep. 1861 n. 1

Lijst van lijdende Grondbelasting over het jaar 1857.

Namen der Debiteuren	Bedrag der belasting in 1857.	Aanmerkingen
Don. San. Simmer Cires.	4 -	
Nicolaas Cires	2 -	
Don. Ignacio Derrindt	5 -	
Anna Regina Franken	3 -	Onbekend
Don. Hernandez	5 -	
Jaane. Herens.	3 -	Onbekend
San Francisco Kelly	1 50	
San Jacob Presch.	4 -	
Manuel Reyes.	2 -	Onbekend
Bernardin Sylvestre	3 -	
San Hendrik Specht	1 -	
Richard Specht.	1 50	
Maria Tromp.	2 -	
Anna Maria Tromp.	2 -	Onbekend
Peter Warr.	7 -	
Anthony Wetzp.	5 -	
Domingo P. Welf	1 -	
Geertje Wels.	2 -	
San Willem	2 -	
Hendrik Winterdal	1 -	Onbekend
Anthony Yarragacay	3 -	
Anna Anna Lynneberg.	5 -	
Compartista c. s.	25 -	
T. al		
Ten Vree.		

175

Auba den 10 September 1861.

Werkopzkonform
 De Gracht van Auba
 W. de Vries

De Ontvanger
 (vrij) J. H. B. Beaupre

Het in dit boek geschiedende is van 1807

Namen der Deputaten		Namen der Deputaten	
Deputaten	1	Mr. J. van der Meer	1
	2	Mr. J. van der Meer	2
	3	Mr. J. van der Meer	3
Deputaten	4	Mr. J. van der Meer	4
	5	Mr. J. van der Meer	5
	6	Mr. J. van der Meer	6
Deputaten	7	Mr. J. van der Meer	7
	8	Mr. J. van der Meer	8
	9	Mr. J. van der Meer	9
Deputaten	10	Mr. J. van der Meer	10
	11	Mr. J. van der Meer	11
	12	Mr. J. van der Meer	12
Deputaten	13	Mr. J. van der Meer	13
	14	Mr. J. van der Meer	14
	15	Mr. J. van der Meer	15
Deputaten	16	Mr. J. van der Meer	16
	17	Mr. J. van der Meer	17
	18	Mr. J. van der Meer	18
Deputaten	19	Mr. J. van der Meer	19
	20	Mr. J. van der Meer	20
	21	Mr. J. van der Meer	21
Deputaten	22	Mr. J. van der Meer	22
	23	Mr. J. van der Meer	23
	24	Mr. J. van der Meer	24
Deputaten	25	Mr. J. van der Meer	25
	26	Mr. J. van der Meer	26
	27	Mr. J. van der Meer	27
Deputaten	28	Mr. J. van der Meer	28
	29	Mr. J. van der Meer	29
	30	Mr. J. van der Meer	30

Het in dit boek geschiedende is van 1807

(1.)

Aan Den Hoogdelijcsten H. H.
 Gouverneur van Curacao
 en Onderhoorigheden
 myn myn myn.

Geeft met den diepsten eerbied te kennen
 Mr. Hendrik Specht, burger en inwoner dier eilands
 Dat de Rekruetant sedert einigen tyd syn
 bestaan geronden heeft, in het geven 23 huiscleusen
 aan kinderen der enige hofsgrinnen, en in dat.
 zelfde vak tot nu toe werkzaam is. -

Dat hy evenwel thans te rade is geworden
 om, in stede daarvan, een particuliere school
 te openen, alwaar onderwys zal kunnen gegeven
 worden in de eerste beginselen der Nederlandische
 taal en andere vakken, die op de scholen aan mijn
 georderde leerlingen, onderwezen worden, en daartoe
 admisie van het Oudste tot solliciteren. -

Dat de Rekruetant volgaarne bereid is
 zich aan het examen te onderwerpen, dat geordend
 wordt, tot het verkrijgen van vergunning ter op-
 rigting einer xoodanige particuliere school
 voor eerst beginnenden. -

Dat de Rekruetant vernomen heeft
 dat het afteleggen examen, naar alle waar-
 schynlykheid. naar de schoolcommissie te
 Curacao zal moeten geschieden, en dat zoo
 het aldus londe deenen plaats te hebben
 voorwaarde hem intusschen draar moet vallen
 hy daar tot de kosten en het onaangename
 van een reize, zal moeten overgaan, en te
 Curacao in een vreemd land, zonder middel
 komende, aan onaangename tegenheden blootge-
 steld zal worden.

Waarom de Rekruetant
 zich by dese tot U Hoogdelicsteitenge wendt,

met 176

met het eerbiedig verzoeken. 1° dat het W^oloogde
Gestreepte bevelen moge hem admittie te verleene
tot het oprigten einer private school op Aruba
alwaar onderwijs zal worden gegeven in de eerste
beginselen der Nedersaatsche taal en andere
betreffenschappen. — In

2° dat het den Rijkswaarnant vergund moge
worden, het versochte examen voor de School
Commissie van Aruba zelve af te leggen. —

Aruba den 12 September 1864

Wetwelk daende
(nog) J. H. Specht.

De Gekopieerde
De Gekopieerde van Aruba.

W. C. C.

Kopie

109.
107
Aruba den 12 September 1864

In aanmerking nemende in 1860.
jaarlijks aan schoolbehoefte van de lands-
school te Aruba. Wordt te goed gedaan, heb
ik niet tegenstaande het vermeende getal
van 18 tot 40 kinderen den praef willen nemen,
of ik daarmee kan tackamen.

De uitslag hiervan blijkt, niette
min het getal kinderen nog niet compleet is,
dat w. wil men de zaak naar behooren be-
rartigen, alle jaren grootelyks by te kort
zal schieten.

Terwylge hiervan kan ik ver-
klaren de mynre W^olly nederig te verzoeken,
het verschil van getal kinderen in aanmerking
te willen nemen, en kan het xyn dat schoolmeester
van Aruba met een verhoogde bedrag van
schoolbehoefte te willen voorzien. —

Mit verschuldigde hoogaachtung
heb ik de eer te xyn.

Van
Zyne Excellentie
den H^oren Gouverneur van
Curacao en Buitenverwachting

De Landschoolonderwijzer
(nog) E. L. Leppensfeldt

Wetwelk daende

De Gekopieerde
van Aruba

W. C. C.

107

Wap

Antw. Excellente den Heer
Gouverneur van Surinam &
Onderhoofden.
Eij. Eij. Eij.

Geft int vorchdeligden eubied
te kennen J. Willem (a) Patu Paulus fungen
de Pasten op dit eiland.

Dat J. D. H. St. Alg. Remont.
ingenied hebben de noodzakelykheid van het on-
dinge der jeugd, als enige middel om de bechering
te bevinden, welke den ons geerbiedigd Gouverneur
met ons op zoo hoogen prijs gesteld wordt, reeds in 185.
besloten heeft van op strake, alwaar van Gemeen-
mente roge niet meer dan 18 kinderen grater onderwijs
ontvingen, een tweede school op te rigten, waaraan
de rekrutant belast werd. Doch daar vrochter noch
van den kant van de jeugd, noch van dien der gemeen-
te enige fondsen bestonden, waarmede de kosten tot rich-
ten van een schoollokaal konden bestreden wor-
den, zag Rekrutant zich genoodzaakt zulke van
eigene rekening, van zyne geringe inkomsten, en
bijhulp van enige arme handwerkers tot stand
te brengen.

De Rekrutant met de gesteldheid
anplaats bekend zynde in dehalve in overweging ge-
nomen hebben, dat er op Anke minner wel
gier van het onderwijs aan den dag gelegd was,
in de meening verkeende dat een school welke 80
kinderen konde bevatten voldoende zou op een aan-
del

178

Kist

107

Antw. den 12 Sept 1855

De Rekrutant heeft int vorchdeligden eubied
te kennen J. Willem (a) Patu Paulus fungen
de Pasten op dit eiland.
Dit is de Rekrutant van de jeugd, als enige middel om de bechering
te bevinden, welke den ons geerbiedigd Gouverneur
met ons op zoo hoogen prijs gesteld wordt, reeds in 185.
besloten heeft van op strake, alwaar van Gemeen-
mente roge niet meer dan 18 kinderen grater onderwijs
ontvingen, een tweede school op te rigten, waaraan
de rekrutant belast werd. Doch daar vrochter noch
van den kant van de jeugd, noch van dien der gemeen-
te enige fondsen bestonden, waarmede de kosten tot rich-
ten van een schoollokaal konden bestreden wor-
den, zag Rekrutant zich genoodzaakt zulke van
eigene rekening, van zyne geringe inkomsten, en
bijhulp van enige arme handwerkers tot stand
te brengen.

De Rekrutant met de gesteldheid
anplaats bekend zynde in dehalve in overweging ge-
nomen hebben, dat er op Anke minner wel
gier van het onderwijs aan den dag gelegd was,
in de meening verkeende dat een school welke 80
kinderen konde bevatten voldoende zou op een aan-
del

Antw. den 12 Sept 1855

Antw. den 12 Sept 1855

Sergadering der Adviserende
Commissie van beide.

Samstag den 10ten September 1804.

Present:

1848

Verzameling der Adviescommissie van de Leden.

Maandag den 16^{en} September 1804.

Presint.

De W. Radbouding Heer M. de Leeuw,
Schepheer, President en
De W. Radboud Heer D. Capelle f.
en J. H. van der Buijs, Leden.

Redenen der vergadering.

De Schepheer hebben dedde by de
opening der vergadering aan de Heeren
Leden mede, dat Idagst. daze zitting
beloofde had ten einde omtrent eenige
punten, waaronder in de eerste plaats
de verdelte op dit eiland, Schiedels
gerreken in te winnen, ten einde by
de regeling dier aangelegenheden,
een red. douchte met de belangen
van het algemeen bekend te zijn.

Concept beschikking betref.
fende de regeling eeniger pun-
ten omtrent de verdelte.

Heer den Synod. voorbering ge-
houden van een Concept beschik-
king, welke Idg. na ingemmenad,
van de commissie, vrommen een
openbaar te maken en ten wet-
ten te doen leggen, handelen
over de verdelte op dit eiland;
luidende de beschikking als volgt.

(F. J.)

De zaak in deliberatie gebracht
zijnde, hebben de W. Leden hun-
ne volkomene goedkeuring aan
de daarin vervatte maatregelen
geheest.

Ten tweede werd den den
Schepheer hebben de naz. vorge-
steld.

De zaak omtrent het al-
of niet verlenen van po-
tenten

met Leden

De W. Radbouding Heer
Schepheer van het
Leden J. H. van der Buijs.

J. H. van der Buijs

tenten voor drankwinkels
buiten het dorps district.

stelt, of het al of niet doelmä-
tig soude zijn en als wettiglyk be-
scherming zou kunnen worden
aan patenten tot het houden van
drankwinkels buiten het dorps te-
reinen, gelijc sedert eenigen
tyd geschiedt, aangezien er te dien
zake klachten by Synally zijn in-
gekomen.

De Publicatie van 4/5 July
1844, omtrent de drankwinkels
gelezen zijnde.

Overwegende dat by die
Publicatie, ten aanzien der He.
Louis Curacao, uitdrukkelijke
melding wordt gemaakt dat er
opgave moet worden gedaan van
de wyke en het nummer van
het huis, waarmede men den
drankwinkel wenst te hou-
den;

dat onder de omschrijvingen der
Publicatie van Bonaire wetten
te van waarde verstaand wor-
den, onder de nodige wijziging
naar plaatselijke omstandighe-
den;

Overwegende dat het ter beoor-
ding der meest en goede orde nood-
zakelyke geacht moet worden
dat alle drankwinkels onder
onmiddelyke toezicht der Polie
sy, hetgeen niet zodanige buiten
het stadsdistrict gevestigde taf-
felen het geval niet mogen han-

Overwegende dat daaren reeds
voor enige maanden ingespanning
is verleid geweest tot de oprigting
van tafspelen buiten het stads-
district, men veronderstellen
moet dat de houders dier win-
kels kosten gehad hebben, welke
den een enigzins langzame toela-
ting gedeelt zullen kunnen
worden.

Is de stinger volge goedgevonden
en verstaan, te bepalen:

dat van af 1° Januarij
1862 geen patenten meer ver-
keerd zullen worden tot het hou-
den van drankbesoefingen
buiten het dorps en dat de tegen-
woordige gepatenteerden twee
maanden te voren van den be-
schikking kennisgeving zullen
worden gedaan.

Ten derde is door den
Heer Sraghelten aan de Heeren
Leden de raag gedaan, of de
administratie der stemmen en de
noodig te een kunnen over-
gaan van aan den Heer Simon
Gomes een som van 450 op
hypothecale te leenen, onder ver-
band van enige slaven en tynde's
woninghuis in het dorps.

Daarop eenpariglyke toe-
stemming is geadviseerd geworden.

Is er daarop ten reide in
behandeling gebracht de door den
President voorgestelde raag of er
maatregelen

Verstunt het toekennen aan
den Heer Gomes van een hy-
pothecale uit de fondsen der
aanwinst van de Heer.

Beschikking omtrent watapa-
na. bronnen, die op de gurs-
den van ingezetenen staan.

inontregelen worden moeten ge-
 worden worden, ten aanzien van
 het nuwollen der natapiana
 bomen, die op de gronden staan,
 welke in den laatste tijd ge-
 eeuwd zijn geworden.

Hieromtrent heb ik de He-
 ren Leden als hier gevoelen te ho-
 ren gegeven dat het beter soude
 zijn de zaak te laten blijven,
 en als zij is, doch dat het ook
 aan den armen kant oekelma-
 tiger soude zijn van nu voortaan
 geen gronden te demopeneten,
 waerop natapiana bomen staan.

Is eindelijk omgekeerd
 een lijst van achttentalige be-
 lastingschuldigen van het jaar
 1858, ten einde den Heeren magheb-
 ber te adviseren, wie da deurop
 verkomende debiteuren werkelijk
 onvermogens lieden zijn.

Dit is voorgelegd zijnde,
 verklaart de He. Leden de na-
 volgende personen onvermogens-
 gend, en dat zij niet in staat
 zijn hunne schuld aan te wi-
 ven, als:

Maria Johanna Boje	3
Franciscus Hermimus Berning	9
Jacobus Boekhout	6
Gabriel Comenencia	2
Anna H. Christiaans	4
Hendrik H. Croon	2
Jacobus Abtdu Croon	8

Door J. L.

Overzicht der achttentalige be-
lastingschuldigen.

Deur. Jan L. Croon	4
Nicolaas Croon	2
Jan Ch. Dijkzen	5
Juan Ignacis Demindt	5
Anna Regina Franken	3
Magdalena Geman	3
Juan Hernandez	4
Isaac Huns	3
Susanna Huns	3
Maria H. Huns	3
Jan Franciscus Kelly	5
Jacobus Oudis	2
San Jacob Paach	4
San Jacinto Pijott	8
Philus Rafini	3
Elias Rammer	1
Bernardus Sylvester	3
Jan H. Specht	1
Borchard Specht	4
Maria Tump	2
Anna Maria Tump	2
Frederick Tump	2
Elias Tump	2
San Cornelis Thiel	2
San Tump	2
Antonie Tolyke	5
Antonie Tolyke	2
Paulus Thelmann	1
San Thellens	2
Hendrik Hiertmaal	1
Dirk Hoo	12
Antonie Vanagang	3
Franken Ingelsdag	1

Pieter werden te verhandelen
 hebbende

Sublime. Scheidde vergadering.
De President en leden der
Ariseunskommisje.

M. de Vries

David Capriles

J. H. W. de Vries

Inkennisse van onz.
De Koloniale Schryver.

J. H. W. de Vries

Extrakt uit de notulen
der handelingen van de
Schoolkommisje op Aruba,

110

Ontvangen den 13 October 1861

Aruba den 11de October 1861.

Wel Edel Gestrenge Heer!

Volgende aan Uw verzoek, ons gedaan bij misfio
Van den 19de September jl. en onder toezending van
het daarbij ons toegerondene verneest van den Heer
J. A. Specht, hebben wij de Eer W. H. E. G. nevens gaande
extrakt uit de notulen der handelingen der School-
Kommisje alhier aan te bieden.

De Schoolkommisje op Aruba.

N. A. Kuiperi

Voorzitter.

B. vander Meer

J. Willemsen cor Paulus, Secretar

Sublime. Scheidsde vergadering.
De President en leden der
Schoolkommissie.

011

Extrakt uit de notulen
der handelingen van de
Schoolkommissie op Aruba,
dato den derden October 1864.

De voorzitter brengt ter tafel eenen brief van
den Wel Edele Gevrenge Heer Gerardus
alkier, begeleidend een verzoeken van den Heer
J. H. Specht, mede alkier voornachtig ver-
zoek, inhoudende:

1° Tot het oprigten eener partikuliere School voor
eerst beginnen de kinderen,

2° Dat het daartoe vereischte examen moge door
den afgelegd voor de Schoolkommissie alkier.

De Schoolkommissie zich willen de hoort van
de haar opgedragene taak heeft zich de volgende
punten ter voorleging voorgesteld:

1° Wat er geraagd wordt,

2° Wie de vrager is — en

3° Op welke wijze hetgeraagde kan verkregen
worden.

ad 1° De schoolkommissie is van vordel, dat zij het op,
rigten van partikuliere scholen in het algemeen
zooveel mogelijk moet trachten te beoorden, als het
geschikte middel ter beoordering van beschaaving
en volksgeluk.

ad 2° De Schoolkommissie zich onthoudende van
elke beoordeeling van het karakter en openbaar
leven des Heeren J. H. Specht, en als van zijne
meer of mindere geschiktheid tot de oprigting
van zoo danig eene partikuliere School, laat de

de beoordeeling daaraan over aan het openbaar
gesag, en heeft zich daarom meer bepaaldelyk
voorgesteld wat van haar geëischt zoude door,
den bij een eventueel te houden examen tot
onderzoek der bekwaamheden des Heeren J. H.
Specht tot oprigting van zoodanige particuliere
School.

ad 3de De Schoolkommissie, ofschoon genegen en bereid om
de taak eener examinatie op zich te nemen, heeft
echter gemeend daarbij niet onopgemerkt te
moeten laten, dat zij slechts uit drie leden be-
staat; terwijl elders dit getal grooter is en dat zij
geene de minste instructie of voorschrift besit,
waardoor altans eenigermate den aard en den
omvang van zulk een examen wordt aangeraden,
als in het onderhavige rekwest schijnt bedoeld
te worden.

De Kommissie voornoemd besluit dese hare opmer-
kingen by Extrakt uit de notulen hare handelingen
ter kennis te brengen van den W. E. G. Heer Gerard
hebbende alhier in antwoord op Zijne geëerde Letteren
van den 19 September t. l. en met terugzending
van bovengenoemd rekwest.

Voor Extrakt Konform
De Schoolkommissie op Aruba
N. H. Kuiperi.
Voorzitter

M. vander Weide
J. Willense en Pater Paulus

Contract 13 nov. 64.
Mr. Med. bank Minerva
Schippen J. L. Gomez

113

N° 26.

Contract 13
18 October 1864
Mr. de Med. bank
Minerva Schippen

Curacao den 4de October 1864.

111.

Weldid. Gestr. Heer!

Ik heb de ar. Wld. Gestr. te verzoeken den Gemeenen Op-
zichter en Gerechtshede te Aruba te authoriseren nevensgaande statie en
akte van den Heer Procureur des Konings, Contra J. A. de Heer te
Aruba vernachtig aan des gedaagde te exploiteren, en zoorts de
goedheid te willen hebben gemelde akte statie nadat het uilaas van
Zijn exploit onder den best dorelke zal zijn gesteld met de eer-
ste scheepsgelegenheid voor mij alhier terug te zenden.

Onder betuiging van hoogachting, neem
ik mij

De Bediende Klerk by den
Dienstaar en Gerechtshede enz.

Quaack

Van
Den Wld. Gestr. Heer.
Gegaghebber van het
Eiland Aruba.

J. S. Inguet de stukken te laat mochten aankomen
zoodat de betrokken persoon niet by tijde kan worden aange-
zegd om op den daarin bedoelden datum te verschijnen, gelieve
Wld. Gestr. by de beoorging dorelke aanzegging te laten doen
om in stede van op des in de statie opgegevenen datum op
des 12 November t. l. te hier een id morgens te compareeren.

De Bediende Klerk by den
Quaack

de beoordeeling daarvan over aan het openbaar
gesag, en heeft zich daarom meer bepaaldelijk
voorgesteld wat van haar geëischt zoude door,
den bij een eventueel te houden examen tot
onderzoek der

Portrang, 13 nov. 64.
Mr. Adm. van de Minnen
Schippen J. L. J. J. J.

113

N° 26.

Portrang

Portrang, 8 26 oct. 64 112.

Standa den 25 October 1864.

Melkdelen Gertingen Heer!

Dass den ondergetekenden in maand Augustus d. j.
gemaagd, van den Heer Theodorus Dofft by d. j. aankomst
alhier van de indiana'sche kerk, die magere en door de reis een
verswakte paarden voor ~~4~~ 50 aan te koop, die naar evenredigheid
van hunnen prijs zeer licht valt te bereffen in en elk' toestand of te
taen verkeeren, welke echter, door veel knutenen wat by d. j. geko,
men afrekenen mag niet geheel van genaar berijp, vooral thans door
het weten van het varren gras.

Bewust echter van de gerechtigheid in 4 per elke welke by het invren
van paarden op dit eiland in verband is; zoo neemt de ondergete-
kende de vrijheid by deren onmiddelen te verzoeken: door onmiddelen
melwillende toeprekenkomst by het Maafschestunor gelieft te bewerkstelligen,
dat de ondergetekende van die gerechtigheid mag verzoeken worden.

Onder betuiging der meeste consideratie heeft de onderge-
tekende de eer zich te naemen Melkdelen Gert. Heer!

Wd. W. D. Dienaar

(Signature)

aan
den melkdelen Gert. Heer
Geringhebbes op dit Eiland.

187

113

Syraag.
1 Stuk.

Curacao, den 12de November 1861.

Aan schipper Simon L. Gomez, re-
zende de Nedelandse bark, genaamd Minerva, heb-
ik de som van Twaalf honderd Gulden, (tegg. f. 1200.)
afgegeven, om by eyne aankomst op Aruba, dezelve aan Ned-
erl. hand te stellen, blykens hierinliggende cognossement.

De Holmale Ontvanger,

L. P. Deane

Aan
Den Wyker Gezaghebber
van
Aruba

Aruba den 18 November 1881.

Ten gevolge der annonce, opzigende het huis,
 onder N. 131, aankomende Baume Boekhouder, meent de
 ondergetekende de vrijheid Wedelgelingen te kunnen te
 brengen dat hy, by een onderhandisch geschrift, genoot
 den D. Boekhouder alhier, wat aangaat dat huize,
 antegenwoordigt, dat hy aannemt, die stukken muren,
 waarvoor gevaar van instorting bestaat, te laten af-
 breken en het geheel huis in het begin van het vol-
 gend jaar te laten herstellen; Wedelgelingen daarbij
 verzakende de gevolgen der annonce wel buiten over-
 king te willen stellen.

Med. Hoogachtung onttuikent
 hy zich,
 Wedelgelingen onderd. dienaar,

Henrique Ruiz

Den Wedelgelingen Hoor.
 Gezaghelken van
 Aruba,

Aruba den 26 September 1884

Hierin verricht verricht
is door den adreasant
mede ingetrokken -
W. de

De ondergetekende veroorlooft zich de rechtshandeling
delgelingen hierby te verzoeken hem magtiging te
willen verlenen tot het doen opmeten van een stuk
gronds van 12 bunder op Kaimanendebach, ten einde
en weersaak op te richten en een huis te bouwen.

Lynde het aangeriep stuk grond gelegen be-
norden het huis van Lourens Cross op ongeveer 400
Ellen afstand.

Hetwelk deinde eng.
Dit is het kaimanendebach van
Minguel Bawmyr.

J. H. B. Bawmyr
K. Bawmyr

Den Welddelgelingen Heer
Gesaghebber van
Aruba.

116

S. 228

Curacao den 21. November 1861

*coll
allo* *Le Procureur des Comings.*

Den WelEd. Gertungen Heer.
Geraghebber van
Priebe.

Ch. R. Smith

III

Aruba 28 9 dec 1861. 117

Aan den Welld Gestrengde Heer
M. de Vries, Gezaghhebber,

De heer de Vries
Aruba 28 9 dec 1861
De heer de Vries
Aruba 28 9 dec 1861

Aruba 28 9me 1861. 117

Aan den Welld Gestrengde Heer
M. de Vree, Gezaghthouder,

Mynheer de Gezaghthouder,

Hiernaevens heb ik de Eer Uwgest.
te doen geworden: eene aanvraag
van medecynen voor de anote-
-naren, marichaufais en arme
bevolking voor het exercitie van
het jaar 1862.

Ik heb de Eer Uw Gestunge, met
hoogachting te groeten

Wdgst. dienaar
M. de Hoffmann

Den welddelen Gestrengde Heer
Gezaghthouder op dit

Eiland.

Aruba 14 December 1864

Om van de vacantie dagen gebruik

Aruba din 5. December 1864.

Welld. Gest. Hier!

Gisteren kwam de Peroon van Willem Lekmeijer my ko-
men zeggen, dat Unweld Gest. hem geronden liet, my te zeggen
om de plaats genaamd Boesilie, te gaan bezichtigen, waar hy Unweld
Gest. voor gevraagd heeft, om een Koraal of Kuddes geiten te kunnen
letten, en ik was gisteren, samen met hem daar geweest, en de plek
gerien, waarbij erlangt, en naar myn insden, stukt dat plek
of plaats, niet tot nadeel van anderen menschen, die daar
wat verre in den omtrek wonen, en ook Kuddes geits hebben.
alchoon dat ik toch by de naaste buur die daar in die om-
trek woont, met hem samen geweest was. Zynde de Heer Da-
vid Lopez Henriquez en hem gevraagd, of die plek hem in den
weg stond of tot nadeel stukt, wanneer die peroon het aanmerkt
om een Kuddes geits daar te laten, en hy, den peroon
van Henriquez onten antwoord gaf, van neen! ook wam my.
by den Heer Peter Quant gevraagd, en die Heer gaf ons ten zelfde
antwoord: - Nuts verdu.

De districtmeester
van het 5 en 6 district

J. J. L. Eman

Welld. Gest. Hier.

Unweld Gest. Inhouding. Dan

111

122.
Aruba 14 December 1861

Aruba 14 December 1861

Om van de vacantie dagen gebruik

111

120

Aruba den 12. December 1861.

Melddelen Getuigen Heer!

Aruba, den 3. December 1861.

Wellaal Getuigen Heer!

Edeleu G.
Getuigen
nam het
Eendracht
dier naa
Eyn met
hij hebbe
gen, daer
in het ge
haald a
bedacht
Hoopde
ons te a

Namens de Schoolkommissie alhier heb ik
de Eer Wellaal. Gesti. bij dezen tuittenoodigen
het het bijwonen der beide School-examina, die
zullen plaats hebben op de Landschool, Dingsdag
den 16. deser maand December, en op de P.R.
Atmen-school, Woensdag den 11. daaraanvol
gende; beide aanvang nemende des morgens
om acht uren.

De Schoolkommissie
Namens dezelve
N. K. Kuiperi
voorz. te zake

Van
den Wellaal. Getuigen Heer
N. de Vries
Geraaghe
Mies.

verryheid naar wille
den Hoofdschool
deplagen.
Eyn Excellentie
ke en den wille
en eenige punten
en heel in etry
enry als deelma
te maeten bren
Eynrera nades
id van ons her
delen Getuigen
ntreud am Eyn
then enry de en
en Heer!
enry en
Eman
Quant
Quant
196

195

Aruba 14 December 1861

Om van de vacantie dagen gebruik

Aruba den 12. December 1861.

Welredenen Gedeputeerden Heer!

Onder geleide dezes versoorloven my ons de vrijheid aan uw Edelen Gedeputeerden te doen overgave een adres gericht aan den Hoogwettigen Gedeputeerden Heer Gouverneur deser Kolonie, benevens drie bijlagen.

Het bedoeld adres bevat een verhaal van Eyn Excellentie van het gebeurde met den Kerkenraad te deser plaats en den wel. Eerw. den Heer Kuiperi, benevens het ontbraken van eenige punten die naar onze beschouwing, niet in overeenkomsten heel in etrog Eyn met Eynrewardsse betrekking als leeraar en die my als deelma-
tig hebben geoordeelt ter kennis van Eyn Hoogwettigen te moeten bre-
gen, doch geensins met het doel te haat genomen om Eynrewardsse in het geringste te krenken dan wel om de billijkheid van ons her-
haald achting aan Eynrewardsse te verzoeken.

Het gepostea eerbied verzoek my welredenen Gedeputeerden
bedoeld adres met uwelredene consideratie daaromtrent aan Eyn
Hoogwettigen Gedeputeerden geliefte te doen toekomen.

Onder betuiging van onze hoogachtung hebben wy de eer
ons te onderteekenen:

Welro. Gedeputeerden Heer!

Wro. W. W. Dienaren

J. H. van der Horst

Joh. H. Eman

W. J. van der Horst

Jan Jan Quant

J. J. Quant

Den welredenen Gedeputeerden Heer
Overgave alhier.

150

[illegible]

Ich hoffe, dass Sie
 bald wieder gesund
 werden und sich
 bald wieder
 in die Welt
 begeben können.
 Ich bin,
 sehr
 verehrt,
 Ihr
 treuer
 Freund,
 Dr. J. G.

1822. 10. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100. 101. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 620. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 630. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 660. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 688. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 700. 701. 702. 703. 704. 705. 706. 707. 708. 709. 710. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 718. 719. 720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 728. 729. 730. 731. 732. 733. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 740. 741. 742. 743. 744. 745. 746. 747. 748. 749. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 760. 761. 762. 763. 764. 765. 766. 767. 768. 769. 770. 771. 772. 773. 774. 775. 776. 777. 778. 779. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 788. 789. 790. 791. 792. 793. 794. 795. 796. 797. 798. 799. 800. 801. 802. 803. 804. 805. 806. 807. 808. 809. 810. 811. 812. 813. 814. 815. 816. 817. 818. 819. 820. 821. 822. 823. 824. 825. 826. 827. 828. 829. 830. 831. 832. 833. 834. 835. 836. 837. 838. 839. 840. 841. 842. 843. 8

Page 10

13. 11. 1800
 In the Court
 of the County of
 York

Spiegelkammer
Zinnkasten

122.
—
—

Aruba 14 December 1881

Om van de vacante dagen gebruik

Kopy

Aruba den 28. November 1864.

Hoog Edel Gestrenge Meester!

Met innig leedgeroel. Zien wij ons in de onaan-
genamen verplichting ons tot UWEGte moeten wenden, teneinde
UWElg. kennis te doen dragen van de volgende omstandigheden be-
treffende den WelEerwaerden, Hoorst A. Kuiperi, Predikant bij de
Protestantsche Gemeente alhier. Ridencen tot gegronde klachte over
Zyn Eerwaarden's weinige jaar en nauwer geslchied in het betrachts
Zynen pleyten als Leeraar, Zyn gaergerzaam te vinden in de rechts
zake zaken, welke my thans ondanks ons zelve verplicht Zyn UWElg
medetedeelen, opdat UWElg. zoodanige maatregelen kunne nemen
als Hoogerderelve naar ^{veroordeelen} ~~oordeelen~~ in, omstandigheden, dienstig en
doelmatig oordeelen zult. —

Op den 14^{den} dier maand hebben wy ons tot den
genoemden Nieuw-Predikant schriftelyk gewend, gelyk blykt uit de
hierby onder C. St. overgelegde vordende kopij van ons schrijven,
tindende een vergadering van den Kerkeraad te beleggen, waarin
een bepaalde behandeling der Kerkeleye aangelegenheden zou
kunnen plaats vinden, gelyk Synod. d. d. 18ten tegen de maand
Septembris te besproken had, op welken brief wy met geen ant-
woord

Den Hoog Edele Gesteenten Nieuw
Gouverneur van Curacao
x Bunderhoofden

Aruba 14 December 1849

Om van de vacante dagen gebruik
Suraeas

Wordt verord. zijn gemiddelen.

Volgens de door Zyn Ew. ingeselde gerente van Slechts twee malen in maanden in het Kerkgebouw in het dorp gelegen, Gods dienstafteening te houden, zou Zyn Ew. op Zondag d. 26 des maand aldaar de dienst hebben moeten verrichten doch te verzuimd moet de gemeente tot laat op den voormiddag blyven, zonder dat noch de leraar kwam, noch enige mededeeling ter zake van Zyn Ew. meghlyken; te meer daar daags te voren een broedschap ontbreekt was, dat men by ongunstig weder Zyn Ew. niet moest verwachten, en de lucht op dien Zondag morgen, bitter, dat alle zins gunstig was.

Naar aanleiding van dat meghlyken, waarom Zyn Ew. zich volstrekt niet had laten verontschuldigen, schreef hy een tweeden brief, waaraan hierby kopy sub l.B. toevoegde Zyn Ew. broederlyke voor die aangelegenheid en nog andere, die daarchy in zoodanig geval wel denken te worden geroept, te onderhouden, en Zyn Ew. tot geregelder nakoming zynor ver. pligten aan te raden.

Wat hy op den een of anderen brief het minst van allen hadden kunnen verwachten was ons ontelag, welk hy echter by Zyn Ew. terugschryven tot 26 November ontvingen, welke hy de Er hebben hierby onder l.C. voorttegeven, met een biddig verzoek van teruggeven.

Wel ver van ons te onderwerpen aan dat ontelag dat niet eens uitsluit vermeld wordt, en dat zoo als ons heel natuurelyk voorkomt, niet willekeurig aan de leraar van den Hrn Predikant kan afhangen, hebben wy uit dien brief aan. leiding gevonden om langs den zekeren weg een behoorlyke verbetering.

verbetering te solliciteeren van al de misbruiken die door den Hrn Predikant Kuiperi ingevoerd zijn en van al zoodanige onverschilligheden als door Zyn Ew. aan den dag gelegd is, en dat by herhaalde gelegenheden. Wy willen derelven kortelyk aanhalen.

Ongeveer anderhalf jaar na Zyn Ew. aankomst alhier, reekos Zyn Ew. het kinteleren voren dat in het dorp, te midden van het grootste gedeelte zynor gemeentenaren, alwaar de Hoofdkerk gelegen is, een kocht in stuk grond met een woonhuis op ongeveer een uur afstand te paard, van het dorp, merwaarts Zyn Ew. verhuud is zonder mededeeling daaraan te doen aan, of, zoo het noodig kon zijn, toestemming te vragen van de kerkopzieners. — Quaten het dorp wonende verzuimde Zyn Ew. gemakshalve, zonder mede werking van de kerkopzieners, de bepalingen tot het houden van Godsdiensafteening zoodanig dat, om de beurt, eens in het dorp en eens in het kerkgebouw op Canachito in het buiten district gelegen gepredikt zou worden. — (Met den aankoop van Canachito is het uitdrukkelyk bepaald geweest dat de dienst om de veertien dagen des namiddags in de landtaal aldaar verricht zou worden, zonder dat daardoor enige nieuwe regeling in de dienst voor de kerkgemeente is ingevoerd en gelyk zulks ook in den aanvang gedaan werd.)

De kerkeraad, in aanmerking nemende, dat het verongelyk wonen van den Hrn Predikant, niet als reden daartoe kon worden beschouwd en dat de Gemeentenaren in de buiten districten daarchy voortdurend zouden kunnen hebben van ook in de veertien dagen, op korten afstand, ter kerke te kunnen gaan, stemde er stelsiglyk in toe, in de veronderstelling

Amstel 14 December 1849

Om van de vacante dagen gebruik

zinnens kwam de anderen tot medeliden van den Kerkeraad, de
vroedragt deswege werd aan de Gemeente van den Raad gedaan,
en by eenen volgenden zondag volgde de gewone officiële kerkelijke
berestiging. — Met de berestiging en berestiging van den Kerkeraad,
van Canachits is het eveneens toegegaan.

Wanneer de Heer Kuiperi des genag maakt van eenen
hem gedane berestiging ter ondersteuning van het zoo onvroedig.
teglig uitgeraardigd ontelag dan moet L.E.W. niet wel over gebuide
zaken nagedacht hebben, om in zoodanige dwaling te vervallen.
Doch zulks is, oaris inriens, het geval niet. — Dat van de be.
noeming van Kerkopriens gele kennigering aan het Gaurene.
ment gedaan is om goedkeuring op die berestiging te verkrijgen,
dat de Heer Kuiperi op onze vriendschappelijke aanmerkingen
omkrent eenige misbruiken, by eenen zeer onkieschen vicef, die op
zich zekere eenen Predikant onvraagd is, de Kerkeraad ont.
vonden heeft, zijn gevolgen van L.E.W's principe van volkomen
onafhankelijkheid in deze vorden. — Volgens dat beginsel, dat
L.E.W. herhaalde malen gewit in voorgestaan heeft, zou L.E.W. slechts
aan zekere kerkelijke Commissie in Nederland ondergeschikt
zijn. — Het tegenstaande is geen Reglement voor dezen Kerkeraad
bestaat (hetgeen wel, zoo de Heer Predikant Kuiperi er mecht van
had willen maken na ruim drie jaren, het geval had kunnen
worden) brengt, naar ons oordeel, de rede mede, dat dat Collegie
geen Conflict aan den Domini ondergeschikt lezchaam kan
worden, dat hy naar goedvinden kan hyseraepen of niet, dat hy
naar verkiezing kan ontbieden of laten blyven staan.

Hier veel grooter genagt is echter L.E.W's nalatig-
heid geweest in het bedienen van den doop aan een ziele kindje

van den Heer Willem Frederik Croes, waarvoor L.E.W. om 9 uur des
vroemiddags geroepen is geworden, en slechts te vijf uur des na.
demiddags gekomen is, toen het wicht bericdt in een ander
kerkgenoetschap door den doop was opgenomen, zonder dat
L.E.W. zich ontrent die nalatigheid heeft kunnen verbaardigen.

Het lang geleden was L.E.W. op zekeren zondag in het ge.
bouw van Canachits op hoogstens tien minuten afstands van
L.E.W's woning, Gods dienstroefening gehouden worden, waarvoor
de Leraar dan ook reeds gekomen was, toen het weder eenige
L.E.W. betraf, en L.E.W. tegen de aanwezigen zeide, dat hy nog zonder
genu, om geen geraar te loopen zynen rok nas te krygen, toen
door een der Heeren aangezien is geworden, dat binnen schuis
alles toch droog bleef, schoon het hard regende, doch daarop
den L.E.W. is aangerand, dat hy den gewisken dag niet wilde
rusten en daarom huis waarts zoude keeren; dat terzyl men
hem trachtte overtehalen om toch te blyven en de dienst te
verrichten, door enige manspersonen reeds vergaderd waren
en nog enige vrouwen aankwamen, L.E.W. de aanwezigen
niet met een verder antwoord verwaaadigde heeft, maar
zonder zelfs de plichten der burgerlyke beleefdheid in acht
te nemen, te paard gestegen en weggereden is.

Het vattenleren, waardoor de Heer K.A. Kuiperi
de dubbele hoedanigheid van planter en vee-factor verkreeg,
heeft is een der grootste aanleidende oorzaken van al de
grienen die tegen L.E.W. worden ingebracht. — Immers daardoor
heeft L.E.W. zoodanige gestadige bezigheid verkregen, die
hem volstrekt hinderlyk zyn in het behoorlyk en getrouw
vervullen zynen duurzame verplichtingen. — L.E.W. konit
natuurlyk

1874 nederl. D. 11 met inhoud

natuurlijk ten gevolge daarvan als handelaar in zijne geoorloofde
graven voor, tegenover de ingezetenen, ja zelfs tegenover vreem.
delingen, die tot aankoop van zoodanige graven hier aan.
komen; verscheijnt in het dorp met een stoet geladen oxels
in welke kleding, die voor een leeraars betrekking ge.
hul onpastelijk is, geraakt wel eens door dijnhandel
in verwikkelingen, dan heeft nog velds slechts door
tusschenkomst van een derden een vergaarding megens
schuld, die niet op bevoorlyken tyd gekintet was, ontbreekt.

Wij hebben ^{thans} W. H. E. L. G. een getrouw verhaal
gedaan van al de graven die vrytegenwoordig Leeraars
hadden intekening. Wij hebben het zoo voor ons hebben,
als voor de Gemeente gedaan. Eens toek, maar in geen
verandering in al de aangehaalde zaken gekomen, dan
zelfs vanner 200. Eoodanige, onkenichen en beladig
ende, brief aan ons niet had geschreven, moet wel of
de ene of andere ryke een einde aan zoovele misbruik,
komen. - De belangen der gemeente vordende, het ten
hoogste. - Onse taak is het, zoo wy voormeenen, die
belangen voorkestaen, daar waar het noodig is. - Op
ons rust, vrees inzien, de verplegting om den Leeraar,
wanneer hy eenen verkeerden weg inslaat, met geduld en
broederlyke bydraamheid. Slecht te vryen, doch ook
de verplegting, om, wanneer hy, trots zyne vormaninge,
en toezeggingen, zichzelf den weg van verkeerdheid
blijft volgen, op betamelijke ryke officiële kennis
gering aan het Bestuur te doen van die begane ver.
keerdheden.

Wij zyn het Bestuur in het moederland dank
baar

Amuba 14 December 1874

Om van de vacantie dagen gebruik

baar voor de gunstige beschikking, welke het, in der tyd gens.
men heeft, om Amuba van eenen vatten Predikant te voor.
zien, en dien Ambtenaar zoodanig zamen inkomem te verschaf.
fen, dat hy onafhankelyk en onafhankelyk voor zyne betrek.
king kan leven, doch moeten daarbij, hoe ongracieus dan
ook, verklaren dat door de verkeerde handeling van
den Heer A. A. Kuiperi het doel ten eenemale verijdeld wordt.
De belangen der protestantsche gemeente op Amuba zyn onvrijdij
achtendot gegaan. Zy berouwen zich in beteren toestand te
zyn slechts eenen Godsdienst onderwijzer hier hadden, en
eens in het jaar door een der Predikanten van Curacao be.
zoekt worden. - Althans dient het niet te wezen.

Het is op grond van al deze aangerorde om.
standigheid, dat Wy ons tot W. H. E. L. G. wenden, om Hoogdorelner
keuring ten verbodigete intoegeen - Wy vragen niet
bescheldenheid van W. H. E. L. G. zoodanige maatregelen welke voor
goed paal en perk kunnen stellen aan al de verkeerdheden
van A. A. Kuiperi. Wy verroeken W. H. E. L. G. ootmoedelyk de
betrekking te willen aanwyken welke tusschen (kerkenraad)
en Predikant bestaat, waardoor ook van het vervolg een
beten gang van zaken kan worden gemaakteneerd, en wy
willen verstaan, dat door W. H. E. L. G. zulke middelen aange.
wend zullen worden, die den Heer Kuiperi tot een spoedige
regele vacantevoeding en overgaaf der kerkenfondsen kan
noodraken.

Met verlangen zien wy die beslissing tegemoet.
Het geldt hier de belangen eener gehele gemeente tegen
over eenen enkele persoon, van de gemeente, die steeds met
bydraamheid

Amstel 1869

Aruba 14 December 1869

Om van de vacante daerom gebruik

111

091

1869 verdunde D. 21 met 1869

Hydraamheid alle die verhardheden heeft onderhouden
 Zonder te klagen, doch thans ten gevolge van het ge-
 beurde op de 14 dezer algemeen, milt. tegen welken
 in den predikant. Ghy hebt het nogmaals, dat
 het slechts met diep gevoel van leedwezen is, dat hy
 tot deze geringtegenstand aan toelichting genoot, heb-
 doch dat de zamenhang der omstandigheden, het ge-
 biedend van ons heeft geroord.

Onder betuiging onzer byzondere hoogaachten
 hebben wy de eer ons te onderschrijven.

Hoog Edel Geitruysdeur!

Hoog Edel Geitruysdeur!

De onderdanige dienaar, kerkops.
 Kienens der protestantische gemeente
 op te tekenen.

(waagt) J. H. W. de Buit

" J. M. Eman

" B. v. d. V. Quant

" J. M. Quant

" J. J. Quant

Voorkopshonform

De Geraaghebber van Aruba

M. de Vries

Handwritten notes in the right margin, including "dagen", "als", "haft", "broches", "ten", "ten", "de", "ant", "Aruba."

Sum.

122.
Aruba 1861

Aruba 14 December 1861

Om van de vacante dagen gebruik
te maken naar Curacao

Kopy A.

Aruba den 19 November 1861

Wetervoorzitter! Broeder!

Naar aanleiding van M. E. van der Meer eigen
voorstel over eenige maanden aan ons bekend gesteld om in de maand
September van dit jaar een kerkelyke vergadering te beleggen, waarbij
de administratieve aangelegenheden van het Kerk Koudou behandeld
worden. en in aanmerking nemende de bovengestelde toestand
der Kerk die met elken dag toeneemt, waardoor, by een langer
verzuim tot de instelling, grooten buitgaven zullen worden
vereischt, die wy gaarne op onze verantwoordelykheid niet
willen laten berusten; zoo nemen wy by dezen de vrijheid
Uw: te verzoeken: zoo spoedig mogelyk een kerkvergadering
te beleggen, waarin de kerkelyke aangelegenheden
definitief bepaald en behandeld kunnen worden.

Met minzaam groot hebben wy de
dit met de meeste achting te ondertekenen.

Wetervoorzitter!

Wetervoorzitter W. en Meesters

Van	(vrij)	J. H. van der Biecht
Nieuw Wetervoorzitter	(vrij)	John E. van
M. Kuiperi	(vrij)	Br. J. van
Reederant	(vrij)	Br. J. van
Reeder	(vrij)	Br. J. van
	(vrij)	Br. J. van
	(vrij)	Br. J. van

Kopie 13.

Aruba den 25 November 1864.

Millevaande Vriend Broeder!

De teleurstelling die U. E. op gisteren aan een deel der gemeente naar U. E. afwachting in het kerk lokaal op de bepaalde Godsdiensturen heeft te weeg gebracht, waardoor het billyk misnoegen duidelyk op ieders gelaat te lezen was, en waarlyc zy door het gemor te kennen gaven dat dinstempel op die myn niet meer te zullen bezacken, heeft ons onwillkeurelyk tot het besluit getragt ene private byeenkomst over dat onderwerp te beleggen, dat my niet bedruken had den moeten behandelen en door den aard der zake geleid, als een doelmatig geoordeeld U. E. in deze vaeg salarover te onderhouden.

Dat de Protestantische gemeente te deze plaatsen seden genoech heeft gehad zich te verblyden by de be-
noeming van eenen genestelden Predikant op het eiland Aruba,
maarhy natuurlyc wel heel was te hopen voor de uitbreiding der
kerke en het verzoegen der gemeente, die met zoo veel yver en be-
langstelling door U. E. voorgaans, die maar tot taak hadden
een jaarlyks berisep op dit eiland te doen, tot stand is gebragt,
en als ene teiden plant, die in latere dagen goede bloeyen
en vruchten dragen, te meer onder leiding van eenen vasten
Predikant aan ouren kerk (bedrukkende de beide eerste
Ondertekenans) was te verwachten; zoodat het een te betrouwen
zal zyn dat door verzoegen of verzoekenlozing, die hy zoo veel
mogelyc van ouren kant trachten te ontgheven, het teide ge-
boude aan een zoo zeer gewenschte ludy sal moeten in-
storten

Aruba 14 December 1864

Om van de vacante dagen gebruik

storten, dat onomlydelyc het goral zal zyn, indien niet by
tyds ene andere leiding naar die zake wordt verleend. —
Hy willen hier niet tot in het byzondere van de zake
treden, dat aan ons schryve, misschien te veel omvang zal
geven, en dat meer gepast zal zyn afzonderlyc te behandelen,
alleen willen my ons hierby bepalen, aan U. E. opmerkzaam
te doen zyn, dat door de Gemeente, van wie U. E. afhangelyc
zyt reeds onglukend was toegestaan de veruigening van
U. E. inruining uit het dorp, als de plaats naarron ieder
ambtenaar is geroepen, met de hoop echter dat U. E. met een
yver aan de U. E. opgelegde plichten zoudt beantwoorden,
dat echter teide, doki het instellen der Godsdienstopening
voor elke vyftien dagen, was miskend, tragt er nu zelfs die
vyftien dagen beginnen instgesteld te worden, daard de ge-
meente zich anretinge houdt, dat U. E. op gisteren door
lichtgesteldheid of regin niet belemmerd is geworden de
Godsdienstplegt te volbrengen, en was het door enig ander
onvoorzeen^{en} goral, zoo want het altyd plegtelyc de Gemeente
daarvan, op gisteren morgen te laten bekend stellen.

In de tweede plaats schryft het de gemeente oop
te, dat U. E. geene voldoende belangstelling aan den dag
legt ten opzichte der kerkelyke aangelegenheden; waaroer
my U. E. reeds in den loop van het meep het hun geschreuen,
zonder eens met U. E. teruyschryuen of persoonlyke byeen-
komst verwaande te zyn geweest, zoodat deze nog ten
slotte strekt U. E. die broederlyke penken te geven, ter
beantwoording aan alle de byzonderheden die als plegt zoo
naauw met U. E. betrekking in verband liggen, en waaroer
de Gemeente aldan oop met voldoening kon kan nen

Aruba 14 December 1871

Om van de vacante dagen gebruik te maken een uitstapje naar Curacao te doen, heb ik de Eer W^{te} G^{te} beëtziger een briefje te verzenden my daartoe een verlof van veertien dagen te willen verleen.

De ondermaats
E. de Lippens

Ar.
Den WelEd G^{te} Heer
G^{te} G^{te} van Aruba

te nederen.

In afwachting van Uw antwoord hierop, na minneme grachten, hebben my de Eer te tekenen

De kerkbestuurders en
Uw. D^{te} en Broeders.
(n.g.) J. H. van der Buit
" J. H. E. van
" J. H. van
" J. H. van
" J. H. van

Ar.
Den WelEd G^{te} Heer
G^{te} G^{te}
Ridderant Ar.

Ar.
(n.g.) J. H. van der Buit

De Eerw^{te} G^{te} Heer
G^{te} G^{te} van Aruba
Ar.

122.
Ontwaag, den 20^{den} December 1861
in dined. bank Minerva
Schipper L. Gomer

N° 28.

Bylaag
1 stuk

Curacao, den 18^{en} December 1861.

Aan schipper Simon L. Gomer, voerende
de Nederlandsche bark, genaamd Minerva, heb ik de som
van Twaalf honderd gulden, (tegg. 1200. -) afgegeven, om
bij eene aankomst op Aruba, dezelve aan Wid. ter hand te stellen,
blykens hierintiggende cognossement.

De Koloniale Ontwaager,
J. J. P. de Ruijs

Aan
Den Heer Geraghebter
van
Aruba

Kopy.

Ontvangen den 29^{en} December 1861.

Aruba den 22^{en} December 1861.

De ondergetekende, predikant by de Protestantische gemeente op Aruba krachten een besluit van de A. M. ingezonden, uitgedragen Storing van den 30^{en} April 1858, n° 62 en als een dunnig kerkelyke Benotiging door de Hoog Eerwaarde Commissie tot de zaken der Protestantische kerken in Nederlands West en West-Indien, den 8^{en} Juny 1858, ingevolge de magt en het recht aan haar verleend by J. A. M. besluit van den 7^{en} December 1830, n° 113, art^o 1. — Ontvangen hebbende een mis- sive van den Wel Edele Heeren Staten Geraadten van Aruba, van den 10^{en} dages maand December, n° 5, met 4 bylagen, verzoekt inhoudende om J. W. Edgelys, te witten diennu van antwoord op eenen brief van de Heeren J. H. van der Bilt C. S. en 3 bylagen, ter volbrenging van de uitverooring door het Hoogst Bestuur als J. W. Edgelys gedaan. —

Gelyken den brief verzoeken, met de 3 bylagen. — Overwegende, dat de daarin vermaakte klagten geheel te land behooren op kerkelyke gebied en daarom geen on- derwerp kunnen uitmaken van deliberation tusschen- zegg Hoogst Bestuur en den predikant verzoeken, aange- zien de verzoeken en verplichtingen, die op hem rusten in veringevende betrekking, alleen kunnen beoordeeld worden door de Hoog Eerwaarde Commissie tot de zaken der protestantische kerken te 's Hage, als hiertoe spe- ciaal gemachtigd by J. A. M. organisch besluit van den

Aan
Den Wel Edele Heeren Staten
Geraadten te Aruba.

2^e Def. 1820 N. 113. —

Voorzeggende verdu dat by die acte van benoeming van den 8^{en} Juny 1858, aan hem ondergeteekende de taak der organisatie der op te richten gemeente of gemeenten op Otterba is opgedragen onder nadere goedkeuring van voornoemde Hoog Eerwaarde Commissie.

Voorzeggende eindelyk dat de onduidelijke zaak tusschen hem, predikant en de Hoog Eerwaarde Commissie nu reeds een onderwerp van correspondentie geworden is; —

Geeft diensvolgens en met den meest verschuldigd den eerbied te kennen, dat hy ook deze klagten zal hemgen ten kennis van die voornoemde Commissie, ten einde door die Hoog Eerw. Commissie werde bevestigd of onrechtvaardig, die klagten mogen gegronde zyn dan al of niet in strijd met de hem opgedragene taak, zich aan die besteding onttrekken.

Redenen, waarom hy, predikant, zich niet onthouden van zich te verantwoorden voor het Hoog Eerw. Bestuur voornoemd; tengevoelge de Hoog Eerw. Commissie selve hem daartoe de ontfangenis verleent.

De predikant der protestantsche gemeente op Otterba.

(w. get.) N. A. Kuiperi.

Voor hiefje Confessie,
De Geraaghebber van Otterba.

W. de Vries

124

at Utrecht den 21^{en} Decemb. 1861.

Welredelen Gertgenen Heer!

Ik had gemeend door de betrekking van lid der school commissie te deser plaats, waarmede het Bestuur my bekleed heeft, zoowel aan myn Gouvernement nuttig, als door mede bydraging ter bevordering der beschaving en opleiding van het aankomend geslacht, werkzaam te kunnen zyn; doch het onaanname dat ik my voorzet om in dat Collegie met een medelid te moeten handelen, welke reeds by schrift is bevestigd met my niet meer op een vriendschappelyken — traadelyken voet te kunnen omgaan.

— heeft my een doelmatig daer oordeel, ook niet langer met een zoodanig lid in een vereend ligchaam werkzaam te blyven; weshalve deser is strekkende Onwelredelen eerbiediglyk te verzoeken, myn ontslag uit menigemelde betrekking by het voornoemd Bestuur gelieve te bevestigstellen.

Met hoogachtung onderteeken ik my, Onwelredelen Gertgen.

P. W. de Vries

(Handwritten signature)

Aan
Den welredelen Gertgen Heer
Geraaghebber alhier.

209

194

St. Louis, Mo. Dec. 1881.

My dear Mr. Brewster:

I have just received your letter of the 14th inst. and am glad to hear from you. I am sorry that I cannot give you a more definite answer at present, but I am sure that you will understand my position. I am sure that you will understand my position. I am sure that you will understand my position.

I am sure that you will understand my position. I am sure that you will understand my position. I am sure that you will understand my position. I am sure that you will understand my position. I am sure that you will understand my position.

Yours very truly,
Wm. Brewster

Wm. Brewster
St. Louis, Mo.

